Eduard Jurist

DUȚU, LUCU ȘI VACANȚA DE PRIMĂVARĂ

Editura Ion Creangă

BC

Biblioteca contemporană
DESENUL COPERTEI:
POMPILIU DUMITRESCU
EDUARD JURIST
DUŢU, LUCU ŞI VACANŢA DE PRIMĂVARĂ
Editura Ion Creangă – Bucureşti, 1975

1… de ceva despre mine şi mai multe despre lucu

Toată lumea ştie cum se naşte un avion, un tren, un oraş, ba chiar şi cum se naşte un pui de broască la care, aşa cum am învăţat, din cauza metamorfozei, e ceva mai complicat. Dar nimeni nu ştie cum se naşte o prietenie. În clasa noastră se discută foarte des despre acest subiect. Ce înseamnă şi ce nu înseamnă „*a fi prieten*".

— Aşa de exemplu, a fi prieten înseamnă a duce temele unui coleg care are guturai, a declarat Tărnăuceanu Cornel la una din orele noastre de dirigenţie. E chiar o acţiune destul de primejdioasă pentru că, dacă i le dai personal, poţi să capeţi şi tu guturai. Primejdia e şi mai mare dacă de fapt n-are guturai. În cazul acesta, el trage chiulul şi tu îl mai şi ajuţi, ceea ce, după părerea mea, nu e o dovadă de prietenie. E ca şi când i-ai sufla la lecţie sau i-ai da să copieze la teză!

— Pot să dau eu un exemplu şi mai concret – ridică două degete Năstase. L-am rugat ieri la atelier pe Garoafă să-mi ajute să fixez în menghină postamentul de veioză, şi uitaţi-vă ce mi-a făcut!

Într-adevăr, Năstase continua să ţină în sus cele două degete dintre care unul era bandajat.

— Pentru că, tovarăşe profesor – protestă Garoafă – Năstase nu are deprinderi de muncă! Mi-a spus „strânge menghina" şi eu am strâns. De unde era să ştiu că el voia o scutire medicală la gimnastică?!

Vedeţi? Problema nu e atât de simplă. Şi ca să găseşti un exemplu bun trebuie să-ţi baţi capul, nu glumă.

— Dacă însă, să zicem, ia foc o casă şi în casa aceea locuieşte un coleg de-al tău, şi tu te arunci în flăcări ca să-l salvezi, nimeni nu mai are nicio îndoială că e vorba de o prietenie adevărată. Călită în foc.

Exemplul acesta l-a dat Nestor Ovidiu care mereu visează incendii, surpări de teren, cutremure sau erupţii vulcanice cu prilejul

cărora el ar salva pe cineva.

— Şi dacă, să zicem, în casa care arde nu locuieşte niciun coleg de-al tău? Atunci nu-i mai salvezi pe cei dinăuntru? a întrebat, răutăcioasă, Smărăndiţa. Eu una n-aş avea nevoie de un prieten care gândeşte în felul acesta!

De fapt, avea dreptate. Descumpănit, Ovidel i-a aruncat o privire deloc prietenoasă. Apoi, mai mult ca sigur, şi-a imaginat-o pe Smărăndiţa într-o barcă surprinsă de furtună sau într-o cabană acoperită de-o avalanşă sau rătăcâtă într-o pădure fără indicatoare turistice. S-o salveze? Să n-o salveze? O va salva!

S-au mai dat şi alte examene (exemple?). Unele din şcoală, altele din cărţi şi fiecare dintre noi a făcut tot felul de comentarii dintre care nu puţine au stârnit hazul clasei. Tovarăşul diriginte a râs şi el cu noi şi apoi ne-a vorbit despre importanţa prieteniei şi de câtă pricepere trebuie să dai dovadă atunci când vrei să-ţi alegi un prieten.

În orice caz, noi n-am dat dovadă de nicio pricepere în felul cum am procedat nu de mult, în dorinţa „de a strânge legăturile de prietenie" cu Stamate Vasile, după cum hotărâsem în cadrul grupei. Stamate era foarte retras şi din această cauză noi nici nu ştiam ce fel de om e. Abia cu timpul, ne-am lămurit că Vasilică are o mulţime de calităţi. Învaţă bine, nu e deloc înfumurat, ba e chiar prea modest[1]

Îi plac dulciurile şi filmele de aventuri şi are un motan foarte caraghios. (Despre motanul lui, pe care-l cheamă Mozambic, am să vă povestesc mai târziu.) Dar, aşa cum am hotărât (nu mai ţin minte a cui a fost ideea), într-o duminică dimineaţă i-am făcut lui Vasilică o surpriză. Am venit cu toţii în vizită la el. Vasilică s-a fâstâcit de-a binelea. A dat fuga la vecini să mai adune nişte scaune. A pus pe masă toate borcanele din cămară şi ne-a distribuit linguriţe şi furculiţe ca să ne servim. O parte dintre noi ne-am aşezat pe scaune şi pe fotolii, în timp ce ceilalţi au rămas în picioare. Era foarte comic. Vorbeam cu toţii odată şi mâncam. Unii dulceaţă, alţii murături, după cum s-a nimerit.

---

[1] Dacă-l întrebi: „Iar ai luat un zece?" - în loc de răspuns roşeşte pînă în vîrful urechilor. Eu unul aş roşi de plăcere. Dar cine îmi pune mie asemenea întrebări?!

Pe urmă ne-a venit ideea să facem schimb de borcane, ca toată lumea să guste şi din dulceaţa de mure şi din gogonelele umplute cu varză murată.

În ce priveşte chestiunea cu „strângerea legăturilor de prietenie", aşa cum s-a dovedit, după un timp, Vasilică a rămas foarte bun prieten numai cu Matache Alexandru şi cu Filoti Silviu. Cu Gorovei s-a certat, cu toate că şi Gorovei e un băiat foarte bun. Acum Gorovei s-a împrietenit cu Dragomir. Nimeni nu ştie de ce. Lui Gorovei îi place electronica, şi lui Dragomir, filatelia. Şi totuşi, toată ziua au nu ştiu ce de discutat, şi după orele de şcoală sau cele de practică se întâlnesc ba la unul, ba la celălalt. În schimb, Arhip s-a împrietenit cu Ţopa şi toată lumea ştie de ce. Pentru că Arhip îi desenează lui Ţopa hărţile la geografie, iar Ţopa îi împrumută lui Arhip magnetofonul. Povestea asta n-a durat însă prea mult. Până a aflat profesorul de geografie şi tatăl lui Ţopa…

Aşa e cu prietenia. Are tot felul de ciudăţenii. Nici eu nu pot să explic de ce sunt prieten cu Georgescu S. Grigore, mai ales că ne şi certăm tot timpul. Lucu – aşa i se spune acasă şi aşa îi spun şi eu – nu e deloc lipsit de defecte. Atât numai că dacă aceste defecte le-ar avea Motâlcă Eugen, care e un leneş şi un obraznic, sau Brebenel Matei, care e un tocilar şi un pârâcios, la ei ar trece drept calităţi. În ce-l priveşte pe Lucu, îmi place la el, în primul rând, că e un băiat cu imaginaţie. Cei mai nesuferiţi oameni sunt lipsiţi de imaginaţie. Ei nu-şi pot închipui nimic. Pe cuvânt dacă înţeleg cum poţi trăi aşa! E limpede că nu dintre aceştia s-au numărat, când s-au făcut mari, Cristofor Columb, fraţii Montgolfier sau fraţii Lumière. Cât despre imaginaţia lui Eminescu, Creangă sau Coandă, ce să mai vorbim! E drept, Lucu nu scrie nici versuri, nici poveşti, n-a inventat încă un avion supersonic, dar cu imaginaţia stă bine. Desenează din imaginaţie, iar la atelier găseşte soluţii tehnice ingenioase. De altfel, la capitolul imaginaţie nici eu nu mă las mai prejos. Mi-l închipui, de exemplu, pe Lucu intrând acum în camera mea:

— Salut, zice.

— A, tu erai… mormăi eu şi-i fac semn să se aşeze. Nu acolo,

măi! Vezi bine că-i o măsuţă pentru flori! De ce nu poţi să stai şi tu ca oamenii, pe scaun?

— Eu pot, răspunde Lucu. Dar în această cameră se găseşte un singur scaun pe care „ca oamenii" stai tu! În cazul acesta, oftează el, nu-mi rămâne – cu toate că n-aş fi vrut – decât să mă aşez pe pat.

— Nu! scot eu un strigăt de groază, pentru că pe pat e întinsă uriaşa hartă a continentelor pe care am făcut-o pentru cercul de geografie.

Vă închipuiţi, Oceanul Atlantic încă nu e bine uscat şi Lucu ar fi în stare să se aşeze chiar şi pe Himalaya, explicându-mi cu calm că aceştia, oricum, sunt munţi de încreţire!

— Şi cu ce te ocupi, mă rog? mă întreabă Lucu aruncând o privire spre caietul din faţa mea.

— Asta, deocamdată, e secret, zâmbesc eu misterios şi aştept, nerăbdător, să fiu asaltat cu tot felul de întrebări.

— Trebuia să-mi închipui. Mare secret! Pariez că scrii un roman. Te apucă şi râsul…

Aşa e Lucu. V-am spus eu, are şi el defectele lui.

— Ei, uite că n-ai ghicit! Romane am să scriu mai târziu, când o să fiu mare. Acum…

Mă întrerup însă la timp. Eram gata, gata să mă trădez! îl privesc pe Lucu care parcă a şi pierdut orice interes pentru caiet şi întinde mâna după binoclul meu marinăresc.

— Dacă îmi promiţi să nu spui la nimeni… încerc eu să-l readuc la subiect.

— Nu promit nimic, spune hotărât Lucu şi ia binoclul de pe dulap.

— Halal! Să nu fii în stare să păstrezi o taină!

— Dacă nu pot… Ce să fac? Aşa e felul meu. Cum ştiu ceva… Sunt ca regele acela din legendă, căruia i-au crescut urechi de măgar.

(Asta, ca să fiu sincer, nu sunt foarte sigur că ar spune-o Lucu.)

— Va să zică nu e un roman, meditează el şi se uită prin binoclu la caiet.

— Nu. Sunt memoriile mele, îi explic eu fără să mai insist asupra

caracterului confidenţial al acestei destăinuiri.

Lucu mă priveşte mirat.

— Bine, măi, dar de obicei memoriile se scriu la bătrâneţe! Tu îţi începi cariera literară cu memorii?

În chestiunea asta eu, spre deosebire de alţii, am punctul meu de vedere:

— De ce să amân atât de mult, până la o vârstă când am să uit totul? Mai bine mi le scriu acum, când toate îmi sunt foarte proaspete, când mai greu îmi poate scăpa ceva important.

Lucu îmi aruncă o privire compătimitoare, bineînţeles tot prin binoclu:

— Îţi mai scapă câte ceva şi acum, nu-i vorbă. Alaltăieri, la istorie, de exemplu… Ai uitai? Iar la teza de geografie, *ai uitat să-ţi scrii până şi numele*!

Ultimele cuvinte (subliniate de mine) le-a rostit Lucu nu în scena imaginară de mai sus, ci aievea, după ce a citit teza cu pricina. Şi avea perfectă dreptate. Chiar şi acum când, aşa cum se spune, îmi *redactez* memoriile, am uitat să-mi scriu numele. Mă numesc Duţuleanu Gabriel. Sunt al şaptelea la catalog şi, pe cuvânt, nu ştiu ce are numele meu, dar pesemne numai din cauza lui mă ascultă de fiecare dată la toate obiectele, indiferent câte note aş avea! Curiozitatea numelui meu constă şi în faptul că în timp ce acasă mi se spune Gabi, la şcoală toţi îmi spun Duţu. Chiar şi tovarăşii profesori. Pe Lucu, în actul de naştere îl cheamă Grigore ca pe bunicul din partea mamei pe care, şi atunci când a fost copil, tot Grigore îl chema. Cu Lucu însă s-a întâmplat aşa: când era mic, mic de tot, o mătuşă îi spunea mereu „lucu-lucu-lucu”, un fel de onomatopee care le distrează grozav pe mătuşi, şi el a înţeles că acesta e numele său. Şi Lucu a rămas.

Dacă m-aţi întreba de când sunt prieten cu Lucu, v-aş răspunde foarte cinstit: habar n-am. E adevărat că ne cunoaştem încă de la grădiniţă. Nici acum n-am uitat că el mi-a mâncat iepuraşul de ciocolată pe care l-am primit odată în dar de Anul nou. Şi de câte ori îi reproşez această întâmplare, Lucu se scuză:

— Ei, hai, ce faci atâta caz?! Eram mic, de unde era să ştiu că e de

ciocolată?!

Într-o zi, ca să mă împace, mi-a adus un iepuraş adevărat. Atunci mi-am dat seama câtă dreptate au oamenii de ştiinţă care afirmă că iepurii fac parte din clasa rozătoarelor, pentru că în mai puţin de-o săptămână „cadoul" lui Lucu a ros cu sârguinţă toată pielea de pe fotoliile din casă, lacul de pe picioarele mesei din sufragerie, papucii tatii, fără să mai pun la socoteală varza, morcovii, salata, pe care cred că le-a mâncat numai ca să nu mă jignească. În cele din urmă a trebuit să-l dau, ceea ce n-a fost deloc atât de simplu, pentru că nu toată lumea are în casă mobilă de fier forjat. De aceea, după părerea mea, tot iepurii de ciocolată sunt mai buni.

Dar despre Lucu mai am multe să vă povestesc. Iată, să vedeţi numai ce s-a întâmplat…

2… Într-o dimineaţă de primăvară

Aşadar era dimineaţă, era primăvară şi, ceea ce era cel mai important, era vacanţă! În multe cărţi pe care le-am citit, o asemenea zi e descrisă ca un mult visat buletin meteorologic: „Cerul era senin! Un soare strălucitor răspândea raze aurii chemând copiii la joacă". Nici pomeneală! De fapt, era o zi ceţoasă. Soarele nu se vedea nicăieri. În schimb, un vânt umed te pătrundea până la oase. Îmi amintesc foarte bine, pentru că am dat fuga să iau pâine şi am cumpărat-o chiar de lângă noi. (Nu ca de obicei, când caut un *Centru* mai îndepărtat pentru ca pe drum să mă opresc pe la diferite vitrine în care poţi să vezi tot felul de lucruri interesante. De cele mai multe ori îmi place să mă uit în vitrina magazinului de fierărie unde au o mulţime de scule nichelate, cromate, brunate, cu care e o plăcere să lucrezi în atelier.) Pe străzi, bălţoacele, mărginite de munţi de gheaţă în miniatură, se ţineau lanţ, asemeni unor masive glaciare văzute din avion. Din streşini, apa curgea de parcă ploua. Din când în când, în câte un burlan gheaţa se prăbuşea cu un uruit asurzitor. Până să vezi că nu e un ţurţure care poate să-ţi cadă în creştet, te speriai straşnic. Asta mai mult din reflex, bineînţeles. Şi eu – aşa mi s-a spus la vizita medicală – am reflexe bune! Într-o asemenea zi nu-mi place să ies din casă, în special pentru că trebuie să-mi pun galoşii. (Nesuferiţi mai sunt şi galoşii ăştia! La noi la

şcoală cine poartă galoşi e luat în râs de băieţi. Nu ştiu care a spus că numai persoanele în vârstă poartă galoşi, ceea ce, desigur, nu e adevărat, altfel de ce s-ar face şi galoşi pentru copii?)

Cu alte cuvinte, într-o asemenea zi cel mai nimerit era să stai în casă şi să citeşti. O invitaţie pe care nu o dată ţi-o adresează cei vârstnici: „Dar mai stai şi tu în casă, odată! mai citeşte şi tu o carte. Nu toată ziua teleleu pe străzi!”

Reîntors de la pâine mi-am luat deci cartea şi, plin de sete, m-am avântat în lectură. Nu ştiu cât am citit aşa, poate zece pagini, poate douăzeci (pentru că mie când îmi place foarte mult o pagină sau n-o înţeleg, o citesc de două ori), când deodată m-am simţit zgâlţâit frăţeşte:

— Gabi, ridică-te să dau fotoliul la o parte…

Era soră-mea, Anca. Trebuie să vă spun că abia a împlinit nouă ani şi seamănă leit cu mama. Toată ziua se ocupă de gospodărie şi-mi face mie educaţie. Acum, cu părul legat cu o basma de-a mamei şi cu o mătură mai înaltă ca ea, deretica prin cameră. I-am aruncat o privire nemulţumită, dar socotind că eu sunt mai mare şi nu trebuie să descurajez iniţiativele pozitive ale celor mici, m-am mutat pe un scaun lăsând-o pe Ancuţa să mătură sub fotoliu. Dar în clipa în care tocmai regăsisem rândul pierdut, Anca ciripi din nou:

— Tu nu vezi că trebuie să dau covorul la o parte?! Ce te-ai aşezat pe scaunul ăsta?

Cu ochii în carte, ca să nu mai pierd rândul, m-am ridicat şi, ca împins de fototropism, m-am îndreptat spre fereastră.

— Ei, Gabi, tocmai pe pervaz ţi-ai găsit să te aşezi? Tu nu vezi că trebuie să deschid fereastra? Cum vrei să mătur cu fereastra închisă? Doar ştii bine că nu-i igienic. Se ridică praf şi nu e sănătos să-l respirăm.

Cred că a mai adăugat şi alte amănunte folositoare. Toate le ştie Ancuţa! Şi doar v-am spus că nu are decât nouă ani.

Am plecat de la fereastră rătăcind, absent, prin cameră, urmărit de indicaţiile surioarei mele: „Nu sta lângă calorifer, că trebuie să-l şterg. Nu vezi că s-a înnegrit? Pleacă de lângă noptieră, că trebuie să

curăţ veioza! Nu te rezema de uşă, că trebuie să frec clanţa! Nu sta în mijlocul casei, uite, calci pe mătură!”

Nu mai ştiam foarte bine ce se petrece în carte. Am ridicat privirea şi am măsurat din ochi dulapul. Cel mai nimerit era să mă urc pe el. Dar, mai mult ca sigur şi acolo, sus, era praf, poate chiar praf cosmic pe care Ancuţa va trebui să-l şteargă pentru că, aşa cum se ştie, conţine radiaţii vătămătoare pentru sănătatea omului. Oricum, vraja lecturii era ruptă. Nemulţumit, am bombănit:

— O clipă de linişte nu poţi să ai în casa asta! Eu citesc, şi soră-mea…

Îmi place să folosesc forma asta indirectă de exprimare. Are efect. Şi tata obişnuieşte să-mi spună, de parcă n-aş fi de faţă: „Poftim, eu îi vorbesc, şi dumnealui cu ochii pe fereastră!”

Am socotit că trebuie să-mi arăt nemulţumirea şi într-o formă directă, pentru mai multă convingere:

— M-ai întrerupt tocmai la capitolul cel mai interesant!

— Citeşti! îmi aruncă Anca din vârful buzelor. Ai putea să amâni puţin prinderea piraţilor, şi mai bine mi-ai da o mână de ajutor.

Asta-i bună!

— Poate doreşti să mătur, nu? am întrebat-o apăsând *pe un*.

Au fetele astea nişte idei!

— Şi de ce nu? apăsă la rândul ei Anca pe acelaşi *nu*. Ce e rău în asta?

După câte vedeam, o discuţie de principiu devenea inevitabilă.

— La vârsta mea alţi băieţi erau căpitani de fregată. Mânuiau timona, nu fărăşul de gunoi! Da’ ce-ţi explic eu ţie?! Habar n-ai ce-i aceea timonă!

Pe Anca argumentul meu n-o tulbură. Probabil că şi ei o discuţie i se părea folositoare. Aşa că urmă:

— Băieţii aceia îi ajutau întotdeauna pe cei din jurul lor. Nu le era ruşine să facă o muncă gospodărească. Ba, mai şi măturau. Şi uite, despre ei s-au scris şi cărţi, pe când despre tine n-a scris încă nimeni nimic.

Începeam să mă înfurii, mai ales că în ultimele cuvinte era mult

adevăr.

— Da, măturau! am contraatacat eu. Dar măturau puntea caravelei şi gospodărie făceau pe insula pustie unde îi aruncase o soartă vitregă şi un uragan nemilos. Nu la etajul doi, în bloc, în plin oraş!

Dar Ancuţa, chiar dacă nu-l citise pe „*Robinson Crusoe*", nu se lăsa uşor dezarmată. Spune-i o vorbă, şi are ea zece în schimb. Uneori şi tata constată că-i merge gura ca o morişcă, ceea ce nu ştiu de ce îl şi distrează. Numai mie mi se adresează mereu cu cuvintele: „Şi tu nu zici nimic, mutulică?" Asta nu pentru că aş fi aşa de felul meu, dar pentru mine tata alege asemenea întrebări, încât de multe ori până găsesc răspunsul face impresia că sunt tăcut.

— Dacă nu eşti în stare să faci astfel de lucruri acasă, continuă Anca, n-ai fi în stare să le faci nici pe insula pustie. Eşti plin de admiraţie pentru Robinson (când l-a citit?!) care căra singur lăzile de pe vasul naufragiat, în schimb vezi cum mă chinuiesc să ridic mobilele astea grele şi nici nu te mişti să-mi dai o mână de ajutor! Şi de undeva de sub masă adaugă: Şi mai vorbeşti de caravele şi căpitani de fregată!

Puteam să mă dau bătut? Aveam şi eu argumentele mele. Care băiat nu are? Am emis un râs plin de compătimire:

— Ha! Ha! Să împingi un fotoliu! Maare scofală! Şi am continuat pe un ton declamator: Dacă ar trebui să prăvălesc o stâncă în prăpastie ar fi cu totul altceva. Muşchii mi s-ar încorda ca nişte arcuri de oţel, şi uriaşul bloc de granit, înţepenit acolo încă din era terţiară – ai să înveţi tu când vei fi mai mare, am strecurat eu în treacăt – s-ar smulge cu un zgomot asurzitor, prăbuşindu-se asupra tâlharilor îngroziţi!

Aşteptam efectul cuvintelor mele în care fiecare *r* vibrase ca un clopot de aramă. Răspunsul veni de undeva de sub un scaun care se mişca singur prin odaie:

— La vorbe te pricepi. Dar când e să treci la fapte… Ce să mai discutăm! Mă şi mir cum poate fi Lucu prieten cu tine…

Îmi ştie soră-mea punctul slab.

— Aşa! am spus, rănit în adâncul simţirii mele, ca Achile drept în călcâi. Şi de ce n-ar putea fi Lucu prieten cu mine?

— Pentru că Lucu e un băiat binecrescut, atent şi politicos. N-ar fi rău să iei exemplu de la el.

— Să iau exemplu de la Lucu?!

Eram atât de uluit, încât un minut întreg n-am putut să scot niciun cuvânt.

Apoi, trăgând adânc aer în piept, l-am expirat odată cu următoarele cuvinte:

— Lucu, „atent şi politicos”! Lucu, „binecrescut!” Numai să-l vezi, să zicem la masă, părinţii lui trebuie mereu să-i spună: „Nu vorbi cu gura plină! Parcă ai fi un actor fără dicţie. Ţine lingura aceea ca lumea, nu ca pe un făcăleţ. Nu sorbi aşa, parcă ai fi o fanfară militară!” – şi multe alte sfaturi bune, pe care Lucu nu le aude decât pe jumătate, fiind preocupat de mărimea segmentului de tortă care ar fi trebuit, după părerea lui, să-i fie repartizat pentru meritul de a fi mâncat supa (din care vreo doi tăiţei s-au strecurat fără zgomot pe covor).

— De unde ştii? mă întrebă Anca de undeva de sub bufet. Ai fost de faţă?

— Nu! Dar îmi închipui. Aşa că nu de la Lucu am eu de învăţat, ca să ştii! Dacă părinţii lui şi atâţia alţii care-i vor binele (n-am vrut să mă amintesc pe mine) i-au explicat de nenumărate ori cum trebuie să se poarte şi la masă şi la şcoală şi pe stradă, şi tot degeaba. Ba, mai mult, nici exemplul meu nu-i e de niciun folos. Şi doar de la mine ar avea ce învăţa!

Nu ştiu dacă Anca a râs – pentru că tocmai dăduse drumul aspiratorului electric care face zgomot – sau stătea pur şi simplu aşa, cu gura deschisă până la urechi… Ceea ce m-a enervat foarte tare şi nici vorbă n-a mai fost să-mi pot continua lectura.

…Imediat după-masă m-am dus la Lucu. Voiam să discut cu el nişte probleme urgente de vacanţă care nu puteau fi amânate fără riscul de a trebui să le ducem la bun sfârşit abia în zilele de şcoală, ceea ce ne-ar fi îngreunat oarecum activitatea, mai ales dimineaţa, când erau cursuri.

Vă daţi seama că noi, pionierii, avem foarte multe de făcut în orice fel de vacanţă. Dar mai ales în cea de primăvară. Pentru că

activităţile de grădinărie, de exemplu, dacă nu le începi atunci când reînvie natura, vara nu mai e de niciun folos. Ce floare mai poate să te îmbete cu mirosul ei în iunie, iulie sau august, dacă tu n-ai răsădit-o în martie, aprilie sau mai? (Depinde de floare.) Dar pe lângă programul comun, cu grupa sau detaşamentul, mai aveam şi un program suplimentar, numai al nostru. În acest program un obiectiv principal era cel pe care l-am numit, fără ştirea lui Lucu, „Formarea caracterului". Vorba veche: cine seamănă se-adună! Ori dacă Lucu se adună cu mine, trebuie să-mi semene… ca şi eu la rândul meu să pot semăna cu el. Era, aşadar, un prilej foarte nimerit să-l observ pe Lucu în amănunt, ca să văd ce putea fi socotit exemplu şi ce nu. (Mai ales ce *nu*, pentru formarea caracterului nostru.)

Dar în timp ce eu mă îndreptam spre el, Lucu venea spre mine. Şi, din întâmplare, nu ne-am întâlnit. Probabil că nici eu, nici el n-am aplicat axioma binecunoscută cu privire la „drumul cel mai scurt dintre două puncte". De altfel, vă rog să-mi spuneţi unde aţi văzut în realitate un drum cu desăvârşire drept? În cartierul nostru, cel puţin, nu există. Am studiat cândva această problemă împreună cu Lucu şi ne-am dat seama că, dacă am urma o linie dreaptă între casele noastre, ar trebui să trecem mai întâi printr-o alimentară, apoi să sărim câteva garduri, să traversăm halele fabricii de mobilă, depoul de tramvaie, două blocuri turn şi o staţie de transformare a curentului de înaltă frecvenţă pe care scrie: „Intrarea strict interzisă. Pericol de moarte". Aşa stând lucrurile, în timp ce eu sunam la uşa lui, Lucu bătea la uşa mea, soneria fiind defectă.

Când m-am întors acasă, Anca mi-a povestit cu de-amănuntul tot ce s-a întâmplat. Într-atât de amănunţit, încât m-am şi întrebat dacă e adevărat.

— La vreun sfert de oră după ce-ai plecat tu, a început soră-mea, numa ce aud că ciocăne cineva la uşă. Ciocănea uşor, delicat, ca un căţel care se cere în casă.

Anca are o mare slăbiciune pentru căţei şi în toate comparaţiile pe care le face aduce vorba despre ei. De exemplu: „Avea un nas rece şi umed ca un bot de căţel". Când am întrebat-o cine avea un asemenea

nas, mi-a spus: „Un cățel, cine să aibă?!” Sau într-o zi am auzit-o cerând la librărie: „Vă rog să-mi dați un tuș sepia-cățel”. „Nu există o asemenea culoare”, i-a răspuns râzând vânzătoarea. „Cum nu există? s-a mirat Anca. Dar șoricarul colegei mele Nica are blana sepia, exact culoarea care-mi trebuie mie”. Așadar, comparația pe care o făcea între Lucu și un cățel arăta, evident, simpatia pe care i-o purta „băiatului model”.

— I-am deschis ușa, și-a urmat Anca povestirea, și Lucu m-a întrebat politicos: „Gabi e acasă?”

— Ei, uite, pe asta n-o mai cred! am întrerupt-o eu. Lucu nu-mi spune niciodată Gabi, ci numai Duțu!

— Totdeauna te legi de amănunte. Poate că a spus într-adevăr Duțu. Parcă nu tot de tine era vorba?! Eu voiam să reții cu totul altceva.

Știam eu foarte bine ce voia Anca să rețin, așa că am tăcut și am lăsat-o să povestească mai departe.

— Dar de ce stai în ușă? l-am poftit eu. Intră în casă. *Mulțumesc*, a răspuns Lucu, *dar nu vreau să te deranjez*. Niciun deranj. Chiar îmi face plăcere. Lucu și-a consultat ceasul și a spus: *Sper că Ga… adică Duțu n-o să întârzie prea mult. Poate ai vreo activitate gospodărească și nu vreau să te încurc*… (Soră-mea își găsise și după-amiaza ceva de lucru prin casă.) Deloc, deloc, așază-te aici, în fotoliu…

— Sigur! am exclamat eu. Pe el l-ai poftit să șadă. Pe mine, azi-dimineață, m-ai gonit de colo-colo.

— De ce să nu șadă? Doar terminasem de făcut curat. Așa că i-am propus să se uite într-o revistă ilustrată, în timp ce eu *făceam ordine în bibliotecă*. *Îmi dai voie să te ajut*? *a sărit însă imediat Lucu*. *Dacă vrei*, *șterg eu cărțile de praf și tu le pui în rafturi*. *Să ștergi praful nu e tocmai potrivit pentru un băiat*, *i-am spus eu*. *Și ce crezi că mi-a răspuns*? *De ce nu? câți oameni celebri nu-și șterg singuri cărțile de praf*? *Nu lasă pe nimeni să se apropie de bibliotecă*. *Am auzit spunându-se că e o adevărată plăcere intelectuală să dai la o parte colbul veacurilor de pe coperte*, *și imediat mi-a explicat că praful sau colbul veacurilor e o metaforă*, *și-a zis că dacă le ștergi în fiecare zi*, *așa cum fac eu*, *cărțile rămân curate*. *Când am dat să împing puțin fotoliul*

ca să avem loc, Lucu s-a şi repezit: Stai, Ancuţo, fotoliul e greu. Nu e pentru o fetiţă. Dă-mi voie mie! Nici nu ştii ce bine îmi pare că pot să-mi mai dezmorţesc puţin muşchii. De ieri n-am mai ridicat halterele şi o să-mi prindă bine, mai ales că mâine mergem să săpăm în grădina şcolii. Şi – unu, doi, trei, a împins fotoliul ca pe un fulg.

— Asta-i bună! Doar are rotile. Şi un copil poate să-l împingă! am pus eu la punct eroismul lui Lucu. Am să i-o spun şi personal când am să-l văd.

Oricum, reuşise să producă o impresie deosebită asupra Ancuţei. (Ceea ce, sunt sigur, a şi urmărit!) În timp ce eu, la el acasă, m-am purtat perfect normal, cu simplitate şi modestie, aşa cum mi-e firea, fără să caut cu tot dinadinsul s-o „impresionez" pe mama lui Lucu. N-aveţi decât să judecaţi singuri, urmărind cu obiectivitate ce s-a întâmplat…

3… ÎN ACEEAŞI DUPĂ-AMIAZĂ

Am sunat deci la uşă (o dată şi foarte scurt, ca să nu-i trezesc pe cei care dorm) şi, când mi s-a deschis, am spus ca orice om civilizat:

— Sărut mâna, Lucu e acasă?

Mama lui Lucu s-a bucurat foarte mult văzându-mă şi m-a poftit înăuntru:

— Cred că s-a dus până la tine. Dar din moment ce nu te va găsi, cred că n-o să întârzie mult. Stai şi aşteaptă-l.

— Cu plăcere, am acceptat eu invitaţia. La dumneavoastră e întotdeauna atât de plăcut! Chiar dacă aş avea de aşteptat câteva ore, tot nu m-aş da bătut!

Mama lui Lucu a râs amabilă şi m-a invitat să iau loc pe scaun. Apoi m-a întrebat dacă aş putea să-i fac un serviciu, ceea ce am primit cu plăcere.

— Azi tocmai am pregătit un tort cu frişcă şi sunt foarte curioasă să ştiu dacă-ţi place.

A tăiat o porţie invers proporţională cu farfuria şi m-a îmbiat să mănânc.

— Îţi aduc imediat şi un pahar cu apă…

— Vai, dar de ce vă deranjaţi?! m-am ridicat eu. Pot să mă

servesc şi singur. Ştiu unde e apa. E şi păcat să murdăriţi un pahar. Pot să beau direct de la robinet.

Mama lui Lucu a râs din nou cu multă simpatie, dar s-a dus şi mi-a adus paharul cu apă. Apoi s-a aşezat într-un fotoliu şi a început să-mi pună tot felul de întrebări despre şcoală, despre Anca, despre Lucu. Eu încercam să strecor răspunsurile printre înghiţituri şi unele cuvinte rămâneau în linguriţă. După ultima fărâmitură de prăjitură, am reuşit să exclam prin batista cu care îmi ştergeam gura:

— Poate vă deranjez! S-ar putea să aveţi treabă. Să nu vă dea laptele în foc, sau poate vreţi să vorbiţi la telefon. Eu, pe cuvântul meu, nu mă plictisesc. Dacă aveţi cumva vreo revistă ilustrată… Poate să fie şi veche.

Mama lui Lucu m-a învăluit cu o privire în care am citit regretul sincer că nu sunt fiul ei şi mi-a spus mişcată:

— Îmi face plăcere să stau de vorbă cu cel mai bun prieten al fiului meu. Mai vrei o felie de tort?

Ce-i drept, aş fi primit bucuros, pentru că era grozav de gustos, dar am socotit că era mai bine să refuz:

— Vă mulţumesc, dar mi-e de ajuns. Tortul dumneavoastră a fost foarte săţios şi, sunt sigur, bogat în glucide foarte hrănitoare pentru copii.

— Poate mai vrei puţină apă?

— Nu, mulţumesc. Aş dori numai, dacă se poate, să clătesc paharul şi farfurioara. Am venit, aşa, pentru câteva minute, şi v-am făcut numai dezordine.

Mama lui Lucu m-a cercetat cu un interes nou şi m-a întrebat:

— Dar ce, ştii să speli vasele?

I-am răspuns ridicând fruntea sus:

— Nicio muncă nu e ruşinoasă! Vreau să spun că un băiat poate face foarte bine şi gospodărie şi asta nu ştirbeşte cu nimic calităţile lui. Poate să rămână la fel de curajos, de inteligent, într-un cuvânt… de băiat!

Biata femeie a oftat:

— Asta îi spun şi cu lui Lucu…

Tocmai voiam să-i pun câteva întrebări, ca să mă lămuresc asupra „băiatului model", din sursa cea mai autorizată, când uşa de la intrare se deschise furtunos şi din vestibul Lucu întrebă:

— M-a căutat cineva?

Apoi intră în cameră şi dădu cu ochii de mine.

— A, Duţule, aici erai? îşi îndulci el glasul şi adăugă: Sărut mâna, mamă.

Mama îi aruncă o privire plină de înţeles.

— Bine că n-ai întârziat prea mult, spuse ea (a se citi *ca de obicei*!) Şi mai spuse: De altfel, a fost o adevărată plăcere să stau de vorbă cu prietenul tău…

La aceste cuvinte, Lucu mă cercetă cu o privire rapidă, încercând să ghicească despre ce anume *s-a stat de vorbă*. Nu cumva despre el? Mama lui Lucu îmi zise prietenos *la revedere* şi ne lăsă singuri. Cum s-a închis uşa, Lucu mă luă în primire:

— Am fost la tine, dar tu, bineînţeles, nu erai acasă. Mă întreb de unde ai ştiut că mama a făcut tort?

— N-am ştiut nimic. A fost o surpriză.

— N-ai ştiut! Cum n-ai ştiut, când de fiecare dată când vii te tratează cu ceva? Şi tu, uite ce faci!

— Ce fac? am spus eu sincer speriat.

Lucu întinse un deget acuzator:

— Uite, ai mânjit farfuria cu frişcă! Eu, în locul tău, m-aş fi oferit s-o spăl…

Am preferat să sufăr în tăcere. Poate, odată, peste mulţi ani, Lucu va afla adevărul şi va regreta amar că a fost atât de nedrept cu mine. Deocamdată, însă, nu eram deloc dispus să iau lecţii de la el!

— Şi în timp ce eu spălam aici farfurii, tu te lăfăiai la mine într-un fotoliu răsfoind reviste ilustrate, nu? Poate trăgeai şi un pui de somn!

— Dar ce-aş fi putut să fac, în timp ce te aşteptam? spuse el cu aerul cel mai nevinovat.

Aici mărturisesc cu toată mirarea că Lucu nu mi-a suflat niciun cuvinţel despre faptul că a ajutat-o pe Anca la aranjatul bibliotecii

(lucru pe care l-am aflat mai târziu).

— Decât să fi stat degeaba, puteai s-o ajuţi pe Anca la treabă. De pildă… la călcat rufele.

— Bine, dar nu călca rufe, mă privi Lucu surprins.

— Sigur că nu! Simţeam că încep să pun stăpânire pe situaţie. Trebuia să inventez repede câteva argumente neaşteptate! S-o fi stricat între timp fierul electric, şi nu te-ai deranjat să repari un fleac de rezistenţă…

— Anca nu mi-a spus nimic…

Lucu schimbase tonul. Acum încerca să se scuze. Trebuia să consolidez terenul câştigat:

— Aha! Tu aşteptai să-ţi spună! Atunci ce valoare ar mai fi avut ajutorul tău? Trebuia singur să-ţi dai seama!

O clipă Lucu mă fixă lung, apoi începu să râdă (cred că juca teatru):

— Ha! Ha! Vorbe! Vorbe! Aş vrea să te văd pe tine aplicând aceste teorii.

— Ha? Ha? Niciun ha, ha!

Eu eram omul faptelor! M-am sculat de pe scaun, am trecut repede cu privirea peste toate obiectele din cameră, şi, cu mişcări hotărâte, m-am îndreptat spre maşina de cusut aşezată în colţul camerei. I-am scos capacul, am deschis sertarul unde am găsit o şurubelniţă şi am început să desfac un şurub mare, nichelat, care părea bine înţepenit. După o clipă de uimire, Lucu a sărit:

— Ce faci, Duţu?!! De ce demontezi maşina de cusut?

— N-o demontez, i-am răspuns eu rece, o repar.

Şi am ţintit un nou şurub.

Lucu îşi strânse pumnii şi şopti (cred şi eu! N-avea curaj să ridice glasul!):

— Duţu, te sfătuiesc să laşi maşina de cusut în pace şi pune imediat şuruburile la loc de unde le-ai scos!

Am ridicat din umeri. Binele cu sila…

Am pus şuruburile la loc, dar acum, când mă gândesc, cred că le-am pus invers. Altfel nu se explică de ce unul a intrat cu totul în

orificiu şi a căzut undeva în interiorul maşinii de cusut, în timp ce celălalt a rămas înţepenit la jumătatea ghiventului…

— Şi acum, spune-mi pentru ce ai venit?

— Ai uitat că avem de discutat nişte probleme foarte importante?

— Am uitat. Ce probleme?

Poftim, ce uituc! Şi doar erau…

4… *PROBLEME DE VACANŢĂ*!

Am început să le studiem pe îndelete. Am propus pentru început să mergem la patinaj:

— La patinoarul artificial e foarte bine. Acum e cald şi plăcut, iar gheaţa e la fel de alunecoasă ca şi în toiul iernii.

— Nu-ţi mai ajunge patinajul, se strâmbă Lucu. Toată iarna am tot patinat, ne-am dat cu schiurile şi cu săniuţa. Acum e primăvară, ar trebui să găsim şi noi altceva. Mai de sezon.

— Altceva? Ce anume?

— Am putea să mergem la înot.

— Bine, dar încă nu s-au deschis ştrandurile! E încă prea frig.

— Sportivule! spuse Lucu ironic. Mergem la piscina acoperită.

— Acolo e prea cald, m-am împotrivit eu. Dacă nu stai mereu în apă te topeşti de căldură. Şi nici măcar nu te bronzezi. Mai bine aşteptăm să mergem la ştrand.

— Şi atunci?

— Am putea organiza un campionat de şah.

— Şi ce, şahul e de sezon? Şah se poate juca la fel de bine iarna ca şi vara. Oricând. Şi mai întâi ar trebui să înveţi să joci, şi pe urmă să te înscrii într-un campionat.

Mi-am spus că n-are niciun rost să încep o discuţie în contradictoriu pe această temă. Am procedat mai simplu: am luat cutia de şah, am deschis-o şi l-am întrebat:

— Cu care joci? Cu negrele sau cu albele?

— Mi-e totuna. Îţi dau înainte o tură şi un cal, şi tot te fac *schustermat*.

— Ţine-ţi tura şi calul, o să-ţi prindă bine. Ce e aia schustermat?

m-am interesat eu ca din întâmplare.

— E o expresie pe care o folosesc şahiştii pentru a arăta că te fac mat în trei mutări. *Schuster*, în limba germană, înseamnă cizmar.

— Şi ce, cizmarii nu ştiu să joace şah? auzi, ce prostie! În blocul nostru, cel mai bine joacă un vatman de tramvai. Nea Ionel. E o forţă! Priceperea la şah nu are nicio legătură cu profesiunea jucătorului.

Am început să jucăm. Am jucat vreo trei partide. Una a câştigat-o Lucu, una am câştigat-o eu, iar pe a treia am abandonat-o de comun acord ca să ne relaxăm mai bine cu un joc care, pe lângă gândire şi calcul, cere şi mişcare. Aşa că am eliberat masa, am scos frumos broderia şi am declanşat un furtunos fotbal cu nasturi. Noi eram şi Mühler şi Beckenbauer şi Răducanu. Şi tot noi eram suporterii clubului Ajax Amsterdam! Când, alarmată de „galeria" care făcea să se cutremure casă, a intrat în cameră mama lui Lucu, noi tocmai eram sub masă în căutarea balonului rotund (un minunat nasture de plapumă care, după ce trecuse imparabil prin poartă, ricoşase în geam şi se rostogolise cu efect undeva pe gazonul… persan de pe parchet). Am rămas amândoi tăcuţi până am văzut pantofii mamei trecând înapoi pragul camerei şi uşa închizându-se în urma lor. Abia atunci ne-am dat seama că se făcuse destul de târziu şi ar fi trebuit să continuăm meciul „în nocturnă". Dar şi de fotbal se mai satură omul! Cu atât mai mult cu cât mai erau atâtea zile de vacanţă când puteam juca fotbal adevărat. Doar fotbalul e un joc de sezon! Chiar dacă mai jucasem noi şi pe zăpadă, oricine ştie că nu e nicio plăcere să alergi după minge în palton. Iar când respingi mingea cu capul, ţi se înfundă căciula pe ochi şi nu mai auzi fluierul arbitrului. Aşa că ne-am despărţit şi am stabilit să ne întâlnim a doua zi dimineaţa. Cu care prilej avea să iasă la iveală că Lucu şi cu mine suntem colegi de bancă nu numai în clasă, ci şi…

5… În *parc*

În dimineaţa următoare vremea s-a îmbunătăţit. Ceaţa se risipise şi „soarele strălucitor chema copiii la joacă". (Nu ştiu unde am mai citit fraza asta!)

— Hai să trecem puţin prin parc, am propus eu. Ne şi inspirăm din activitatea grădinarilor de aici.

Mi-ar fi plăcut să facem şi noi ornamente florale în grădina şcolii, unde urma să ne-ntâlnim chiar peste o oră cu ceilalţi colegi, să-ncepem activităţile de grădinărit.

— Bună idee, aprobă Lucu. Luăm şi aer…

— Luăm aer! Tu nu te gândeşti decât la plăcerile tale, l-am mustrat eu. Mai bine ai lua creanga aceea uscată din drum.

— Cum s-o iau? se indignă Lucu. Tu nu vezi că-i o rădăcină care iese din pământ? Ce, vrei să scot copacii din loc, să stric parcul?

M-am uitat mai atent şi am văzut că Lucu avea dreptate. Un tei mare, cu o coroană uriaşă, îşi scotea ici şi colo la lumină rădăcinile care păreau şerpi nemişcaţi, toropiţi de soarele primăvăratic.

— Hai mai bine să ne aşezăm pe o bancă. Uite una chiar aici. Stăm la soare şi discutăm.

— Să ne aşezăm pe bancă? Nu-mi venea să cred urechilor. Şi dacă e ocupată?

— Tu nu vezi că nu e ocupată? Nu e nimeni.

Eu ştiam că nu e niciodată indicat să te iei după aparenţe. Nu mi s-a întâmplat chiar mie în troleibuz să mă aşez pe un scaun care părea liber? Şi pe urmă am constatat că şedeam pe o geantă lăsată acolo de o doamnă ca să-i ţină locul până-şi perforează tichetul.

— Poate că omul s-a dus la chioşc să-şi ia un ziar. Trebuie să-l aşteptăm să se întoarcă şi să-i cerem voie. Că doar pentru asta vin oamenii în parc. Stau pe bancă şi citesc ziarul.

— Bine, se învoi Lucu. Atunci, hai şi noi la chioşc. Să vedem dacă a apărut revista „*Cutezătorii*”. Stăm apoi pe-o bancă şi citim.

— Foarte bine! Să luăm şi *Luminiţa*. S-ar putea ca în parc să fie şi copii mai mici care nu ştiu să citească.

— Păi, dacă nu ştiu să citească pentru ce să le luăm revista? râse Lucu.

— Vezi? i-am reproşat eu. Ţie nu-ţi dă în gând care-i datoria noastră. Dacă ei nu ştiu încă să citească din *motive obiective*, le citim noi. Poate bunica lor n-are timp sau şi-a uitat ochelarii acasă…

Lucu m-a privit descurajat. Îi dădeam de furcă, nu glumă. Nu-i rămânea decât să aştepte un prilej mai favorabil pentru a-mi da şah.

Deocamdată încuviinţă, plictisit:

— Bine, hai…

Abia am făcut câţiva paşi pe alee, când Lucu se înveseli:

— Duţule, uite colo un om care ridică o greutate. Hai să dăm fuga să-l ajutăm!

Întâi m-am uitat neîncrezător la Lucu, ca să-mi dau seama dacă în el nu se operase brusc o schimbare miraculoasă, şi apoi am ocolit cu privirea împrejurimile. După o clipă eram dumirit. Am spus:

— Cred că n-o să reuşim…

— Şi de ce, mă rog? mă puse Lucu la încercare, făcând eforturi să nu pufnească în râs.

— Pentru simplul motiv că omul acela „care ridică o greutate" e o statuie. Şi te poftesc să te laşi de glume.

— Eşti nemaipomenit! Mă măsură Lucu cu figura cea mai serioasă. Faci ce faci şi te eschivezi. Găseşti tu un motiv, nu se poate!

— Ba cred – i-am întors-o eu – că, dacă era un om adevărat, nu l-ai fi văzut *tu*!

— Adevărat, neadevărat, dar e totuşi un om, nu? Ce-i dacă-i de piatră? Dacă vrei să ştii, nu mi-am dat scama de la început… Ori prima impresie contează. Prima pornire e întotdeauna sinceră.

— Adică vrei să spui că nu te-a mirat deloc că stă aşa, nemişcat, numai în costum de baie, cu un porumbel pe cap? Drept cine mă iei?

Adevărul este că ne plăcea să inventăm tot felul de jocuri şi glume. Dar, bineînţeles, nu eram de acord ca Lucu să le „inventeze" pe seama mea!

— Eh, măi Lucule, am oftat eu, vorbeşti de „prima impresie", de „prima pornire"… şi mai sunt unii care susţin că eu ar trebui să iau exemplu de la tine!

Lucu chicoti:

— Poate vrei să iau eu exemplu de la tine?!

— Eu zic să nu pierdem timpul. Pe urmă, când o să reînceapă şcoala, ai să dai vina pe mine.

— Chiar aşa! Să nu mai pierdem timpul, spuse Lucu şi se îndreptă cu hotărâre spre banca rămasă şi acum neocupată pe alee.

L-am urmat şi m-am aşezat lângă el:

— Uite, eu am o propunere foarte bună.

— M-aş fi mirat să nu ai tu o propunere foarte bună.

— Ai poate tu una mai bună?

— Să auzim mai întâi propunerea ta.

— Bine. Am putea să facem…

6… O CĂSUŢĂ PENTRU PĂSĂRELE

Da, o căsuţă pentru păsărele era o idee foarte bună! Numai că atunci, pe bancă în parc, nu i-am spus ideea mea lui Lucu. El de ce să nu-şi bată singur capul să găsească idei? Totdeauna le ia de-a gata de la mine. Aşa că propoziţiunea începută am încheiat-o banal: „să facem o plimbare sau să facem o vizită la menajeria circului". Lucu a bănuit imediat că de fapt aveam altceva în vedere, aşa că n-a mai insistat, lăsându-mă să înţeleg că şi el are în cap o idee foarte bună, dar nici prin gând nu-i trece să mi-o împărtăşească. „N-are decât", mi-am spus, fiecare cu ideea lui.

Şi în pas sprinten ne-am îndreptat spre grădina şcolii unde împreună cu ceilalţi am pregătit răsadurile pentru straturile de flori.

A doua zi, cu aprobarea mamei (când tata nu e acasă, aprobările le dă mama), am transformat bucătăria în atelier de tâmplărie. E drept că eu cerusem permisiunea „numai să găuresc o scândurică", dar cum mama a plecat după cumpărături, m-am avântat într-o activitate mult mai vastă. Anca a cam bombănit că fac firimituri de la lemn pe jos. I-am explicat că firimiturile de lemn se numesc talaş sau rumeguş şi, dacă pe urmă le strâng, se face bucătăria lună. „Să te văd!" a dat ea energic din cap şi s-a dus în casă să termine o broderie care o înfăţişa pe Albă-ca-Zăpada cu cei şapte pitici. Numai că în viziunea Ancăi trebuia neapărat să fie zece pitici: cinci de o parte şi cinci de alta a Albei-ca-Zăpada.

Pe la ora zece şi-a făcut apariţia şi Lucu. Îl aşteptam. Eram sigur că o să vină, mort de curiozitate. A intrat, a privit totul cu luare-aminte. Eu nu l-am învrednicit cu nicio explicaţie, preocupat să tai scândura cu ferăstrăul. Într-un târziu, Lucu m-a întrebat:

— Dar ce faci acolo? Tai lemne? Doar şi voi aveţi termoficare.

— Tai lemne! Tu nu vezi că tai o scândură? Nici atâta n-ai învăţat la orele de atelier de la şcoală? Şi mai afirmai că tâmplăria e pasiunea ta! Şi, după o pauză care trebuia să pregătească efectul aşteptat, am spus apăsat: Dacă vrei să ştii, construiesc o căsuţă pentru păsărele.

Lucu a făcut şi el o pauză, poate pentru acelaşi motiv sau poate pentru că îşi închipuia că aştept cu nerăbdare părerea lui, şi a îngăimat fără niciun entuziasm:

— Interesant.

— Interesant! Asta-i tot ce ai de spus? Ţie nici nu ţi-ar fi dat prin cap să întreprinzi o acţiune folositoare ca asta. Tu ai calorifer, şi atunci de alţii nici nu-ţi pasă.

— Cum nu-mi pasă! s-a supărat Lucu. Grivei al nostru toată iarna a dormit în casă. Că a fost un frig să nu laşi un câine afară. Ba, mai mult, am vrut chiar să-i fac şi hăinuţă de blană pe care s-o îmbrace atunci când l-aş fi scos la plimbare.

— Mare nevoie avea el de hăinuţa ta! N-are Grivei blana lui personală?

— Şi păsărelele, mare nevoie au de grija ta! Acu a venit primăvara. E cald. Să le fi făcut căsuţa la începutul iernii.

— Treci din lumină, l-am împins eu pe Lucu care se aşezase în dreptul ferestrei. Totdeauna te grăbeşti să răspunzi fără să judeci. N-am lucrat noi la şcoală, astă-toamnă, căsuţe pentru păsărele?

— Ba am lucrat! adeveri Lucu, crezând că-i dau dreptate.

— Şi pentru cine le-am lucrat? Pentru vrăbii, pentru păsărelele care rămân peste iarnă la noi. Dar acum, în primăvară, nu se întorc toate păsările din ţările calde? Unde să stea? Doar căsuţele pe care le-am făcut sunt ocupate, nu? Şi atunci, după părerea ta, ar trebui să stea aşa, afară prin copaci, în ploaie şi în vânt?

Lucu se încruntă. Spusele mele îl cam încurcau şi, după câte ghiceam, tare i-ar mai fi plăcut să pună şi el mâna pe ferăstrău să taie o scândură. Ca să fiu drept, la atelier era dintre cei mai buni.

— Aşa e, Duţule, rosti el cu jumătate de glas, nu m-am gândit. Când ai dreptate, ai. Îmi dai voie să te ajut?

Eu atât aşteptam. Aveam răspunsul pregătit:

— Şi pe urmă să te lauzi în clasă că a fost ideea ta!

— Nu contează a cui a fost ideea, zise Lucu cu un aer generos. Rezultatul contează. Dacă lucrăm amândoi, merge treaba mai repede şi mai bine.

Acum, mă cunoaşteţi puţin, nu sunt un suflet hain şi, la drept vorbind, asta şi doream, să lucreze şi Lucu împreună cu mine.

— Bine, am acceptat eu, cu o intonaţie mărinimoasă. Să nu zici că sunt egoist. Hai, să-ţi explic ce avem de făcut.

I-am arătat planurile desenate cu migală, măsurătorile făcute şi cum trebuiau încheiate scândurile. Apoi i-am arătat materialele şi sculele: ferăstrău, raşpel, cleşte, ciocan, daltă. Aveam de toate.

— Ai înţeles? Nu e prea greu. Eu voi face pereţii laterali, şi tu, acoperişul.

Dar Lucu n-ar fi Lucu, dacă…

— De ce să fac eu acoperişul? Ca să stau să aştept până termini tu pereţii laterali? Pe urmă ai să spui că, din cauză că am întârziat eu, plouă în casa păsărelelor.

Am oftat. Am făcut câţiva paşi prin bucătărie şi apoi, lăsând să se vadă cât mă plictiseşte să-i explic, am spus:

— Se vede că n-ai habar de metodele moderne de arhitectură. Nu ne aşteptăm unii pe alţii. Aşa se lucra demult. Când te-am chemat să vii cu mine să vedem cum se construieşte blocul turn, ai căscat gura degeaba. Ai fi avut de învăţat. Află, colega, că noi vom executa mai întâi piesele prefabricate. Adică vom face separat pereţii, podeaua, acoperişul, scăriţa interioară şi cea exterioară, şi după aceea vom monta totul, cât ai clipi din ochi. Ai înţeles?

Ne-am apucat de lucru. Fiecare îşi vedea de partea ce-i revenea. Eu lucram fluierând un marş de excursie, în timp ce Lucu făcea din când în când *bum*, *bum*, *bum*, închipuindu-l pe toboşar. Era foarte plăcut. Ce mai! – în doi munca e totdeauna mai veselă. Are spor şi rezultatele sunt mai bune, asta se ştie.

— Duţache, uite ce repede am făcut eu o latură a acoperişului. Dacă merge tot aşa, într-o oră suntem gata…

Am strâmbat din nas deloc încântat de acest *Duţache*. Când Lucu se porneşte, din *Duţache* trece în *Duţică*, apoi în *Duţulică*, *Duţilache*, şi când epuizează toate variantele sare brusc la *Găbiloi – Găbilache*, ca până la urmă să le contopească pur şi simplu în *Guţu*.

— Bravo, îmi pare bine că eşti harnic, l-am lăudat eu distrat. Spune-mi, n-ai văzut pe aici o scândurică?

Lucu pilea scândura cu zel. Începuse cea de a doua latură a acoperişului. Îmi răspunse în ritmul raşpelului:

— N-am văzut. N-am văzut. Cum era? Cum era?

— Cum să fie? Obişnuită, dreptunghiulară, cam atât de mare, i-am arătat eu măsura între palme. Uită-te la mine când îţi arăt!

— N-am văzut. Şi dacă ai să mă întrerupi mereu, să nu dai vina pe mine dacă nu terminăm la timp…

L-am lăsat în pace, răscolind peste tot în căutarca scândurii.

— Ciudat… foarte ciudat… Era aici, şi acum nu e nicăieri!

M-am aplecat sub dulap, sub masă. Cine ştie, poate alunecase fără s-o văd. Lucu nu pierdu prilejul să mă ia peste picior:

— Uite cum îţi pierzi timpul degeaba. Unii muncesc, în timp ce tu…

În clipa aceea se făcu lumină în mintea mea. M-am ridicat de jos şi, încercând să-mi reţin furia, aşa cum oala lui Papin reţine presiunea vaporilor, am rostit printre dinţi:

— Ascultă, Lucu, spune-mi, te rog, din ce material ai făcut tu „partea laterală” a acoperişului?

Lucu mă privi senin şi-mi răspunse ea un prunc nevinovat:

— Cum, din ce? Dintr-o scândurică. Din ce vrei s-o fac?

— Daaa?! Şi din ce fel de scândurică?

— Asta-i bună! Dintr-una obişnuită… dreptunghiulară…

Atunci nu m-am mai putut reţine (vaporii au dat năvală afară din oala lui Papin) şi am explodat:

— Păi, tu nu-ţi dai seama că ai stricat un perete?!

Pe cuvântul meu, atunci am înţeles că nu e o simplă figură de stil când spui că se învârte odaia cu tine.

— Ce perete? Lucu tot nu înţelegea supărarea mea. Unde-s eu şi

unde-i peretele?!

— Un perete al căsuţei pe care l-am făcut eu. Acum trebuie să iau totul de la început. Uf, Lucule, cine m-a pus să te primesc de ajutor?

Lui Lucu însă nu-i convenea situaţia de „ajutor”. Îmi răspunse supărat:

— Nu mai da vina pe alţii! De ce nu eşti atent? Poftim, ca să nu te smiorcui, îţi dau înapoi acoperişul, fă din el perete. Să nu zici că din cauza mea…

— Grozav ai mai rezolvat problema, nimic de spus! Cum o să fac din el perete, când ai scurtat scândura?

— Nu-i nimic, facem o căsuţă mai mică…

— Şi până la urmă, în loc de căsuţă pentru păsărele, o să iasă una pentru muşte! m-am înfuriat eu.

Şi uite aşa, ne-am mai ciorovăit vreo jumătate de oră. În cele din urmă am încheiat discuţia:

— Hai, destul cu vorba! Mă duc să aduc o altă scândură şi să văd eu că mai iei din materialele prefabricate de mine!

Un timp am lucrat în tăcere, absorbiţi şi, de ce să n-o recunoaştem, chiar puţin supăraţi. Deodată uşa se deschise şi intră mama. Întotdeauna când vine mama, e o mare bucurie pentru mine. Pentru că mama mea nu vine niciodată cu mâna goală. Acum, de exemplu, a venit cu o farfurie plină de tartine. Chiar mi se făcuse foame! Ba, după părerea mea, lui Lucu îi era şi mai foame decât mie, pentru că abia am izbutit să înghit două feliuţe de pâine, că Lucu se şi lupta cu cea de-a cincea pe care o îndesa în gură cu toată puterea. Am mulţumit mamei şi, culmea, Lucu a adăugat politicos:

— Au fost, într-adevăr, foarte gustoase. Dacă n-ar trebui să mănânc şi la masă, aş mai mânca o porţie ca asta.

Şi, ca să întărească cele spuse, şterse farfuria cu o bucăţică de pâine. O şterse atât de bine, că n-ar mai fi avut niciun rost să-l pun s-o spele.

Cu forţe noi ne-am reapucat de lucru, foarte bine dispuşi. Eu aveam spor. N-a trecut mult şi am anunţat vesel:

— Am terminat partea mea! Uite, cei patru pereţi, uite

podeaua… Acum îi punem şi acoperişul tău, şi gata! Hai, dă-mi acoperişul, Lucule, ce tot moşmondeşti acolo? Un fleac de acoperiş, două scândurele…

— Şi eu sunt gata, îmi comunică Lucu privind pe gânduri piesa „prefabricată”. Un singur lucru nu înţeleg, cum a apărut în acoperiş această gaură rotundă?

Eram şi cu nedumerit:

— O gaură rotundă în acoperiş? Imposibil. Te-ai uitat atent la plan?

— M-am uitat foarte atent. În plan nu e nicio gaură…

— Cred şi eu! Cum să fie! Ca să poată intra pe-acolo ploaia şi grindina? Ia dă-mi acoperişul.

Lucu îmi întinse scândurica şi se aşeză pe un scaun, resemnat, pregătit la orice surpriză neplăcută.

— Eu ţi-am cerut acoperişul, şi văd că tu îmi dai faţada căsuţei. Partea asta am lucrat-o eu. Nu vezi că are şi gaura necesară pentru intrarea păsărelelor în căsuţă? Doar e şi în plan. Ţi-am spus eu că nu te-ai uitat atent.

Lucu îşi ţuguie buzele. Le întoarse în toate direcţiile, de parcă ar fi mestecat o bomboană sau o caramea lipicioasă, apoi întrebă fără urmă de admiraţie în glas:

— Tu ai făcut gaura asta?

— Eu! Vezi ce rotundă e? Parcă-i trasă cu compasul. Dar de ce întrebi?

Lucu se ridică de pe scaun şi-şi puse mâinile în şold, dar nu se răsti:

— În cazul acesta, află, stimate coleg Duţuleanu Gabriel, că tu ai găurit acoperişul! În inconştienţa ta, ai luat partea stângă a acoperişului, şi uite ce-ai făcut din el!

Acum era rândul meu să mă aşez pe scaun. Un zăpăcit ca Lucu ăsta, nu mi-a fost dat să văd! Şi doar i-am atras atenţia. Mă întrebam ce să mă mai fac cu el! Aproape că-mi veneau lacrimile în ochi. Degeaba, acum putea mama să aducă şi baclavale, nu-mi mai ardea de nimic! Pesemne că Lucu a ghicit starea mea de spirit că a spus împăciuitor:

— Ei, hai, uite că nu mă supăr. Dă-mi scândurica aşa cum e. Mi-a venit o idee. O să-i fac căsuţei un luminator. Îi pun geam, şi gata. Nici nu plouă şi nici grindina nu intră, ba au şi lumină în interior.

Bravo, ce simplu rezolvase dumnealui problema!

— Sigur, îţi convine! Şi eu să mă apuc să fac un alt perete pentru faţadă, nu?!

— Şi ce, e aşa de greu? Singur te-ai lăudat că ai făcut o gaură rotundă ca trasă cu compasul.

Eram de-a dreptul revoltat:

— Nu sunt de acord. Dacă n-ai fost atent, n-ai decât să-ţi faci tu un alt acoperiş. Poţi să-l faci şi cu luminator, n-am nimic contra. E clar?

Lucu mă privi de parcă ar fi vrut să mă hipnotizeze şi spuse aproape şoptit:

— Biine. Îmi iau alt material şi – aici începu deodată să strige – să pofteşti să mai pui mâna pe ce-am lucrat eu! E clar?

— Ce e clar? se deschise uşa şi întrebă speriată Anca.

— Nu, nimic, am îngăimat repede. Ştii, noi tăiem aici scânduri cu ferăstrăul şi trebuie să vorbim mai tare…

— Aha, dădu Anca din cap şi închise uşa la loc.

Lucu se duse să caute alt material şi după un timp se întoarse. Nu i-am aruncat nicio privire. Să facă ce-o şti! Să terminăm odată, că m-am săturat să-l tot dăscălesc. Mi-am mai lustruit pereţii, i-am îndreptat cu rindeaua, i-am mai verificat o dată să văd dacă nu cumva greşisem şi eu. Era totul perfect.

— Am terminat, mă anunţă Lucu. Şi a ieşit chiar mai frumos ca înainte. Hai măi, Duţache, nu mai face mutra asta plouată. Uite aici, îţi place?

Când am auzit că şi Lucu terminase, m-am înveselit. Chiar n-avea rost să pun toate fleacurile la inimă!

— Gata, trecem la montaj! Eu ţin pereţii şi tu bate cu ciocanul.

Lucu se supuse fără să crâcnească. Ridică ciocanul şi…

— Auuu! răsună un urlet de durere.

Din nou se deschise uşa şi-şi făcu apariţia Anca:

— Aha, înţeleg, bateţi cu ciocanul şi vorbiţi mai tare… Şi închise

uşa la loc.

Abia reuşeam să-mi înghit lacrimile de durere. Lucu mă întrebă compătimitor:

— Ce e, ce s-a întâmplat?

— Ciocanul… am articulat eu înăbuşit.

Lucu se făcu palid:

— Am stricat ciocanul?

— Uf, zăbăucule, neîndemânatecule! Mi-ai dat cu ciocanul peste degete.

— A, răsuflă uşurat Lucu, şi eu care mă speriasem că am stricat ceva. Te doare?

Într-adevăr, durerea nu era chiar atât de insuportabilă. Probabil că mi se întâmplase şi mie ca şi fotbaliştilor când sunt loviţi. Pe secundă durerea e năprasnică, dar trece repede.

— Pleacă de acolo – i-am luat ciocanul din mână. Lasă-mă pe mine! Ţine tu pereţii, şi bat eu acoperişul.

— Poftim, se învoi Lucu, numai lapte şi miere. Să nu spui că sunt nesimţitor la durerile altuia.

Am luat ciocanul, am potrivit cuişorul şi…

— Auuu!

Aşteptam să se deschidă din nou uşa şi să apară Anca. Dar de data asta nu se mai deschise, aşa că am putut să strig în voie la Lucu:

— De ce ai luat scândura la o parte?

— Dar ce s-a întâmplat?

— Mi-am dat cu ciocanul peste degete!

— Acum să nu mai pui vina pe mine. Vezi că ţi-ai dat singur cu ciocanul. Eu n-am făcut decât să feresc căsuţa. Am avut impresia că ai să nimereşti alături. Mi-era frică să nu crape scândurica. Ce să-ţi fac, dacă eşti atât de neîndemânatec?

— Ai avut impresia! Nu eşti bun de nimic. Nu poate omul să aibă nicio nădejde în tine. Lasă-mă! Am să termin singur treaba.

Lucu ridică din umeri şi plecă fără să mai spună nicio vorbă. Îl conduse Anca. Câteva clipe mai târziu, soră-mea îşi făcu apariţia în bucătărie.

— Ce i-ai făcut că a plecat atât de supărat?

Am socotit că nu sunt dator să-i dau vreo explicaţie.

— Sigur, taci. Halal, aşa te porţi cu prietenii care vin la tine!

Rămas singur, rănit în sentimentele mele şi rănit la degete, am reuşit totuşi să termin căsuţa care a ieşit o frumuseţe. S-o vadă acum Lucu! Am strâns prin bucătărie, am pus sculele la locul lor şi m-am retras în camera mea. Trebuia să meditez serios la problema: sunt sau nu sunt supărat pe Lucu? Şi dacă Lucu era supărat pe mine? Asta ar fi fost culmea să mai fie şi supărat! El pe mine. Iar eu pe el n-avea niciun rost. Doar va trebui să punem împreună căsuţa undeva. Dar unde? Mi-am propus să studiez chestiunea mai temeinic după-masă. În fond, dacă vă gândiţi bine, totul se reduce la o problemă în care…

7… SE CAUTĂ UN POM

Întotdeauna m-am întrebat cum pot există oameni care nu iubesc animalele. Să luăm de exemplu câinele. În primul rând e frumos. Apoi e inteligent. E foarte credincios şi aduce o mulţime de foloase. Păzeşte casa. Eschimoşilor le trage sania. Îi descoperă pe alpiniştii rătăciţi în munţi. Păzeşte graniţa. Îi prinde pe hoţi, ba prinde şi vânat. Sigur, nu acelaşi câine. Sunt rase felurite. Pe hoţi îi prinde câinele poliţist, iar vânatul – câinele de vânătoare. Dar până la urmă orice câine are calităţile lui. Sau pisica. Pisica nu prinde hoţi, în schimb prinde şoareci. Orice pisică. Sunt, bineînţeles, şi pisici sălbatice care însă trăiesc numai în pădure sau în parcurile zoologice. (În sfârşit, a sosit momentul să vă povestesc despre Mozambic, motanul lui Vasilică. E foarte isteţ şi călătorit. Unchiul lui Vasilică e geolog şi odată, când a plecat într-o expediţie, motanul, pe atunci abia un pisoi de-o şchioapă, s-a furişat în geamantan şi l-a însoţit tocmai până în Mozambic. A stat acolo aproape doi ani, şi s-a întors acasă tot în geamantan. Lucu spune că nu e acelaşi motan, că pisoiul fusese cenuşiu, şi motanul spătos cu care a revenit geologul era aproape alb. Dar nu-i firesc să-şi schimbe culoarea trăind atâta timp sub arşiţa soarelui?! Acolo toată lumea poartă alb!)

Mai sunt şi alte animale, unele sunt foarte primejdioase, ca leul, tigrul, pantera, şarpele. Dar fiecare aduce, în felul lui, un folos. Unele ne

dau blănuri foarte frumoase şi scumpe, altele – ca şarpele sau şopârla – curele de ceas sau de pantaloni care sunt foarte necesare omului. Mie, când eram mic, îmi plăceau caii şi canarii. Îmi plăcea să mă dau în căluşei; chiar dacă erau de lemn, mă duceau cu gândul la caii cei adevăraţi pe care îi vedeam înhămaţi la trăsuri sau despre care aflasem din basme că mănâncă jăratec. Canarii îmi plăceau din alte motive. Întâi pentru că sunt galbeni, şi galbenul e o culoare care îmi place foarte mult. Din cauza asta îmi place foarte mult şi lămâia care e galbenă şi atât de bună la gust, mai ales în citronadă, vara, şi în ceai, iarna. Când am văzut pentru prima oară un canar (din câte îmi povesteşte mama, şi Anca se prăpădeşte de râs), am exclamat:

— Uite o lămâie care ciripeşte!

Apoi am aflat că de fapt canarul e o pasăre care trăieşte în libertate, în insulele care îi poartă numele, iar în colivii în acele locuri unde, dacă n-ar fi îngrijit de om, ar muri de foame şi de sete sau mâncat de alte păsări mai mari. Îmi erau atât de dragi canarii, că de ziua mea toată familia mi-a adus în dar câte unul. Fiecare dorise să-mi aducă ceva care să-mi facă deosebită bucurie. Şi cum au ţinut secret unii de alţii, m-am pomenit cu doisprezece canari deodată. La început, ca să-i recunosc, spuneam: „Canarul de la unchiul Dumitru, cănăriţa de la vărul Tudor, canarul de la mătuşa Amalia" şi aşa mai departe. Pe urmă, prin simplificare, canarii deveniseră „Dumitru", „Tudor", „Amalia".

Unchii şi mătuşile mele nu numai că nu s-au supărat, dar îi auzeam discutând adesea în faţa cuştilor:

— Dacă vrei să ştii, eu cânt mult mai frumos ca tine.

Mie îmi făcea foarte mare plăcere să mă ocup de ei. Le dădeam apă, seminţe de in Numai tata nu era prea încântat. Canarii erau cam zgomotoşi şi, când îi apuca fluieratul, vecinii ne băteau în pereţi. Pe urmă ne-am mutat într-o locuinţă nouă, şi mama i-a dat unor prieteni care aveau o verandă mare. Eu am fost poftit să vin acolo ori de câte ori voiam să-mi văd canarii. În locuinţa cea nouă nu mai puteam ţine canari, dar pentru că dragostea mea pentru animale era foarte binecunoscută, am primit în dar un peştişor. Ore întregi stăteam în faţa

borcanului de sticlă şi-l priveam cum înoată încolo şi încoace. Peştele căpătă numele de *Mitică*, după numele unuia din canarii la care ţinusem cel mai mult. E drept, peştele nu cânta, în schimb înota şi făcea o mulţime de nebunii sub apa. Eu îi aruncam griş, pe care el îl vâna şi-l înghiţea dând bucuros din coadă. Cel puţin aşa mi se părea mie. Se obişnuise într-atât cu mine, încât era suficient să-i bat cu degetul în geam, că şi venea să vadă ce i-am adus de mâncare. Într-o zi, însă, s-a întâmplat o nenorocire. Pisica noastră, Felicia, a mâncat peştişorul. Ca să mă liniştească, mama mi-a explicat că Felicia s-a păcălit crezând că Mitică e un şoarece. La noi în bloc nu erau şoareci şi cum Felicia, desigur, nu văzuse niciodată vreunul, l-a mâncat din ignoranţă. Apoi mi-au promis să-mi aducă un alt *Mitică* mai frumos. După ce am certat-o pe Felicia, mi-am petrecut ore întregi cu ea pe genunchi arătându-i în albume tot felul de şoareci, ca altă dată să ştie să deosebească un şoarece de un peşte.

După un timp, tata mi-a adus în dar un acvariu în care erau o mulţime de peştişori de toate culorile şi având formele cele mai ciudate. Iar acvariul avea şi un capac cu găuri pe unde putea să intre aerul, dar nu putea să intre laba pisicii. Acum, Felicia stătea ca şi mine în faţa acvariului, plină de admiraţie, miorlăind şi lingându-şi mustăţile. Din când în când, dădea cu laba în cristal, speriind peştii. Şi eu, în locul lor, m-aş fi speriat. Odată am văzut-o prin partea opusă a acvariului, şi capul pisicii apărea mărit şi fioros ca al unui tigru. Acum, bineînţeles, nu mai sunt copil, şi privesc animalele din punct de vedere ştiinţific. Trebuie să vă spun în treacăt că la ştiinţele naturale am avut întotdeauna note mari. Nu m-am mulţumit niciodată cu explicaţiile sumare din manual, ci am citit o mulţime de cărţi despre viaţa animalelor, am văzut o mulţime de filme despre fiarele sălbatice şi am în biliotecă toate cărţile lui Jack London despre câini.

V-am povestit toate acestea ca să înţelegeţi cu câtă nerăbdare aşteptam să pun căsuţa pentru păsările şi să le văd odată instalate în ea. Lui Lucu nu-i plac orice fel de animale. Cel mai mult îl enervează ornitorincul.

— Nu pot să-l sufăr! Ce fel de animal o mai fi şi ăsta?! Şi pasăre,

şi mamifer. Are cioc de raţă şi face ouă, dar îşi sapă vizuina sub pământ.

În schimb, îi plac şi lui foarte mult caii. Lui Lucu, când era mic, i-ar fi plăcut să se facă vizitiu, şi, chiar dacă acum vrea să devină şofer, obişnuieşte mereu să spună:

— Şi maşina, cât e de maşină, îşi măsoară forţa tot în cai-putere.

După cum v-am mai spus. Lucu e foarte talentat la desen şi toată ziua desenează cai. Ştie să le deosebească rasele şi pe stradă se opreşte la fiecare mârţoagă şi stă de vorbă cu ea. Îi tot şopteşte ceva – el susţine că ştie limba cailor – şi dacă o vede blândă şi potolită, are chiar curajul s-o mângâie pe bot. Îi place să le dea zahăr şi bomboane. De curând, a făcut o descoperire despre care s-a discutat mult în clasă. După teoria lui, ţinând seama că orice cal e rumegător şi totodată mare amator de dulciuri, fără îndoială – susţine Lucu – le-ar place nespus bomboanele de gumă. De atunci, de câte ori vedem pe stradă un cal care rumegă, Lucu pretinde că cineva i-a dat o gumă de mestecat.

…După-masă, am împachetat frumos căsuţa şi am pornit-o spre Lucu. L-am găsit cufundat într-o carte. Alături, pe un bloc de desen, am zărit câteva schiţe care reprezentau cai în diferite poziţii. În două picioare, în patru picioare sau fără picioare. Adică numai capete de cai. Unii cu coama în vânt, alţii păscând liniştiţi câteva fire de iarbă neagră, presărate de Lucu cu un cărbune de desen.

— Ce carte e aceea? l-am întrebat eu.

— Despre viaţa păsărelelor exotice şi de prin părţile noastre, mi-a explicat el umbrind urechea unui cal.

— E foarte bine că studiezi. Dar acum îţi propun să laşi cartea şi să mergem să montăm căsuţa.

Lucu s-a declarat imediat de acord. Voia să-mi arate că nu crede că mai sunt supărat.

— Şi unde vrei să montăm căsuţa? se interesă el în timp ce punea cartea despre păsările înapoi în bibliotecă.

— Acolo unde sunt de obicei păsările. În pădure, nu în casă.

— Asta pricep eu. Şi e foarte bine că avem şi o pădure la doi paşi.

— Te gândeşti la cea din marginea cartierului?

Lucu încuviinţă din cap.

— Vezi-ţi de treabă! Ce, asta-i pădure? Nici nu e trecută pe hartă. Adu ghidul turistic, să cercetăm ca lumea zonele silvice din jurul oraşului.

Lucu cotrobăi o vreme prin dulapul său cu cărţi şi, în cele din urmă, descoperi ghidul. Am desfăşurat harta pe masă şi, aproape culcaţi pe ea, am început să descifrăm toate inscripţiile.

— Uite una aici, mi-o arătă Lucu cu degetul. *Pădurea Urşilor*.

— Nu e bună, am respins eu propunerea. Noi am făcut o căsuţă pentru păsărele, nu pentru urşi!

Lucu râse dispreţuitor:

— Spune mai bine că ţi-e frică să nu ne întâlnim cu vreun urs. Şi a continuat: N-ai decât, găseşte tu atunci Pădurea Păsărelelor.

— Află, dragul meu, că eu ştiu un loc care se numeşte *Crângul Privighetorilor*.

— Ştiu şi eu locul acela. Dar în primul rând aşa se numeşte restaurantul din pădure şi, în al doilea rând, n-am auzit niciodată ca privighetorile să stea în căsuţe. Sunt sigur că dacă ar locui într-o casă făcută de tine, nu le-ar mai arde de cântat.

— Sunt acolo tot felul de păsărele, m-am prefăcut eu că nu observ înţepătura.

— Dacă e vorba pe aşa, păsări sunt şi în parc şi-n păduricea de lângă noi.

În privinţa aceasta Lucu avea dreptate. Păsări erau peste tot. Şi pe acoperiş, şi în teii din centrul oraşului, şi-n pădurice şi cu atât mai mult în parc. Trebuia totuşi să mai găsesc o obiecţie (altfel discuţia nu-şi mai avea niciun rost).

— Păsările din oraş n-au nevoie de căsuţe. În oraş nu le ameninţă nicio primejdie şi găsesc peste tot de mâncare. Unele sunt atât de îndrăzneţe, că ciugulesc firimituri chiar din coşurile de pâine de pe mesele restaurantelor.

Lucu îmi dădu dreptate. Socotea şi el că n-ar fi fost nicio scofală să punem o căsuţă în plopul din faţa blocului. A merge în pădure, într-o

pădure adevărată, trecută pe hartă, e cu totul altceva. De aceea spuse la rândul său:

— Aşa-i. Unele păsărele trăiesc chiar în casele oamenilor. Nu numai canari, aşa cum ai avut tu, ci chiar şi scatii. Uite, vărul meu Culiţă din Piteşti a ţinut toată iarna un scatiu în casă.

Nu-l cunoşteam pe Culiţă, dar eram curios:

— Şi pe urmă ce-a făcut cu el?

— Nimic. Îl mai ţine şi acum. Într-o colivie.

Supărat, m-am uitat la Lucu. Cum putea să confunde o colivie cu o căsuţă?!

— Noi trebuie să ajutăm păsărelele care trăiesc în libertate, i-am explicat eu.

Lucu m-a înţeles foarte bine, dar a continuat:

— Verişoara mea Angela a ajutat toată iarna nişte vrăbiuţe. Le punea firimituri pe pervazul ferestrei şi vrăbiuţele veneau şi ciuguleau.

— Şi acum?

— Vin şi acum. S-au obişnuit.

Totul părea mult prea simplu. Am aruncat o privire îngrijorată pachetului în care se găsea căsuţa noastră.

— Cu alte cuvinte, vrei să spui că am făcut totul degeaba? Tu îţi închipui că ai rezolvat problema cu câteva firimituri puse pe pervaz? Dar la ploaie, la grindină, nu te gândeşti? Şi pe urmă, căsuţa noastră le va ţine cald şi la iarnă. Doar o casă se face pentru toate anotimpurile, nu? Hai să luăm autobuzul. Ne duce până acolo.

Am coborât la ultima staţie unde începea chiar pădurea. O clipă am rămas locului, îmbătat de miresmele reavăne ale pământului dezgheţat. Soarele se strecura lesne printre pomii încă desfrunziţi. Ici, colo, se mai vedeau mici petece de zăpadă fumurie. Aburi uşori se încolăceau, abia văzuţi, pe lângă trunchiurile copacilor. Am pornit pe o cărăruie, cercetând locurile. Deodată Lucu a strigat:

— Uite colo! şi a zbughit-o de lângă mine.

L-am văzut aplecându-se şi ridicând de jos un ghiocel. Mi-l aduse şi mi-l arătă. Era plăpând ca un pui de găină abia ieşit din ou. În mâna lui Lucu, adunată ca o mică glastră, ghiocelul tresărea clătinat de

vânt. Un clopoţel fără glas care vestea primăvara (cum am scris chiar eu într-o compunere). Deodată, de undeva din apropiere, răsună un ciripit. Lucu îşi puse ghiocelul la butonieră şi amândoi începurăm să cercetăm cu privirile pe sus. Doar pentru asta venisem. Poate la întoarcere să facem şi câteva bucheţele, dacă vom avea timp. Curând, urechea prinse tot mai multe glasuri de păsări. Era şi firesc. Intram tot mai adânc în pădure.

— Ce de păsărele! spuse Lucu. Se bucură de razele soarelui de primăvară.

— Se bucură că le-am adus căsuţa, am precizat eu. Vezi că n-am lucrat degeaba?

Lucu însă avea îndoielile lui:

— Sunt multe. Crezi că le va ajunge căsuţa noastră?

— Fără îndoială că nu! Vor face cu schimbul.

— Ai să vezi ce încurcături o să iasă din cauza noastră. Şi-mi arătă pe o creangă două păsărele care parcă duelau cu pliscurile. Se ceartă ele pentru un viermuşor, pentru o gâză, darmite pe o căsuţă ca asta, nou-nouţă şi cu luminator şi…

Dar nu-şi termină fraza.

— N-avea grijă, n-o să se certe. Vin, stau o clipă, iau o firimitură, două, se încălzesc la soare şi pe-aici ţi-e drumul…

— Pe unde? ceru Lucu lămuriri.

— Zboară şi ele, am dat eu vag din mână.

Dar Lucu insistă:

— Pentru ce să zboare? Iarna mai înţeleg. Zboară ca să se mai încălzească, să-şi caute hrană. Dar acum? Găsesc hrana pe aproape, ba poate chiar în copacul în care vom pune căsuţa, şi atunci de ce să se mai deplaseze? Stau pe scăriţa exterioară şi admiră peisajul. Pădurea se vede minunat de sus. Am zburat şi eu odată cu avionul şi mi-a plăcut grozav cum se vede. Şi ce, de la mine din balcon nu e o privelişte frumoasă? Mai ales seara când se aprind luminile pe magistrală. Eu unul…

I-am tăiat vorba:

— Mereu te dai pe tine de exemplu! Hai mai bine să alegem un

pom pentru căsuţa noastră.

După câţiva paşi m-am oprit.

— Uite, ăsta cred c-ar fi bun, am spus cu arătând cu degetul.

— Nu arăta cu degetul, că nu eşti în pădure! mă mustră Lucu. Spune mai bine că nu ştii ce fel de arbore e.

Într-adevăr, nu ştiam. Dacă era mai înalt şi cu coroana mai adunată, putea fi un plop sau dacă era mai noduros şi cu coroana mai răsfirată putea fi stejar. Dacă ar fi fost încărcat cu nuci, aş fi ştiut că-i nuc. Dar nuci, primăvara? Cine a mai văzut? Ştiu să deosebesc un tei după mirosul florilor de tei şi un salcâm după mirosul florilor de salcâm. Şi, fără nicio îndoială, aş recunoaşte imediat un boabab după bucata de lectură din cartea de geografie în care se spune că nu poate fi cuprins nici de trei, patru oameni. Un eucalipt care, din fericire, nici nu creşte prin părţile noastre, nu l-aş recunoaşte pentru că bomboanele de eucalipt se iau de la farmacie. Aşadar, vedeam că nu e suficient să iubeşti natura, trebuie s-o şi cunoşti. Mă şi gândeam că la vară, când am să particip şi eu pentru prima oară la expediţia *Cutezătorilor*, am să-mi fac neapărat un ierbar. Dar într-un ierbar, ce poate să-ncapă? Un bulb în secţiune, o frunză, o floare… Dar cu pomii? Până la vară însă mai era, şi aveam destul timp să mă pun la punct cu materia. Nu *se* poate, nu e admisibil să recunoşti imediat un tigru, să nu confunzi un urs cu o vulpe, în schimb să nu ştii cum arată un fag şi să iei un ulm drept carpen.

Între timp, Lucu studiase atent propunerea mea:

— Eu cred că nu e bun. Tu nu vezi că e cam izolat?

— Tocmai de aceea l-am şi ales. E mai retras, e mai multă linişte. Totdeauna se caută locuinţe mai retrase, ferite de zgomot.

— Bine, dar tocmai pentru că e mai retras, e mai la vedere, şi păsărelele noastre pot fi atacate de vulturi, de ulii sau de vânători.

Tot vorbind aşa, treceam de la un pom la altul în căutarea unuia care să ne mulţumească pe amândoi.

— Uite, să zicem ăsta, am mai propus eu unul. Despre ăsta nu poţi să spui că e la vedere, că e prea izolat, sau mai ştiu eu ce mofturi.

Lucu l-a măsurat îndelung cu privirea, de la baza până în vârf.

I-a pipăit trunchiul, ba a şi ciocănit în el cu degetul arătător îndoit, ca un instrumentist care încearcă sonoritatea lemnului de rezonanţă sau ca un arhitect care vrea să vadă dacă constructorii n-au lăsat goluri în zidărie. Apoi, cu gestul lui obişnuit, cu buzele strânse mustăcind pe sub nas, şi-a dat acordul:

— Mda, ăsta-i bun. Numai că…

Am tras adânc aer în piept. Dacă şi acum a găsit o obiecţie, nu ştiu ce-i fac!

— Numai că… ce? am întrebat prefăcându-mă nepăsător.

— Nu prea văd cum ai să te urci în el. Până la prima creangă sunt mai bine de doi metri.

Problema aceasta însă nu mă preocupa pe mine.

— Păi nici nu mă gândeam să mă urc eu.

— Atunci cine? întrebă Lucu. Doar numai noi doi suntem pe aici. Trunchiul e neted, scară n-avem…

— Ai uitat că ai pus rămăşag cu mine că poţi să te urci pe burlanul şcolii? Uite, ai acum prilejul să-l câştigi…

Făcusem un asemenea rămăşag la şcoală, dar cât am discutat noi „pe ce, pe ce", a sunat de intrare. Discuţia a continuat şi în oră. Lucu voia să facem rămăşag pe briceagul meu cu tirbuşon, şi a trebuit să-i scriu un bilet foarte lung în care să-i explic că şi el e dator să ofere ceva. Dacă, să zicem, câştigam eu rămăşagul, ce, câştigam briceagul care şi aşa era al meu? Lucu mi-a propus atunci din partea lui o brichetă stricată. Eu am refuzat. Nu-mi trebuia nicio brichetă, chiar dacă era stricată. Eu, în loc de briceag, i-am propus o călimară din care, oricum ai suci-o, nu curge cerneala. Lucu a refuzat-o cu dispreţ. Ce să facă el cu o călimară care nu se răstoarnă?! apoi a mai propus ceva, dar n-am aflat ce pentru că profesoara de franceză a interceptat biletul şi a spus sever:

— Je vais vous punir.

N-am ştiut dacă aşa i se adresează lui Lucu (cum se obişnuieşte în franceză), sau pluralul mă avea în vedere şi pe mine. Când am ieşit în recreaţia următoare, rămăşagul nu mai era de actualitate, pentru că începuse să plouă.

Acum îl puteam relua, mai ales că a te urca pe un burlan e o adevărată prostie, şi nici nu e prea greu, pe când a te urca într-un copac e un sport pe care-l practică toată lumea la vârsta noastră. Aş putea să-l dau exemplu numai pe Nică a lui Ştefan a Petrii. Lucu însă nu se învoi. Susţinea că degeaba ar câştiga briceagul meu cu tirbuşon, acesta nu merită o urechează de la tatăl lui pentru o pereche de pantaloni rupţi.

— Mai bine ai căuta o altă propunere, încheie el.

Cu toate că zilele deveniseră mult mai lungi, încet, încet, începuse să se întunece, semn că soarele, oricât era de curios să vadă cum vom rezolva problema, tot trebuia în cele din urmă să treacă dincolo de orizont. Noi însă nu ne hotăram în care pom să aşezăm căsuţa. Înţelegeţi foarte bine că voiam să-l găsim pe cel mai potrivit, crescut anume aici ca să agăţăm căsuţa în el. În sfârşit, am descoperit un arbore de care eram absolut sigur că era un stejar.

— Ăstuia ce cusur ai să-i mai găseşti? l-am întrebat pe Lucu. E noduros, crengile încep chiar de jos. Te poţi urca în el ca pe o scară.

Lucu încuviinţă. Îşi scoase pardesiul şi, cu o uşurinţă de care nu-l credeam în stare, se căţăra sus, sus de tot. De acolo îmi comunică plin de mândrie:

— M-am zgâriat, măi!

De pe o creangă a trecut pe alta, încercând cu prudenţă dacă sunt rezistente.

— Crezi că la înălţimea asta e bine? strigă el de acolo ca un matelot din vârful catargului.

Eu începusem să simt înţepături în ceafă, tot stând aşa cu capul ridicat, de parcă urmăream o farfurie zburătoare.

— Da, e foarte bine.

— Am s-o fixez aici. Dă-mi-o!

— Ce să-ţi dau?

— Căsuţa…

Abia atunci am observat că eu strângeam cu putere în braţe pachetul cu căsuţa pentru păsărele. Nu ştiu cum să vă explic ce-am simţit! Ce uituc şi Lucu ăsta!

— Ei, ce fac, te mai aştept mult? îmi strigă el din nou. Sau poate ţi-e frică să te urci?

Mi-l închipuiam privindu-mă ironic de sus.

— Nu mi-e frică, dacă vrei să ştii. Dar te poftesc să vii jos să-ţi iei căsuţa. Doar am stabilit că tu o fixezi.

— Eu de aici nici nu mă clintesc. Habar n-ai ce vedere grozavă am. Mai ceva ca de la mine de pe terasă. Dacă nu vii, o să-ţi pară rău.

Dacă Lucu se urcase cu atâta uşurinţă, pentru mine trebuia să fie un fleac. Eu, dacă vreau, pot să stau agăţat cu o singură mână de bara de bătut covoare, cât numeri până la treizeci. E adevărat că, în braţe cu căsuţa, era ceva mai complicat. Pe de altă parte, dacă nu mă urcam, afla toată clasa şi numai despre asta s-ar fi discutat la ora de gimnastică. Mai cu seamă Gigi Scai, care se caţără ca o maimuţă pe frânghia cu noduri până sub tavanul sălii de sport. Degeaba sunt eu campionul clasei la tenis de masă – ce-i drept la inele şi la paralele nu prea mă descurc. Trebuia să iau o hotărâre. Nu-mi rămânea decât să mă urc şi să-i demonstrez lui Lucu că pentru mine a fost mai greu, fiindcă trebuia să ţin cu o mână căsuţa. Mi-am scos şi cu pardesiul, l-am aşezat frumos pe un ciot probabil special cioplit ca oamenii să-şi agaţe hainele, şi am început ascensiunea. În timpul acesta, Lucu îşi bălăbănea picioarele şezând pe o creangă şi fluiera o melodie veselă. Tocmai ajunsesem triumfător lângă el şi îi întindeam cu băgare de seamă căsuţa, când mă anunţă:

— Te-am cronometrat. Ai făcut cam mult: 4 minute şi 20 de secunde.

Dar înţepătura lui rămase fără efect. Îmi propusesem ca la înapoiere să cobor numai în mâini, fără să-l previn, aşa că aveam să fim chit. Deocamdată trebuia să legăm căsuţa cu sârma pregătită în acest scop. După ce ne-am învăţat unul pe celălalt cum e mai bine să strângem sârma, am pornit-o pe drumul de întoarcere. De urcat ne urcasem folosind creanga cea mai de jos ca o primă treaptă. De aceea trecusem amândoi pe aceeaşi parte a stejarului. Acum, la întoarcere, ne era mai comodă partea opusă, unde ramurile erau mai distanţate şi puteam să ne lăsăm întâi în mâini. Am luat-o, deci, înainte. Deodată,

cam la jumătatea distanţei, mi-a răsărit în faţă o placardă. L-am strigat şi pe Lucu ca să vedem împreună ce scrie pe ea. Literele săpate în scândură fuseseră cândva vopsite cu negru, dar vopseaua se luase din cauza ploii şi a zăpezii şi se descifrau anevoie. Totuşi am reuşit să citim:

Quercus Robur

Apoi, *dedesubt*, *cu litere ceva mai mici*: Stejar de 120 de ani. Monument al naturii. Interzis a i se aduce daune. Contravenienţii vor fi amendaţi.

Am rămas amândoi uitându-ne unul la altul. Apoi Lucu întrebă în şoaptă:

— Ce daune crezi că i-ar putea aduce nişte păsărele? Abia că, locuind în el, îi vor purta de grijă, îl vor curăţa de omizi.

Nu eram foarte convins că argumentul lui Lucu era suficient de solid. Dacă apărea de pe undeva un paznic, ştiu eu pe cine sancţiona. Numai dacă era un om bun, care avea şi el nepoţi sau copii, ar fi înţeles că noi n-am vrut să-i facem niciun rău stejarului, ba dimpotrivă, doream fierbinte să mai trăiască încă 120 de ani de aci înainte. Fără să mai discutăm problema, am luat în tăcere aceeaşi hotărâre. Tiptil, ca să evităm orice zgomot, ne-am căţărat înapoi şi eu am dezlegat căsuţa. Apoi, ajutându-ne unul pe altul, şi trecând căsuţa din mână în mână, am aterizat în cele din urmă la rădăcina stejarului care se clătina cu blândeţe, râzând fără îndoială în sinea lui. Multe mai văzuse în atâta amar de vreme de când era pe pământ.

Se făcuse seară de-a binelea. Ne-am grăbit să ajungem cât mai repede la staţia de autobuz. Din fericire, aleile erau luminate electric, aşa că puţin ne păsa că suntem în pădure. Numai când, la un moment dat, am zărit printre copaci o umbră cu patru labe care ne adulmeca nedecisă, mi-a venit în minte cuvântul: lupi! Dar nu l-am rostit cu glas tare. Aşa cum îl ştiu pe Lucu, era în stare să se sperie. Câteva clipe mai târziu, umbra începu să latre vesel şi să sară în jurul nostru de parcă întâlnise nişte vechi cunoştinţe. Era însă o simplă confuzie. Când am ajuns în staţie, câinele acesta simpatic şi sociabil se uită trist la noi şi, după ce mai alergă puţin în urma autobuzului, rămase pe loc

privindu-ne cu reproş. L-am înţeles foarte bine. Cred că îi era tare urât singur în pădure. Şi acolo, uneori se mai întâmplă să fie şi lupi.

În autobuz era destul de multă lume. Un bărbat mai în vârstă, cu ochelari şi cu biletul în colţul buzelor, ne privi cu simpatie:

— De unde veniţi, băieţi?

— De la pădure, răspunse imprudent Lucu.

— Şi în pachetul acela ce aveţi?

— Biscuiţi, am spus eu repede şi l-am tras pe Lucu după mine.

…Ne-am despărţit în colţul străzii, stabilind ca mâine de dimineaţă să mergem din nou şi, în sfârşit, să punem căsuţa într-un loc potrivit. Atât pentru păsărele cât şi pentru noi.

— Trebuie neapărat să rezolvăm problema asta, am spus eu preocupat, doar mai avem atâtea de făcut în vacanţă. Dacă o să ne treacă zilele în felul acesta, nu ne alegem cu nimic.

— Chiar aşa! aprobă Lucu.

A doua zi, drumul până la pădure ni se păru mult mai scurt. Poate pentru că acum îl cunoşteam sau poate ne părea rău că, odată căsuţa instalată, ce alt motiv am fi avut să venim aici? În această privinţă, desigur, greşeam. Există nenumărate motive să colinzi pădurea în timpul vacanţei.

Când am coborât din autobuz, am rărit pasul şi fără nicio grabă am pornit-o prin pădure. Peste tot se vedeau ghiocei, de parcă cel din ajun fusese doar un cercetaş şi abia acum venea grosul armatei. Armata primăverii! Răsăriseră o mulţime peste noapte. Am făcut două buchete uriaşe.

— Tu pentru cine l-ai făcut? l-am întrebat eu pe Lucu.

— Pentru mama. Dar tu?

— Tot pentru mama. Şi după o pauză am adăugat: E atât de mare, că pot să-i dau o parte şi Ancăi. Îi plac grozav ghioceii…

— Şi eu pot să fac două buchete, spuse Lucu.

— Şi pe al doilea cui vrei să i-l dai?

— Tovarăşei profesoare de franceză, răspunse Lucu.

— Acum, în vacanţă? m-am mirat eu. În ultima zi de şcoală ne-a spus că pleacă la părinţi, la Sibiu. Şi dacă aştepţi până încep cursurile,

se veştejesc.

— Da, ştiu, mărturisi Lucu. De fapt, mă gândeam la Angela.

— Verişoara ta cu vrăbiuţe?

— Care vrăbiuţe… adică ce verişoară? se bâlbâi Lucu. Nu, la noi în bloc mai stă o fată, Angela, şi ei îi plac foarte mult ghioceii…

— De unde ştii?

— Nu ştiu! se înfurie Lucu. Şi dacă nu-i plac, n-are decât! N-o să mă iau eu după toate mofturile fetelor.

Ajunşi într-o mică poiană, am ales un pom în care era foarte uşor să te urci. Cineva, care voia să ne ajute, rezemase de el o scară. Am aruncat o privire în sus şi l-am recunoscut pe bărbatul cu ochelari pe care îl întâlnisem în ajun în autobuz. Pesemne şi el ne văzuse, pentru că ne strigă:

— Aţi adus biscuiţi pentru păsărele?

Noi am desfăcut mândri pachetul şi i-am arătat căsuţa.

— Hai, urcaţi, ne îndemnă el. Dar cu băgare de seamă…

Omul stătea călare pe o creangă şi tăia o alta cu ferăstrăul.

— Ăsta s-a uscat, ne lămuri el. A fost cam geroasă iarna şi a făcut pagube. Dar lasă, o să crească altele mai voinice, spuse omul bătând trunchiul cu palma, cum ai bate un armăsar pe grumaz. Ei, flăcăilor, v-aţi hotărât? V-am auzit şi ieri cum căutaţi un pom pentru căsuţa voastră. Pe urmă v-am pierdut din vedere.

— Şi dumneavoastră ce faceţi aici? întrebă Lucu.

— Nu vezi? îl doftoricesc pe dumnealui. O mică operaţie estetică şi care îi va reda şi vigoarea.

— Sunteţi pădurar, sau horticultor? m-am interesat eu.

— Niciuna, nici alta. Sunt îngrijitorul leilor din grădina zoologică. Dar în timpul liber, dau şi eu o mână de ajutor pădurarului.

— Şi leii unde sunt? întrebă Lucu dintr-o simplă curiozitate ştiinţifică pe care o nutream şi eu.

— Uite-i colo, ne arătă omul direcţia cu ferăstrăul.

Ne-am întors privirile şi, de la înălţimea la care ne aflam, am văzut foarte bine împrejmuirea de fier în interiorul căreia regele junglei se plimba ca un leu în cuşcă.

— Azi pentru prima oară l-am scos la soare, ne explică noua noastră cunoştinţă. Era foarte nerăbdător, săracul. El nu-i obişnuit cu iernile noastre. Acum ar vrea să zburde, să alerge… Dacă vreţi, veniţi într-o zi să-l vizitaţi. O să-i facă multă plăcere, glumi omul. Văd că iubiţi animalele.

— Foarte mult, spuse Lucu. Mai ales păsărelele. Dar şi leii sunt drăguţi. O să venim neapărat.

Apoi omul ne luă căsuţa şi o prinse cât se poate de bine pe trunchi.

Am coborât din pom şi, plini de voioşie, ne-am aşezat pe o bancă, acolo în poieniţă. Îngrijitorul îşi luă scara, ne făcu un semn prietenesc cu mâna şi plecă să-şi vadă de treabă. Emoţionaţi şi încărcaţi de impresii, şedeam în tăcere, privind amândoi ţintă căsuţa noastră cu luminator în acoperiş, cu scăriţă interioară şi exterioară. Deodată Lucu mă apucă de mână:

— Duţache!

Dar nu era nevoie să-mi dea nicio explicaţie. Văzusem şi eu. O păsărică se oprise din zbor pe acoperişul căsuţei. Apoi, ţopăind, se prinse de scăriţă şi, smucindu-şi ciocul în toate direcţiile, îl băgă de câteva ori în interiorul căsuţei, probabil ca să vadă cum e mobilată şi dacă îi convine confortul. Am stat amândoi neclintiţi de teamă să n-o speriem, cu toate că distanţa era destul de mare. Păsărică îşi luă zborul, dar se întoarse curând. Lucu susţinea că era alta. Pasămite văzuse bine că prima avea câteva pene albe în jurul gâtului. Ce-i drept, niciunul din noi nu ştiam exact dacă era un sturz, un cintezoi sau un botgros. Hotărât, nu e de ajuns să iubeşti natura! Totul trebuie studiat ştiinţific. Iar cunoştinţele mele despre lumea păsărilor erau destul de vagi. Ştiam acum să deosebesc fără greş un canar de o lămâie. Dar eram hotărât să nu mă opresc aici.

— De un singur lucru îmi pare rău, îmi spuse Lucu la întoarcere. Trebuia să punem şi o mică firmă la căsuţa noastră.

— Ce firmă?

— „Cip-cirip – Hotel pentru păsărele” şi undeva, aşa ca să se vadă: *Arhitecţi*: *Lucu şi Duţu*. În felul acesta căsuţa noastră se va

deosebi de toate celelalte care-or mai fi prin partea locului.

— Nu e nicio primejdie în privinţa asta, am spus eu melancolic. Crezi că mai există vreuna cu luminator în acoperiş?

Am mai hoinărit puţin pe aleile pădurii şi am pornit-o spre casă. La o răspântie ne-am întâlnit cu colegii noştri Valeriu şi Fănel.

— Cu ce prilej pe aici? ne-au întrebat ei.

— Aşa, să adunăm ghiocei, spuse Lucu. Şi voi?

— Şi noi tot aşa, răspunseră ei râzând.

Deasupra noastră nişte păsărele ciripeau de zor. Dar urechea mea extrem de fină distinse cu uşurinţă că printre ele mai „ciripea" cineva. Era un fluier cu apă care poate păcăli orice pasăre, dar pe mine, nu! Am ridicat privirea şi am rămas perplex. Cred că şi Lucu. În copaci se vedeau vreo şapte, opt băieţi, colegi de-ai noştri care aşezau căsuţe pentru păsărele…

— Uite-l pe Vasilică! am exclamat arătându-i-l lui Lucu.

— Fiu-fiii-fiuuu! răspunse de sus Vasilică în loc de salut, suflând cu putere în fluierul cu apă.

— Cum s-ar zice, habar n-aveaţi că suntem aici? spuse Valeriu.

— Nu mi-am închipuit că vă petreceţi vacanţa în copaci, am răspuns eu nepăsător.

— În copaci îşi petrec vacanţa păsărelele, râse Fănel. Noi am lucrat căsuţele în atelier. Aşa a hotărât grupa noastră. Voi de ce n-aţi venit?

— Noi facem parte din altă grupă. Avem şi noi ideile noastre, spuse Lucu, trăgând cu coada ochiului la mine.

— Atunci, succes! ne ură Fănel.

Când am ajuns acasă, m-am pomenit cu un telefon de la Lucu:

— Duţache, poţi să-mi spui câte zile au trecut din vacanţă?

— Patru.

— Vezi? Şi noi amândoi încă n-am realizat nimic important!

— Ai dreptate! Trebuie să stabilim nişte obiective foarte precise.

— Nu crezi că ar fi bine să aflăm ce fac ceilalţi din grupă?

— Cred că ar trebui să avem mai întâi obiectivele noastre şi pe urmă să-i mobilizăm şi pe ceilalţi. Altfel înseamnă că n-am avut nicio

iniţiativă.

Am pus receptorul în furcă şi am rămas pe gânduri. Trebuia să găsim o idee cât mai bună. Dar dacă alţii au găsit o idee şi mai bună?

Răspunsul la această întrebare aveam să-l primim abia după ce-am dezlegat…

8… TAINA „TEMERARILOR”.

Să nu vă închipuiţi că eu visez numai când dorm. De obicei, visez cu ochii deschişi. Asta se întâmplă uneori la orele de gramatică, şi mai ales primăvara. Dar şi în somn îmi vin adesea idei foarte bune. Odată am visat că m-am costumat într-o rochie de-a mamei. A doua zi mi-am confecţionai o pălărie de muşchetar dintr-o pălărie luată din garderoba ei şi am avut un succes grozav la carnaval. Nu multă vreme după aceea, însă, mama căuta de zor pălăria cu pricina.

— Ancuţo, nu mi-ai văzut pălăria de fetru cu pană?

— Ba am văzut-o, mămico, răspunse plină de drăgălăşenie soră-mea. O purta D’Artagnan.

Mama i-a făcut observaţie că, atunci când o întreabă ceva serios, să nu se ţină de glume ca „frate-tu, băiat mare dar cu mintea tot la joacă”. Anca n-a zis nimic, dar mi-a aruncat o privire plină de înţeles.

Şi tot în vis mi-a venit şi ideea cu comoara. Ideea era atât de bună, încât am visat că şi Lucu s-a arătat imediat de acord cu ea.

A doua zi dimineaţa am intrat vesel la el:

— Hai la treabă!

Lucu mă privi nedumerit:

— La ce treabă?

— Păi, nu ne-am înţeles aseară?

— Nu-mi amintesc…

— Cum nu-ţi aminteşti? Doar ai fost şi tu de acord să pornim în căutarea comorii!

Lucu îmi explică îndelung că aseară nu discutasem nimic şi încheie scurt şi hotărât:

— Nu mă interesează nicio comoară.

Nu voiam însă să mă dau bătut cu una cu două, şi nici chiar cu mai multe. Am insistat:

— Toată lumea caută comori şi unii chiar găsesc! Am şi dovezi.

— Ce dovezi?

— Uite ce-am găsit în nişte reviste vechi am scos eu din buzunar mai multe tăieturi şi m-am apucat să-i citesc: „Un pădurar, vrând să taie un stejar bătrân şi scorburos, a avut surpriza să găsească în trunchiul lui o ulcică cu monede vechi de aur".

— Şi ce-a făcut cu ele? se interesă Lucu.

— Scrie aici. Le-a dus la muzeul din oraşul cel mai apropiat.

— Foarte frumos din partea lui. În cazul acesta ce nevoie avem să căutăm comori prin tot felul de scorburi, când le putem admira de-a dreptul la muzeu?

— După părerea ta se pare că e totuna să admiri un lucru gata făcut de altul şi să faci tu personal ceva care să fie vrednic de admiraţia celorlalţi.

— Şi cum îl chema pe pădurar? întrebă Lucu.

— Nu ştiu. Nu scrie în ziar.

— Ei, vezi? „Vrednic de admiraţia celorlalţi!" Şi dumnealor nici nu vor şti că noi am descoperit o comoară!

Când îi intră lui Lucu ceva în cap… Am oftat:

— Păcat. Dacă am descoperi noi o comoară poate că nu s-ar scrie în ziar, dar băieţii tot ar afla…

— Şi ce-i dacă ar afla?

— Tocmai asta e! Ne-ar invidia.

— Invidia e un sentiment foarte urât, spuse Lucu filosofic.

I-am dat dreptate:

— Chiar aşa. E foarte urât din partea lor că ne invidiază. Parcă ei n-ar putea descoperi o comoară?

Lucu făcu o strâmbătură:

— Care *ei*?

— Ştiu eu? Să zicem Arhip şi Ţopa.

— Ţi-ai şi găsit! începu Lucu să râdă. Îl vezi tu pe molâul de Arhip mânuind un ferăstrău? Sau pe comodul de Ţopa mergând în pădure să caute un stejar scorburos?

Dar nu toţi colegii noştri sunt ca Arhip şi Ţopa. Mircea e cel mai

tare la matematică. Stănel e cel mai tare pur şi simplu. Adică face atletism şi când o să împlinească vârsta reglementară a hotărât să se specializeze în haltere. Lui Stănel nu numai că nu i-ar fi frică să meargă în pădure, dar ar putea tăia stejarul cât ai clipi.

— Da, dar Stănel nu ştie latina, obiectă Lucu.

— E şi normal, noi facem deocamdată numai franceza.

— În cazul acesta, dacă Stănel ar găsi monede romane habar n-ar avea ce comoară are în faţă.

Pretexte. Stănel cunoştea la fel de bine ca şi noi alfabetul latin. De fapt ştiam eu unde bătea Lucu, de aceea nu mi-am pierdut răbdarea şi, analizând temeinic lucrurile, am ajuns în cele din urmă la concluzia că din toată clasa noastră nu ne puteam bizui decât pe doi băieţi de nădejde, hotărâţi şi curajoşi. Şi aceşti doi băieţi – ce întâmplare! – eram tocmai noi.

Ceea ce însă ne va deosebi de toţi ceilalţi descoperitori de comori era metoda. Nu trebuia în niciun caz să acţionăm la noroc, să „scoatem" o comoară cum se scoate un loz în plic din borcan. Trebuia de la început să ştim ce vrem. N-am citit noi că astronomul Le Verrier a descoperit prin calcul planeta Neptun? Ei bine, şi noi trebuia prin calcul să identificăm o comoară anume. Să zicem…

Dar în clipa aceea sună telefonul. Era Tărnăuceanu Cornel care se interesa dacă nu vrem să ne întâlnim cu el.

— Nu, Cornele, răspunse Lucu. Să ne ierţi, dar astăzi suntem foarte ocupaţi. Poate altă dată…

— Dar cu ce sunteţi atât de ocupaţi? se auzi ca un bâzâit din receptor vocea lui Cornel.

— Am descoperit o comoară…

Am sărit ca ars şi i-am smuls lui Lucu receptorul din mână:

— Alo! Cornele! Lucu vrea să spună că am descoperit ce comoară e geometria plană… Da, mai repetăm puţin materia. Înţelegi şi tu, vacanţă-vacanţă, dar nu strică să mai facem exerciţii…

Nu am putut să-mi dau seama dacă Tărnăuceanu a râs sau a tuşit în receptor, îmi răspunse însă fără supărare:

— Ei, dacă învăţaţi, atunci se schimbă situaţia. Când o să vreţi

totuşi să faceţi o pauză, veniţi să-mi vedeţi porumbeii. Am trei pe care îi pregătesc pentru concursul republican pionieresc de anul acesta. La revedere!

După ce-am închis telefonul, m-am repezit la Lucu:

— Halal! Erai gata-gata să dezvălui tot secretul nostru!

— Şi ce dacă? Chiar tu spuneai că băieţii oricum vor afla… se apără Lucu.

— Vor afla, bineînţeles! Dar *după ce* vom găsi comoara.

— Bine, bine, hai să ne continuăm cercetările. Aşadar, ce comoară propui să descoperim?

I-am spus că ar fi interesant să găsim o ladă cu diamante.

— Ce să faci cu ea? se miră Lucu.

— Diamantele sunt foarte folositoare. Poţi să tai geamuri cu ele şi mai au tot felul de întrebuinţări în industrie.

Ideea mea nu-i surâse lui Lucu. Trebuia găsit altceva. I-am propus o ladă cu aur. Aurul e şi el foarte folositor în laboratoarele chimice şi are avantajul că poate fi păstrat multă vreme neatacat de acizi. Dar nici aurul nu avu o soartă mai bună. Lucu voia ceva şi mai valoros, mai…

Din nou se făcu auzit telefonul. Acum era Mircea.

— Ce faceţi, băieţi? Nu vă plictisiţi?

— Noi?! protestă Lucu. Acum, în vacanţă? Cum o să ne plictisim?! Tocmai rezolvam nişte probleme de geometrie plană…

Şi Lucu îmi făcu un semn, complice, cu ochiul.

— Aţi şi început să învăţaţi chiar din primele zile de vacanţă?

— Sigur, Mircea. Tu, care ai numai 10 la matematică, înţelegi mai greu situaţia noastră. Eu însă am un 8 şi Duţu are şi el un prăpădit de 7 dat cu indulgenţă

Şi iar îmi făcu semn cu ochiul, dar de data asta nu mai eram atât de încântat de şiretenia lui Lucu exercitată pe seama mea.

— În cazul acesta, iertaţi-mă că v-am deranjat, băieţi. Dar dacă vreţi să faceţi o pauză, treceţi pe la mine. Vreau să vă arăt un nou model de rame pentru tablouri. Dacă îl vom introduce în producţie, microîntreprinderea noastră va putea livra o cantitate triplă…

Au mai sunat şi Stănel şi Smărăndiţa. Stănel voia să facem împreună un catalog de plante medicinale, iar Smărăndiţa să mergem să reparăm jucăriile copiilor de la grădiniţă. Le-am explicat şi lor că obligaţii şcolare importante ne împiedică din păcate să ne alăturăm unor activităţi atât de interesante. Credeam că iar o să sune telefonul. Dar n-a mai sunat.

— Vorba e că tot nu ne-am hotărât ce comoară vrem să găsim!

Dacă ştiam că Lucu e atât de dificil când e vorba de ales o comoară, o descopeream singur. Nici nu era prea complicat de găsit nişte arme vechi sau măcar un dinte de mamut. Ca să treacă timpul, ne-am mai uitat prin nişte albume în care era vorba de comorile scoase din adâncul mărilor, după care Lucu a dat şi un telefon la muzeul de arheologie ca să afle cam pe unde nu s-au făcut încă săpături în ţara noastră. În cele din urmă am fost amândoi de acord să mai amânăm căutarea comorii. Aveam în faţa noastră aproape o vacanţă întreagă şi puteam culege informaţiile necesare ca să nu căutăm la întâmplare.

— Ştii ceva? propuse Lucu. Hai să facem o pauză şi să trecem pe la Cornel. Sunt chiar foarte curios cum arată porumbeii lui pentru concurs.

Când am ajuns însă la Cornel, am aflat cu mirare că nu e acasă. Foarte ciudat. Ne invită la el şi dumnealui pleacă în oraş.

— N-a lăsat nicio vorbă pentru noi? se interesă Lucu.

— Nu, copii, răspunse mama lui Cornel. A primit un telefon şi a plecat foarte grăbit. Mi-a spus că-l aşteaptă „temerarii" sau aşa ceva şi că nu va întârzia la masă.

Temerarii? Nu auzisem nimic despre ei.

— O fi echipa de fotbal a piticilor din cartier, îşi dădu cu părerea Lucu. Hai la Mircea!

— Hai!

Dar nici Mircea nu mai era acasă. Fusese şi el chemat. Unde, nu se ştia. Atât reţinuse bunica lui:

— A luat cu el ocheanul acela pe trei picioare şi cu nume caraghios, alibaba cu pilule.

Alidada cu pinule. Da, Mircea îşi construise singur o lunetă de

măsurat unghiuri şi trasat terenul care se dovedise foarte folositoare în livada şcolii.

— Hm, s-or fi dus să marcheze gropile pentru noile plantări din primăvara asta.

Am pornit-o mai departe, spre Stănel. Dar am aflat că pe la el trecuse Smărăndiţa, cu care era chiar vecin de bloc, şi au plecat împreună. Stănel luase de acasă un hârleţ, iar Smărăndiţa îi tot arăta o hartă desenată pe hârtie pergament.

Hârleţ… hartă… Lucu se făcu alb la faţă:

— Asta înseamnă…

— …că au aflat de comoara noastră. Ce gropi, ce puieţi?! Pentru asta nu le trebuia hartă. Ai văzut?! Şi toate numai din pricina ta. Pentru că eşti un nehotărât şi un mofturos. Şi pe deasupra ai mai şi deconspirat ideea la telefon. Acum, în loc să fim noi descoperitorii comorii, vor fi alţii!

Lucu plecă ochii în pământ. Nici nu mă aşteptam să-şi facă autocritica:

— Mda, s-a dus lada cu diamante de tăiat geamuri…

— Ce ladă?! am pufnit eu. N-ai spus tu că nu ne trebuie niciun fel de diamante?

— Mă rog, aurul tău pentru laborator. Sau dintele de mamut.

— Şi noi ce facem acum? am întrebat sincer abătut.

— Noi? Mergem să facem exerciţii de geometrie plană, îmi răspunse Lucu ironic. Dacă nu era ideea ta, să spunem că suntem ocupaţi, poate ne chemau şi pe noi.

…Mergeam tăcuţi pe stradă şi, oricât ne străduiam, nu ne venea nicio idee care să ne ridice moralul. O idee care să fie mai tare decât descoperirea unei comori. N-au decât să scoată ei comoara. Mare scofală, toată lumea descoperă comori! E destul să te duci în pădure şi să tai un stejar scorburos… Dar firul gândurilor mele fu întrerupt de un fluierat:

— Fiii-uuu-fiii!

Am recunoscut imediat fluierul cu apă. Ne-am întors bucuroşi.

— Unde alergi aşa? l-am întrebat pe Vasilică.

— Dacă mergi la atelier să mai faci căsuţe pentru păsărele, venim şi noi să te ajutăm, spuse Lucu. Acum avem şi experienţă.

— Deocamdată cu căsuţele am terminat, spuse vesel Vasilică. Ideea voastră s-a dovedit excelentă şi i s-a alăturat şi grupa noastră. Cred că va participa tot detaşamentul…

— Ideea noastră?

— Da, proiectul „Temerarii”. Hai, n-o mai faceţi pe misterioşii. Acum ştie toată lumea…

Şi Vasilică grăbi pasul. L-am însoţit, fireşte, şi noi, morţi de curiozitate să aflăm în ce consta „ideea noastră”. După vreo zece minute de mers am ajuns la capătul cartierului. Dincolo de ultimul rând de blocuri, se şi vedea pădurica.

— Proiectul ăsta „Temerarii” tot a comoară miroase, îmi şopti Lucu.

Până la pădure se întindea însă un teren plin de hârtoape şi ici-colo mai rămăseseră barăcile constructorilor. Lângă una dintre ele, acum părăsită, se zărea un grup de copii.

— Ura, au venit şi geometrii noştri! ne întâmpină Stănel.

— O să avem aici treabă, nu glumă! se agita Smărăndiţa.

Erau acolo aproape toţi pionierii. Era şi tovarăşul comandant instructor. Din frânturi de explicaţii, am înţeles că tatăl lui Mircea, care era membru în comitetul de părinţi şi totodată arhitect la Consiliul popular, împreună cu comandantul nostru instructor obţinuseră aprobarea ca pe acest teren noi să construim o bază sportivă. Un teren de tenis, un altul pentru baschet şi volei, iar pe pajiştea dinspre pădure, un teren de fotbal. Vor lucra şi băieţii mai mari, dar noi aveam să facem începutul.

— Trebuie mai întâi să trasăm locul şi să realizăm o „ridicare de teren” – ne explică tovarăşul comandant instructor – ca să ştim unde trebuie astupate gropile şi unde săpate altele.

Era într-adevăr o noutate extraordinară! Colega noastră Cătălina era şi ea plină de entuziasm:

— Mircea vrea să facem şi un panou electric pentru anunţarea scorului. Vă daţi seama? Vom avea şi noi o bază sportivă cum e

„Voinicelul” şi „Cireşarii”. Baza sportivă „Temerarii”!

Lucu se apropie de Mircea:

— Foarte frumos din partea ta! Şi mai discutăm despre prietenie… Nouă de ce nu ne-ai spus nimic?

— Pentru că eraţi ocupaţi. Şi pe urmă abia după ce am vorbit cu voi mi-a telefonat tata.

— Şi povestea cu ramele de tablouri?

— E perfect adevărată. Întreabă-i şi pe ceilalţi. De altfel, nu ştiu de ce vă arătaţi atât de surprinşi. N-am discutat noi în grupă ce grozav e la „Voinicelul”? Şi chiar tu ai spus „ce păcat că e departe de cartierul nostru”. În cuvântul ăsta al tău „ce păcat” aproape că s-a şi născut ideea unui teren propriu.

— Bravo, Lucule, l-am lăudat eu. Sunt mândru de ideile tale.

— Exageraţi, spuse Lucu stânjenit. N-a fost ideea mea…

— Adevărat, interveni Cătălina, a cui a fost ideea?

Dar cine mai avea acum timp să caute răspunsul la această întrebare? Erau atâtea de făcut: planul terenului, calculul materialelor, lista uneltelor necesare şi atâtea altele… Din nefericire, nu vom putea începe săpăturile imediat. Pământul încă nu se dezgheţase peste tot. Pe urmă trebuia să eliberăm terenul de tot felul de materiale ce zăceau aruncate. Dar odată cu încălzirea timpului vom avea aici şantierul nostru de muncă patriotică. Iar la vară, o bază sportivă modernă, realizată prin munca noastră. Ca să folosesc o metaforă, cum obişnuiesc scriitorii, colectivul nostru pionieresc era o adevărată comoară!

La ora prânzului ne-am despărţit plini de voioşie. Comandantul instructor stabilise ca în zilele următoare să ne întâlnim pentru definitivarea planului de acţiune şi împărţirea sarcinilor. Ne aşteptau zile de rodnică activitate. Câte nu se pot face într-o vacanţă, chiar dacă nu e decât o vacanţă mică! Vom munci câteva ore pe zi şi va mai fi destul loc pentru distracţii şi odihnă.

După-amiază a venit Lucu la mine şi am făcut într-adevăr probleme de geometrie plană: am calculat suprafeţele terenurilor de sport, spaţiul necesar tribunelor şi cabinelor, am trasat aleile care vor

împrejmui baza şi multe altele. A fost pasionant.

Când s-a lăsat scara, Lucu şi-a luat rămas bun şi a plecat. Pentru a doua zi dimineaţa mai aveam ceva în plan. Şi totul ar fi mers strună dacă toate intenţiile noastre nu ar fi fost zădărnicite. Dar veţi vedea singuri cât e de adevărat proverbul că buturuga mică răstoarnă carul mare sau ce se poate întâmpla când…

9… SONERIA E STRICATĂ

Spre deosebire de Anca, eu în vacanţă mă scol mai târziu. Dacă m-aş scula tot la şapte, m-aş spăla repede cu apă rece şi, luând servieta subsuoară, aş fugi la şcoală, n-ar mai fi vacanţă. Anca e de altă părere. Ea spune că şi în vacanţă e foarte sănătos să te trezeşti devreme şi să te apuci de treabă dis-de-dimineaţă. În felul acesta ai timp pentru toate. Şi pe urmă e mult mai plăcut să te trezeşti devreme, ştiind că nu trebuie să fugi la şcoală, decât să te scoli târziu, având pe urmă toată ziua impresia că ai întârziat. Nici eu n-aş sta, nu-i vorbă, toată ziua în pat, dar un sfert de oră, acolo, îmi place să lenevesc. Deodată mi-am adus aminte că o rugasem pe Anca (tot îi place ei să se scoale devreme în vacanţă) să ne ia bilete la cinematograf. Socotisem că dacă mergem dimineaţa la prima reprezentaţie, tocmai bine ajungem la 11 la „Cartierul general al «Temerarilor»". Cu aceste gânduri, am dat pătura deoparte, am alergat la baie, m-am spălat şi pe urmă m-am îmbrăcat. În bucătărie mă aşteptau ceaiul cald, biletele şi Anca pregătită să-mi dea recomandări utile pentru toată ziua. Ca de exemplu:

— Să nu uiţi să duci cărţile împrumutate înapoi la bibliotecă. Să duci aparatul de făcut îngheţată la reparat. Pe urmă ai să ceri îngheţată de casă, dar mama n-o să aibă cu ce s-o facă…

Şi alte sarcini din acestea, pe care le-aş fi îndeplinit oricum şi fără îndemnurile Ancăi. E drept, poate cu o oarecare întârziere. Dar în ce priveşte aparatul de făcut îngheţată mai era timp suficient. Mi-am aruncat ochii pe ceas şi m-am alarmat. Era nouă fără un sfert şi la ora asta trebuia să plecăm la cinema ca să nu întârziem. M-am ridicat repede de la masă şi m-am dus să-mi pun pardesiul.

— Poate a uitat să vină, îşi dădu cu părerea soră-mea.

— Lucu? Ţi-am spus eu că nu-l cunoşti! Să nu vină când avem

bilete la cinema?

— Poate a intervenit ceva, presupuse Anca cu maturitate.

— Ce să intervină?! Pe Lucu niciun ciclon nu l-ar întoarce din drum dacă şi-a propus să vadă un film. De altfel, afară e destul de frumos. Bine că biletele sunt la mine. N-a venit, să-i fie de bine! Aşa să-i spui. Eu am plecat.

Doar nu era să pierd filmul pentru că dumnealui nu e punctual şi dacă, să zicem, a intervenit nu ştiu ce, nu e în stare să dea măcar un telefon! Aveam exact timpul să ajung la cinematograful care, din fericire, era chiar în colţul străzii. Am deschis uşa să ies şi am rămas înmărmurit. Drept în faţa mea stătea Lucu.

— Ce faci aici? l-am întrebat fără niciun rost.

— Sun, îmi răspunse el laconic.

— Bine, dar eu te aştept de la opt şi jumătate. Nu ne-am înţeles aşa?

Lucu aruncă o privire inutilă pe cadranul ceasului care acum arăta aproape nouă.

— De la opt şi jumătate sun.

Era de un calm care ascundea fierberea unui vulcan subteran.

— Dar n-am auzit nimic!

— Aşa îmi explicam şi eu că nu-mi deschizi uşa. Doar ştiam că eşti acasă. N-aveai unde să te duci aşa de dimineaţă. Dacă biletele nu erau la tine, plecam.

Eram consternat…

— Extraordinar! De o jumătate de oră suni?

— Mai exact de 32 de minute. Şi dacă te gândeşti că sunetul se propagă în atmosferă cu 340 metri pe secundă, ţârâitul soneriei ar fi avut tot timpul să ajungă la urechea ta, îmi spuse el cu pedanterie ştiinţifică şi adăugă: Ştii tu, ca în figura 12 din cartea de fizică.

Într-adevăr, mi-am adus aminte de figura la care se referea Lucu. Ea reprezenta o ureche mare (străpunsă de o linie neagră) spre care se îndreptau nişte semicercuri paralele care înfăţişau vibraţiile aerului. Noi încă nu făceam fizica, dar răsfoind odată un manual ne-am mirat ce căuta în el urechea omului. Mi-am privit neîncrezător

prietenul:

— Lucule, eşti sigur că soneria noastră nu sună?

— Asta de aici a cui e? mi-o arătă el cu degetul.

Da, era a noastră, de vreme ce era fixată pe uşa noastră de intrare. Lângă mine răsărise Anca şi acum se amesteca în discuţie:

— Vrei să spui că nu ştii că e stricată?

— Stricată? m-am răstit eu.

— Cum vrei să sune dacă tu ai umblat la ea?

— Am umblat! Am strâns numai un şurub, şi atât.

— Ei bine, de la acest „atât" nu mai sună, îmi spuse soră-mea cu evidentă satisfacţie, pentru că într-adevăr mă sfătuise să nu umblu la sonerie. Ascultând vorbele Ancăi cu recunoştinţă, Lucu îmi spuse blând:

— Vezi, măi Duţu? Şi eu de unde era să ştiu că soneria e stricată?!

— Nu e stricată!

— Mă rog, defectă, făcu Lucu concesiv.

— Nu e nici stricată, nici defectă, m-am supărat eu. Nu funcţionează, ceea ce e cu totul altceva…

— Dacă puneai un bilet pe uşă, ştiam şi eu şi nu-mi toceam degetul apăsând degeaba pe buton, îmi spuse Lucu cu ton de reproş. Doar nu era mare lucru să scrii: „Soneria nu funcţionează. Bateţi în uşă".

— Şi aşa, de ce n-ai bătut?

— Fără bilet? se miră Lucu. De ce să bat dacă aveţi sonerie? În afară de asta, mi-am zis că, dacă nu auzi tu soneria, de pomană bat la uşă, abia nu auzi. Şi pe urmă ştii cum se întâmplă, baţi într-o uşă şi iese vecinul de alături şi te mai ia la rost.

Am cântărit toate argumentele lui Lucu şi am convenit că avea dreptate. Deodată am tresărit: filmul! Acum era limpede că pierdusem jurnalul. Dacă nu plecam imediat, în cea mai mare grabă, pierdeam şi restul. Dar Lucu îmi spuse cu glas moale:

— Nu mai merg la niciun film. De trei sferturi de oră stau în picioare. Acum vrei să şi fug. Şi dacă intrăm după ce a început, iar

trebuie să stau în picioare. Vreau să stau jos.

Am oftat supărat. Toate astea numai din cauza unei sonerii.

— Hai, nu-ţi mai fă inimă rea, mă încurajă Lucu. E un film pe care noi l-am mai văzut o dată.

Şi fără să mai aştepte să-l poftesc, îşi dezbrăcă pardesiul, îl agăţă cu grijă în cuier, după care, intrând în camera mea, se cufundă cu o plăcere vizibilă în fotoliu. Calmat, la rândul meu, mă gândeam că în definitiv puteam acum să discutăm în voie despre baza sportivă şi să aducem şi unele îmbunătăţiri înainte de definitivarea proiectului. Tocmai deschisesem gura ca să spun ceva când, fără veste, soneria începu să sune.

— Ce-i asta? am întrebat uluit.

— Dacă nu mă înşel, e soneria, mă lămuri Lucu care avea un auz perfect.

— Bine, dar era defectă!

— Nu era defectă, spuse Lucu. Nu funcţiona. Acum funcţionează.

— Înseamnă că s-a defectat, m-am neliniştit eu.

Anca intră alergând în odaie:

— Ia vezi, Gabi, poate a venit cineva!

Am clătinat neîncrezător din cap. Cine să vină? Lăptăreasa venea pe scara de serviciu, aragazul, la fel. Ziarele şi poşta se lăsau la parter, în holul blocului… Adineauri, când sosise Lucu, soneria nu sunase şi acum, dacă sună, nu e neapărat o dovadă că e cineva la uşă. M-am dus totuşi să văd. Am deschis şi într-adevăr nu era nimeni… Prevăzusem totul foarte exact. Am cercetat butonul şi m-am întors furios în odaie.

— Tu eşti de vină, i-am reproşat eu lui Lucu. Asta-i opera ta!

— Dar ce-am făcut? mă întrebă Lucu arcuindu-şi sprâncenele, ca două semne de întrebare orizontale.

— Ai apăsat pe buton!

— Şi nu trebuia?

— Ba da, dar ai apăsat cu atâta putere, că ai băgat butonul înăuntru. A rămas blocat!

Lucu îşi ţuguie ca de obicei buzele, gânditor.

— Şi… atunci de ce n-a sunat?

— Tocmai de aceea! Ai apăsat prea tare şi ai stricat-o.

Între timp clopoţelul continua să ne sfredelească urechile şi noi ridicarăm glasurile ca să ne auzim unul pe altul.

— Dacă am stricat-o, se răsti Lucu, acum de ce sună?

— Pentru că s-a defectat! am urlat eu.

Şi am dat din nou fuga la uşă să văd ce pot face să opresc nesuferita sirenă care umplea casa cu vibraţii insuportabile. M-am chinuit puţin să apuc butonul rotund şi alunecos ca o măslină, care se cufundase în găoacea lui de ebonit. În cele din urmă am reuşit.

— Bravo. Gabi! mă felicită soră-mea care mă privise până atunci destul de sceptic. Ai reparat-o. Ia să încerc, spuse ea, şi întinse degetul cu intenţia să apese pe buton.

Am oprit-o la timp:

— Nu! Nu pune mâna pe sonerie!

— De ce să nu pun mâna? se miră Ancuţa. Cum se poate suna la sonerie fără să pui mâna pe ea?

Copiii îţi adresează uneori nişte întrebări care te pun în încurcătură. Ce nevoie avea Anca să sune la sonerie din moment ce acum uşa era deschisă? Firește că ar fi fost cu totul inutil să încerc să-i explic un lucru atât de simplu. Din fotoliul în care se odihnea, Lucu interveni sonor:

— Lasă fata să verifice. La urma-urmei e bine să ştim şi noi care e situaţia.

Încurajată de vorbele lui Lucu şi profitând de neatenţia mea, Anca apăsă pe buton.

— Uite, Gabi, apăs, şi nimic.

Într-adevăr, soneria rămase tăcută.

Am oftat:

— Iar s-a defectat.

— Cum „iar”? Acum nici nu mai ştim când e defectă şi când nu, vorbi Lucu.

Anca, văzând că Lucu o consideră părtaşă la discuţie, îşi dădu şi ea cu părerea:

— Cel mai bine ar fi să chemi un electrician.

— Un electrician? am repetat eu surprins.

— Bineînţeles că un electrician, îi luă Lucu apărarea, că doar nu farmaciştii repară soneriile.

Dar eu eram de altă părere. Aici n-avea ce să caute niciun electrician. Şi, cu energie în glas, am comunicat celor doi:

— Eu singur am s-o repar!

— S-o văd şi pe asta, spuse nu fără ironie Lucu.

— Ai s-o vezi! Chiar acum! Şi, hotărât să fac o demonstraţie de îndemânare şi pricepere, am cerut Ancăi, îndulcindu-mi glasul: Ancuţo, vrei tu să mă ajuţi?

Ancuţa era însă dispusă să reziste:

— Cum să te ajut? N-ai zis tu de atâtea ori că tehnica nu e pentru fete?

Ce-i drept, aşa afirmasem şi nici nu aveam de gând să-mi schimb părerea.

— Cu tehnica mă ocup eu. Ţie îţi repartizez ceva mai uşor.

Şi i-am explicat că mi-ar face un mare serviciu dacă, în timp ce eu îmi pregăteam instrumentele necesare, ea mi-ar aduce scara ca să pot ajunge la transformator.

— Să aducă scara e, după părerea ta, „ceva mai uşor”? mă luă Lucu la rost.

I-am spus că e o scară uşoară de aluminiu, că e pe jumătate ruptă, şi în consecinţă cântăreşte pe jumătate. Şi doar nu era s-o las pe Anca să umble la transformator. Anca nu ştie pe ce principiu funcţionează soneria şi se putea curenta fără măcar să cunoască legile curentului electric! Nemaivorbind că de Volta n-auzise în viaţa ei. Lucu, în dorinţa de a apărea (în ochii Ancăi) într-o postură nobilă, spuse că ştie el pe cineva care se pricepe la electricitate şi m-ar putea ajuta.

— Şi cine e omul acela, mă rog? l-am privit eu bănuitor. Edison, inventatorul becului electric?

— Nu, clătină Lucu din cap.

— Franklin, părintele paratrăsnetului?

— Nu.

— Marele Faraday?

— Ţţţ!

— Atunci cine? mi-am pierdut eu răbdarea.

— Eu… spuse Lucu cu modestie.

Eram adânc mişcat. Nu e Lucu băiatul să rămână nepăsător dacă e pe undeva vreo treabă de făcut.

Dacă aşa stăteau lucrurile, atunci puteam să trecem imediat la acţiune.

L-am consultat pe Lucu cu ce să începem. Iar el a apreciat foarte exact că nu putem începe nimic până nu avem scara.

— Ai dreptate! am confirmat eu. Ar fi bine să te duci s-o aduci. Doar nu vrei să ne-o care Anca.

Lucu plecă, iar eu, fluierând vesel, am început să pregătesc şurubelniţele, sârma şi banda izolatoare.

Trecuseră mai bine de zece minute, timp peste măsură de îndestulător ca să aduci o scară, şi de Lucu nici pomeneală. Nu ştiam ce să cred, mai ales că între etajul la care locuiam şi parter nu era nicio cofetărie şi nu putea să ajungă nicio maşină pe care Lucu s-o studieze cu ochi de specialist, ghicind la ce servesc toate butoanele pe care le are la bord. Intrigat, am socotit că e timpul să mă duc după el. Am deschis uşa de la intrare şi am rămas privind mirat. Chiar lângă canatul uşii, stătea rezemată scara care, acum vedeam, era destul de mare.

— Ciudat, i-am spus cu Ancăi. Scara e aici şi Lucu nicăieri!

— Ba sunt aici.

Abia atunci, ridicând ochii, l-am descoperit pe Lucu cocoţat în vârful scării.

— Ce faci acolo?

— M-am urcat să verific dacă firul de deasupra uşii e de la sonerie, mă lămuri el imperturbabil.

— Şi este?

— Nu ştiu, pentru că intră în perete.

— Şi atunci de ce nu te dai jos?

— Pentru că… pentru că… mărturisi el, nu pot. Se mişcă scara. Trebuie s-o ţină cineva.

I-am ţinut scara. Nici nu puse Lucu piciorul pe pământ, că soneria reîncepu să sune.

— Uite că s-a reparat, spuse el mulţumit.

— Cum s-a reparat întrebă Ancuţa când sună din nou, fără s-o atingă nimeni?

Eu am intrat în casă să văd pe unde e transformatorul şi, o clipă mai târziu, soneria încetă să zbârnâie.

— Ce i-ai făcut? l-am întrebat pe Lucu.

— Am apăsat pe buton, ridică el din umeri.

— Păi nu e bine, spuse soră-mea, care se tot învârtea pe lângă noi. Când apeşi pe buton trebuie să sune, nu-ţi dai seama?

Da, era ciudat. Am luat scara şi am dus-o în interior. Fără îndoială, era o atingere la transformator. Acolo trebuia să acţionăm.

Am lăsat scara în săliţă şi ne-am dus în camera mea ca să studiem amănunţit problema. Înainte de toate trebuia să ne păstrăm cumpătul. Dacă intram în panică, totul ar fi fost zadarnic. Aşadar – metodă. Să cercetăm mai întâi sursa de curent. Lucu era de părere că ar dura prea mult s-o luăm chiar de la uzină. Avea dreptate. Esenţialul era să vedem dacă intră curent în transformator. Dar dacă intră curent, înseamnă că şi iese, că doar nu avea ce face în transformator! Curentul de aceea e curent, ca să circule. Rămânea deci să verificăm dacă avem curent la ieşirea din transformator. Ori lucrul acesta era foarte simplu pentru că, după cum se ştie, curentul electric poate acţiona orice dispozitiv. Un mic motoraş, o morişcă, un bec sau chiar o sonerie! Dar urmărind acest raţionament care n-avea nimic greşit în el, ajunsesem de unde am plecat. Lucu simplifică totul spunând că mai mult ca sigur e pe undeva o atingere. Asta se întâmplă foarte des, chiar şi la telefon. Formezi numărul corect şi nimereşti cu totul în altă parte: „Scuzaţi, e pesemne o atingere”. Izolaţia sârmelor se roade şi sârmele libere, prin contact, produc ceea ce se numeşte un „scurtcircuit”. Adică, energia electrică, în loc s-o ia pe unde trebuie şi să pună în mişcare clopoţelul soneriei, scurtează drumul şi nu mai poate produce nimic folositor pentru noi. Trebuia deci s-o luăm pe fir, centimetru cu centimetru, cu multă răbdare, şi nu încăpea nicio îndoială că vom găsi şi locul cu

pricina. Apoi totul ar fi fost cât se poate de simplu. Un mic plasture, adică un bandaj cu bandă lipicioasă de izolat, şi gata. M-am înţeles cu Lucu ca eu să urmăresc firul pe traseul din casă, iar el pe cel de-afară, pe palier. Aveam o lanternă şi nu voiam să spună Lucu că-l las pe el să orbecăie în întuneric. Uşa de la intrare rămăsese deschisă şi noi ne comunicam cu vocc tare ştirile cu privire la mersul cercetărilor.

— Ai găsit ceva?

— N-am găsit. Dar tu?

— Nici eu.

— Mai caută.

— Mai caută şi tu!

Şi căutam amândoi. La un moment dat, Lucu îmi împărtăşi impresia că a găsit ceva şi crede că se va rezolva uşor. Şi, o clipă mai târziu, am auzit soneria sunând. Numai că suna ciudat. O auzeam foarte bine, dar cam înfundat. N-am apucat să-mi dau seama ce se întâmplase, că uşa apartamentului vecin se deschise şi o voce groasă întrebă:

— Pe cine cauţi, băieţaş?

Lucu se cam fâstâci, iar eu, recunoscându-l pe nea Săftoiu, un om foarte ursuz şi care nu iubeşte copiii, am socotit că e mai cuminte să rămân în limitele interioare ale apartamentului nostru. Lucu, în definitiv, nu mai era atât de mic ca să aibă nevoie de ajutorul meu.

— Eu… ăăă… bâigui el, caut… asta… Noi reparăm o sonerie! reuşi el să articuleze până la urmă.

— Cum o reparaţi, când eu văd că o stricaţi? bubui nea Săftoiu. Ia te uită ce-ai făcut aici! Ai făcut o atingere!

— Nu eu am făcut-o, se scuză Lucu. S-a făcut ea singură. Când am venit dimineaţa, aşa era. Puteţi să-l întrebaţi şi pe Duţu…

— Las că-l ştiu eu şi pe Duţuleanu ce-i poate pielea. Dacă-l mai prind jucându-se cu liftul, atâta-i trebuie!

Eu îngheţasem, dar pusesem fiorul care-mi traversa şira spinării pe seama faptului că stăteam pitit lângă frigider. Nea Săftoiu era foarte drastic:

— S-a făcut singură! auzi vorbă! Adineaori era bună şi acum,

poftim, parcă e sirena pompierilor!

— Nici adineaori nu era bună, încercă Lucu să se apere. Ba suna, ba nu suna.

Nea Săftoiu se supără de-a binelea:

— Eu am impresia că te ţii de farse. Să vă fie ruşine! În loc să vă ocupaţi de ceva serios, stricaţi soneriile oamenilor. Uite, ai umblat la firul ăsta şi ai făcut o atingere.

Şi vecinul meşteri ceva reuşind să oprească soneria. Firește, soneria lui. A noastră era mută ca mai înainte.

Urcat pe un scaun în săliță, luminam centimetru cu centimetru peretele în lungul unui fir electric. Ca să fiu convins că atingerea nu se producea pe partea dintre sârmă şi perete introdusesem o şurubelniţă cu care cercetam circuitul. Lucu aştepta să vadă dacă-i dau de capăt. Dar încă înainte de a ajunge la capăt se auzi o mică detunătură de parcă Lucu apăsase pe trăgaciul unui pistol cu pocnitori. Am ciulit urechea să văd dacă mai urmează ceva. Şi a mai urmat: a apărut Anca cu o falcă în cer şi una în pământ.

— Ce-aţi făcut, măi, acolo, ce-aţi făcut?! De ce s-a stins şi radioul?! Eu ascultam o piesă de teatru, şi acum n-o să mai ştiu cum se termină. Nici televizorul nu mai merge!

— Păi, acum n-are program pentru copii, am încercat eu să mai stăvilesc avalanşa de reproşuri.

În realitate, eram destul de necăjit. Îmi dădeam foarte bine seama că scurtcircuitul abia acum îl obţinusem! (Un adevărat succes!) Probabil că la acelaşi lucru se gândea şi Lucu.

— Nu crezi că… începu el.

— Ba da. Dar asta e foarte simplu de rezolvat. Scoatem buşonul de la tablou, punem o sârmuliţă, şi asta-i tot.

— Simplu, simplu, spuse sceptic Lucu. Noi n-am terminat cu soneria, şi acum ne apucăm de altceva… Aşa nu mai sfârşim niciodată. Totul trebuie rezolvat pe rând. Altfel te pomeneşti că noi reparăm siguranţa, şi între timp se strică fierul de călcat, maşina de spălat, ventilatorul, reşoul şi frigiderul. N-o să ne ajungă vacanţa cu atâtea lucrări. Noroc că n-aveţi şi râşniţă electrică.

— Dacă nu reparăm mai întâi scurtcircuitul, n-avem curent, am spus eu (şi mă gândeam că dacă nu ne grăbim se întoarce mama din oraş, şi atunci să vezi scurt-circuit!) Şi dacă n-avem curent n-avem nici sonerie! mi-am încheiat eu prelegerea.

În privinţa asta, Lucu avu mai multe lucruri de spus:

— Parcă pe vremea când nu era încă electricitate în case oamenii nu aveau sonerii? Ştiu eu un sistem foarte simplu. O sfoară şi un clopoţel. Tragi de sfoară, şi clopoţelul sună. Nici nu consumă curent şi nici nu rămâi în pană de sonerie. Dacă ai un clopoţel, facem o gaură în uşă şi ţi-l montez imediat. La capătul celălalt al sforii, punem un mâner frumos. Am putea, de exemplu, să luăm mânerul de la umbrelă.

— Nu, mulţumesc, am răspuns acru.

— De ce, măi Duţule? Respingi o soluţie atât de simplă şi ingenioasă…

— Da, o resping. După teoria ta o să ne întoarcem la lampa de gaz.

Şi, plin de elan, m-am apucat iar să cercetez sârmuliţele siguranţelor până când am dat de cea care nu mai era. Vreau să spun de sârmuliţa care se topise din cauza scurt-circuitului. Am înlocuit-o şi, spre bucuria Ancăi, radioul reîncepu să funcţioneze. E drept, n-a aflat cum s-a terminat piesa, în schimb acum o gospodină dădea nişte reţete grozave pentru prăjituri cu mere, şi Anca le nota cu atenţie.

— Ai văzut, Lucule? Şi tu îi dădeai zor cu sfoara şi cu clopoţelul.

— Mda, numai că, din câte se pare, soneria încă nu s-a reparat.

Dar eu nu-l mai ascultam. Urcat pe scaun, priveam la transformator ca un ceasornicar care se uită în măruntaiele unui ceas. Fără să-i mai spun nimic lui Lucu, am prins înapoi la bornă o sârmuliţă care oscila fără niciun rost. Îmi adusesem aminte că am avut intenţia să trag o sârmă pentru un beculeţ. Voiam ca atunci când sună soneria să se aprindă şi becul. Apoi becul mi-a trebuit pentru altceva. Îl montasem la dulap. Uneori îmi plăcea să intru în dulap şi să-mi închipui că sunt într-o subterană. Numai că în dulap era întuneric şi cu lanterna era cam incomod.

…Terminasem de înşurubat sârma tocmai la timp. Soneria ţârâi

de câteva ori, scurt, aşa cum sună de obicei mama. Şi chiar ea era. I-am deschis bucuros. E drept că mama s-a cam mirat văzând scara în casă, dar noi i-am spus că dacă tot am adus-o pentru un fleac de defect ce se ivise la sonerie, o să prindem şi perdeaua care se desfăcuse la un colţ.

Acum totul s-a lămurit şi puteam pleca la şantier. Doar ne aşteptau „Temerarii".

— La ora asta nu ne mai aşteaptă nimeni, spuse Lucu.

M-am uitat la ceas, se făcuse aproape ora prânzului. Ca să vezi ce repede trece timpul în doi!

Ne-am despărţit hotărând să luăm legătura cu Mircea ca să aflăm în ce stadiu au ajuns lucrările şi ce anume au mai hotărât.

După câteva minute de la plecarea lui Lucu, soneria sună din nou. Acum suna normal. Am deschis uşa furios:

— Ce mai vrei?

Crezusem că e iar Lucu, dar era vecinul, nea Săftoiu.

— Bravo, aşa se vorbeşte? mă mustră el. Doamna Duţuleanu e acasă?

Cu inima cât un purice am chemat-o pe mama crezând că nea Săftoiu vrea să se plângă de mine.

— Mamă, am să-ţi explic totul, i-am şoptit eu ca să pregătesc terenul.

Mama mă cercetă cu o privire bănuitoare, apoi veni la uşă.

— Sărut mâna, spuse nea Săftoiu, voiam să vă rog să-mi împrumutaţi un pahar cu făină.

Mama zâmbi, mă privi cu coada ochiului şi răspunse:

— Cu plăcere. Vi-l aduce imediat Gabi.

— Foarte bine. Şi, privindu-mă fix: Am să las uşa descuiată.

Mama umplu un pahar cu făină şi eu m-am dus să-l dau vecinului, mulţumit că pot să-i fac un serviciu. Omul îmi spusese că lasă uşa descuiată, dar ajuns în faţa ei am rămas perplex. Cum puteam s-o deschid, că… n-avea clanţă! Uf! N-aveam încotro, trebuia să-l deranjez. Şi, cu degetul tremurând de emoţie, am apăsat pe butonul soneriei…

10… DAR DE SUNAT, A SUNAT TELEFONUL

— Gabi, te caută cineva la telefon…

Bucuros să nu dau ochii cu nea Săftoiu, i-am înmânat Ancăi paharul cu făină şi am fugit în casă. Era Cătălina. Cătălina Petreanu. Am mai pomenit eu de ea. E înaltă, blondă, cu părul scurt tuns băieţeşte şi joacă foarte bine volei. *Sportul* i-a publicat nu de mult fotografia la colţul „tinerelor speranţe". E o *speranţă*, dar nu la volei. La gimnastică artistică. Pentru volei poate o să-i publice fotografia altă dată. Deocamdată s-ar putea să fie selecţionată chiar în echipa naţională de gimnastică, anul viitor. Şi dacă nu anul viitor, atunci peste doi ani mai mult ca sigur. Cântă şi la pian. Studiază toată ziua game şi solfegii, dar de cântat cântă muzică uşoară. Eu i-am spus că n-are niciun viitor. Mai bine ar cânta muzică grea. La muzică grea am văzut multe pianiste, pe când la muzică uşoară sunt numai băieţi. Fetele sunt mai mult interprete vocale. (Ca de exemplu Rita Pavone care e de fapt un fel de băieţoi.) Mă rog, eu nu mă prea pricep. Şi oricum, dacă m-aş pricepe, aş cânta numai la ghitară. E un instrument foarte muzical şi e foarte înrudit cu tehnica. Dacă nu te pricepi la electricitate, degeaba te pricepi la muzică.

Eram foarte curios să aflu ce-i venise aşa, deodată, să mă caute acasă în vacanţă. Că noi şi în clasă stăm departe unul de altul, iar cu locuinţa tot aşa, şi de văzut, abia ne văzusem pe terenul „Temerarilor". Cătălina mi-a spus o poveste foarte lungă şi noroc că se auzea foarte prost, şi de aceea n-am înţeles mare lucru.

— Te rog, Gabi, numai tu poţi să mă scoţi din încurcătură. Îţi dai seama? După-amiază vin cu toţii, şi eu ce-am să le spun?

— Care toţi?

— Băieţii şi fetele… Eu i-am chemat pentru că am crezut că până azi am să găsesc. Dar n-am găsit.

— Ce să găseşti, Petreanu? Nu înţeleg nimic…

— Tu, care toată ziua scrii, pentru tine e un fleac să găseşti ceva…

— Bine dar…

— Hai, nu mai face pe modestul. Vino neapărat! De altfel…

Exasperat, am întrerupt-o:

— Ascultă, Cătălino, nu pot să vin, pentru că azi trebuie să mă văd neapărat cu Lucu…

— N-ai cum să te vezi cu Lucu, fiindcă el mi-a dat de fapt ideea să-ţi telefonez ţie. Aşa mi-a spus: „Pentru asta-i bun Duţulache. O să fie încântat”.

— Recunosc că sunt încântat, dar tot nu pot să vin. Avem de lucru la baza sportivă.

— Avem de lucru! râse Cătălina. Dacă era aşa, veneai azi-dimineaţă la „cartierul general”, acolo la barăci, şi aflai…

— Ce?! Nu se mai face?!

— Ba se face. Dar ca să deschidem şantierul trebuie mai întâi să avem proiectul aprobat, şi între timp tocmai bine se topeşte şi zăpada. Alte obiecţii?

— Altele n-am.

— Atunci e-n regulă, să nu întârzii. La cinci să fii la şcoală! Întâlnirea chiar în clasa noastră, încheie Cătălina şi închise telefonul.

Ca să fiu foarte, foarte sincer, n-aveam niciun chef să mă văd în clasă. În curtea şcolii, în grădină, în atelier – da! Dar în clasă?! Dacă e vacanţă, vacanţă să fie! În timpul vacanţei, omul trebuie să se relaxeze, să facă sport în aer liber, să îndeplinească şi o activitate utilă, dar ce zor-nevoie are de clasă? Vezi tabla, vezi băncile, îţi aduci aminte de lecţii, şi te apucă, fără să-ţi dai seama, un dor de şcoală, că abia mai poţi răbda să treacă zilele rămase până la reînceperea cursurilor. Şi n-are niciun rost. Chiar dacă nu se deschidea imediat şantierul, Lucu şi cu mine mai aveam o mulţime de lucruri de făcut în vacanţă. Şi mai era ceva: şcoala, când e pustie, e tristă. Fără gălăgia din curte, unde băieţii mai mari sar capra de gradul întâi („capul la cutie, nasu-n pălărie”), iar cei mai mici joacă şotron, în timp ce fetele se plimbă în grupuri şi-şi şuşotesc tot felul de secrete şi chicotesc (pun rămăşag că pe socoteala noastră, a băieţilor!) – fără toate acestea, şcoala nu e şcoală!

Şi tocmai în privinţa asta mă înşelam. Când am ajuns la şcoală, curtea era plină. Şi era o gălăgie! Băieţii jucau fotbal, iar fetele le făceau o galerie pe care ar fi invidiat-o şi suporterii echipei Rapid.

— Hai, băieţii!

Cum am intrat pe poartă, Cătălina care mă pândea m-a şi apucat de braţ şi m-a tras după ea în clădirea şcolii.

— Numai tu poţi să mă salvezi! reîncepu ea foarte agitată.

Mi-am smuls cu greutate braţul pe care Cătălina îl strângea ca într-o menghină. Are fata asta o forţă! Când trage o *bombă* la fileu, poţi să fii sigur că e punct pentru echipa ei. Imparabil. În sfârşit, am reuşit să înţeleg ce anume se întâmplase. Cătălinei îi venise ideea (când îi vine unei fete o idee!…) să organizeze un spectacol. Aveam un cor destul de bun, dar nu mai făcusem de mult repetiţii. Mai era şi brigada artistică de agitaţie cu subiecte berechet. Dacă la asta mai adăugăm şi toate talentele din şcoală care cântă la pian, vioară, trompetă, ba chiar şi la pieptene, putea să iasă un program pe cinste! Ei bine, Cătălina nu se mulţumise cu atât. Ideea ei era mai complexă, mai originală! (Ca să fiu drept, nu era rea deloc şi fusese aprobată cu multă căldură şi de comandantul instructor.) Să avem şi teatru! Anunţase membrii brigăzii artistice să vină la repetiţie. Profesoara de română făgăduise să ne sprijine şi, dacă începeam din timp, programul artistic şi piesa puteau fi reprezentate la serbarea de sfârşit de an. Cătălina îl rugase şi pe un scriitor pe care-l cunoştea personal să scrie ceva anume, ceva nou. Din nefericire, scriitorul fusese împiedicat să se ţină de cuvânt, intervenind un fapt neprevăzut (din câte am aflat mai târziu plecase în munţi să însoţească o expediţie ca să scrie un roman din viaţa alpiniştilor). Aşa că eu…

— Bine, dar eu n-am scris nicio piesă de teatru! am ripostat plin de groază.

— N-are a face! Ai să scrii. Nici nu e nevoie s-o scrii toată acum. Doar suntem abia la repetiţie. Totul e să începem. Sunt sigură că ai să găseşti tu ceva. Doar nu degeaba eşti cel mai bun la compuneri.

— Ce legătură au compunerile cu ceea ce-mi ceri acum? La compoziţie, mai stai, te mai gândeşti, scrii în linişte. Ne trebuie un subiect, un erou interesant… Şi tu îmi ceri să… Nu! Nici vorbă! E imposibil. Nici Caragiale, cât era de mare, tot n-ar fi acceptat un asemenea lucru. „Poftiţi pe scenă, vă rog, şi inventaţi o *Scrisoare pierdută*". Ce-ţi închipui că aşa se creează? Baţi din palme, şi pe scenă

încep să apară piese de teatru, poezii şi romane?…

Cătălina făcu un gest de nerăbdare:

— Dacă era ceva simplu, nu te rugam pe tine. Un lucru să ştii însă: n-am să accept să mă fac de râs numai pentru că tu *nu vrei* să-ţi pui puţin mintea la contribuţie. Parcă ţi-aş cere nu ştiu ce mare scofală!

Şi, înşfăcându-mă de mână, mă trase după ea pe scări în sala de spectacol.

— Stai aici şi gândeşte-te la ceva. Eu mă duc să-i chem. Vedem noi ce-o să iasă. Şi te poftesc să n-o ştergi…

Am ridicat din umeri. La urma-urmei, treaba ei. Eu ce vină aveam că ea se pripise şi spusese hop! înainte de a sări? O fi bună la sărituri, nu zic, dar teatrul nu e volei.

Când am auzit însă apropiindu-se zvon de glasuri vesele, tot curajul mi-a pierit dintr-odată şi, căţărându-mă pe scenă, m-am ascuns în culise.

Sala se umpluse binişor. Sigur, nu era chiar plină, ca de obicei, pentru că pesemne o parte din copii aveau bilete la teatru, adică la un teatru adevărat, fără surprize. Cătălina se urcă pe scenă şi făcu semn că vrea să vorbească:

— Dragi colegi!

Gălăgia se mai potoli. Toţi erau curioşi să afle ce anume li se va prezenta. Mai ales membrii brigăzii artistice care ocupaseră primele rânduri de scaune.

— Îmi pare bine că aţi răspuns într-un număr atât de mare la invitaţia mea. Înseamnă că vă place teatrul.

— Daaa! aprobară cu toţii.

— Numai că… să vedeţi ce s-a întâmplat…

În sală, scaunele începură să scârţâie. Toţi voiau să ştie ce anume se întâmplase. Cătălina le explică pe scurt ceea ce mie îmi explicase pe lung şi cu întreruperi ca într-un serial de televiziune.

— Dar nu trebuie să vă descurajaţi, rosti cu suflet, mobilizator. Avem doar şi printre noi talente capabile să compună o piesă demnă de colectivul nostru artistic ca şi de iubitorii de teatru din şcoala noastră! A fost de ajuns să-i dau un telefon lui Duţuleanu Gabriel, ca el

să accepte imediat să realizeze ceva pasionant şi original.

În sală se dezlănţui un adevărat vacarm:

— Du-ţu-lea-nu Ga-bri-el e un scriitor model! scanda un grup animat (adică pus la cale) de Lucu.

— Foale verde ca şo-fra-nu.

Ieşi la ram-pă Du-ţu-lea-nu!

Versurile nu erau faimoase, dar de ieşit trebuia să ies. Aşa că am apărut întâmpinat de un ropot de aplauze care cu greu acopereau râsetele şi veselia generală a sălii. I-am aruncat Cătălinei o privire ucigătoare, după care m-am întors către sală cu un zâmbet voios (mare actor sunt!)

— S-auzim piesa! strigă careva din fundul sălii.

— Păi, încă n-am scris-o… am început eu cam timid pentru un dramaturg cu atâta succes. Mă intimida şi faptul că am văzut-o în fundul sălii pe profesoara de română care aplauda şi ea. Dar… (mi-am spus că trebuie să atac situaţia cu curaj), dacă ai bunăvoinţă, ba chiar tragere de inimă, nu e chiar atât de greu să scrii o piesă de teatru. De ce este nevoie pentru asta? În primul rând de o scenă.

— Scenă avem! strigă sala.

— Apoi de un autor…

— Avem! repetă sala.

— Pe urmă… pe urmă avem nevoie de un subiect. N-avem, dar îl găsim noi imediat. N-are nimeni dintre voi un subiect?

Am văzut în sală ridicându-se două degete, ca la lecţie. Era un şcolar dintr-a treia:

— Am eu!

— S-auzim i-am făcut piciului semn să vorbească.

— Gigel, spuse băiatul.

Am zâmbit. Aşa eram şi eu când am fost mic. Vorbeam fără să judec bine.

— Nu, nu m-ai înţeles. Gigel poate să fie un personaj, un erou… Eu am întrebat de un subiect.

— Ba am înţeles foarte bine, râse ştrengarul. Dar eu m-am gândit la propoziţiunea: *Gigel mănâncă o prăjitură*. *Cine* mănâncă o

prăjitură? *Gigel*. Deci *Gigel* e subiectul!

Puştiul era pus pe şotii.

— Şi cine e Gigel ăsta? l-am întrebat bănuitor.

— Eu, răspunse el în hohotele şi aplauzele sălii.

— Bravo! Noi ne batem capul să scriem o piesă de teatru, şi tu te gândeşti la prăjituri. Să mai faci artă în condiţiile astea! În sfârşit, până vă mai gândiţi voi la subiect, să trecem la conflict… După cum ştiţi, în orice piesă de teatru trebuie să existe un conflict, o luptă între cei buni şi cei răi…

— Ştiu eu un conflict! sări Floricel Păstrugă dintr-a patra, o cârnă cu codiţe. La noi în clasă s-au bătut Alexandrescu I. Petrică cu Pandele B. Pompiliu. S-au luat de la o radieră – turui ea – Alexandrescu spunea că e radiera lui, Pandele că e a lui, Pandele a dat primul, aşa că el e cel rău, dar nici Alexandrescu nu e mai bun, că i-a vărsat călimara pe caiet şi ne trage pe noi, fetiţele, de cozi…

Lucu se ridică în picioare ca să se facă auzit:

— Eu zic că dacă vor să se bată, mai bine să se bată pe scenă, să râdem de ei!

— Foarte bine, l-am aprobat eu. Atunci să urce pe scenă Alexandrescu I. Vasile şi Pandele B. Pompiliu.

Dar cei doi, fie că nu erau în sală, fie că se ascunseseră sub fotolii, nu răspunseră la apel. Deocamdată lucrurile mergeau destul de bine. Voiam să câştig timp, dar tot nu ştiam cum am s-o scot la capăt. Am trecut deci la problemele de decor.

— Eu propun ca acţiunea să se petreacă pe fundul oceanului, se ridică Nestor Ovidiu, care probabil se şi gândise la o poveste cu un naufragiu şi la rolul pe care l-ar putea juca el cu acest prilej.

— Eu propun ca acţiunea să se petreacă pe lună, sări Tărnăuceanu Cornel, pasionat de astronautică.

Şi aşa mai departe. Propunerile plouau cu nemiluita.

Şi acum o să-mi daţi încă o dată dreptate când spun că Lucu e un băiat cu fantezie. Un băiat ca Lucu, dacă n-ar exista în realitate, ar trebui inventat!

— Eu propun să fim noi decorul, se ridică el.

— Cum adică? am îngăimat, pe drept cuvânt surprins.

— Ce te miri aşa? Tocmai tu te miri? Dar e foarte simplu! De ce adică ne-am putea imagina că Tărnăuceanu Cornel ar fi *Făt-Frumos* şi Gorovei *Zmeul-zmeilor* (la aceste cuvinte toată sala începu să râdă, cu excepţia celor doi care se măsurară din ochi „ca-n basme"), şi nu ne-am putea închipui că eu sau tu suntem copaci?

— Să fim înţeleşi, deocamdată eu sunt *autorul*, aşa că *decorul*, dacă vrei, eşti tu.

Dar în sinea mea recunoşteam că ideea lui Lucu era ingenioasă şi aş fi preferat să fiu mai curând *decorul*, decât *autorul*.

— Va să zică, un copac avem, am arătat eu spre Lucu. Ne mai trebuie, să zicem, încă doi…

Şi, arătând spre Floricel, am poftit-o pe scenă:

— *Tu ai să fii* salcie plângătoare.

— Nu vreeeauu să fiuuu salcie plângătoaaare… se smiorcăi ea.

— Dar ce-ai vrea să fii?

— *Eu vreau să fiu o* tonetă cu îngheţată!

Am liniştit-o, asigurând-o că din piesă nu va lipsi, în niciun caz, o tonetă cu îngheţată. Apoi am selecţionat încă un *copac* şi, după o scurtă discuţie botanică, am stabilit să fie arţari.

— Dacă avem doi arţari şi o tonetă cu îngheţată, putem să ne imaginăm că locul acţiunii e un parc…

Lucu începu să râdă, aşa, fără niciun rost.

— De ce râzi? Unde ai mai văzut tu un arţar râzând? l-am dojenit eu.

— Păi, dacă suntem într-un parc… sunt curios să văd cine va fi *banca*…

Nu puteam să-i permit lui Lucu să facă ce vrea în piesa mea. Voiam ca spectatorii să râdă de născocirile mele, nu de glumele lui Georgescu Grigore. Aşa că:

— N-aveam nevoie de nicio bancă! Avem nevoie de un pavilion cu o uşă care scârţâie! l-am pus eu la punct cu autoritate. Şi, adresându-mă sălii: E cineva dintre voi care ştie să scârţâie?

Se găsiră mai mulţi. Atunci mi-am dat seama că de fapt pentru

spectatori cele ce se petreceau în sala de teatru devenise un joc, un joc care începuse să-i pasioneze şi voiau într-un fel sau altul să ia parte la el.

Toţi urmăreau cu aviditate cele ce se petreceau pe scenă. Dar ce se petrecea pe scenă? *Un arţar* se aplecă să-şi aranjeze şosetele.

— Nu te mişca, îi atrase atenţia Lucu – *al doilea arţar* – ai uitat că eşti copac?

— N-am uitat. Dar… tu nu simţi cum bate vântul?

— Scârţ, scâââârţ, făcu *pavilionul din parc*.

— Auzi, e vântul care mişcă uşa pavilionului…

Eu rămăsesem în colţul scenei şi râdeam, uitând cu desăvârşire că deocamdată juca doar decorul. Dar actorii? Ce vor juca actorii? La asta mai trebuia să mă gândesc. Acum, când toţi cei din sală se distrau de minune, puteam întrerupe jocul asigurându-mi o onorabilă *ieşire din scenă*.

— Bravo! A mers foarte bine. Continuăm mâine dimineaţă…

Sala protestă. Protestă şi *decorul*. Dar m-am arătat neînduplecat:

— Am spus *mâine*. Întrebaţi la orice teatru. Repetiţia unei piese se face pe fragmente. Abia când se învaţă totul foarte bine se joacă piesa de la un cap la celălalt. Acum putem continua cu repetiţia programului muzical.

După ce corul cam incomplet a cântat câteva melodii şi Stănel şi-a arătat virtuozitatea la muzicuţă, ne-am ridicat să o pornim acasă. Cătălina mă luă de braţ şi-mi declară că avem acelaşi drum.

— Ai fost grozav! Nici nu mi-am închipuit că poţi să ai într-adevăr idei atât de bune.

— Mda, azi a mers, am recunoscut cu modestie. Să vedem însă ce se va întâmpla mâine. Numai cu un decor şi-un autor nu se face primăvară. Ne mai trebuie şi eroi. Îţi dai seama? Dacă nu avem un erou puternic, interesant, toată piesa nu face două parale. Şi de unde vrei să-ţi găsesc un astfel de erou în şcoala noastră? am oftat eu.

Cătălina mă urmărea cu atenţie. Vedeam că mă înţelege şi mă aprobă. Deodată, luminiţe vesele se aprinseră în ochii ei:

— Hai să mergem! mă apucă ea de braţ.

— Hai, dar nu mă târî după tine, că abia ţin pasul. Unde te grăbeşti aşa? Stai să vină şi Lucu, şi mergem împreună.

— Trebuie să ajung cât mai repede acasă… şopti Cătălina misterios. (Poate chiar prea misterios, dar atunci nu mi-am dat seama.) Pentru că…

— Pentru că? am întrebat-o arătându-mă cât mai puţin curios.

— Nu insista, că nu pot să-ţi spun, zâmbi ea şiret.

Bănuia, se vede, ce-am să-i răspund:

— Şi mai vorbeşti de prietenie! Ca să te scot din încurcătură, sunt bun. Dar când e vorba de încredere…

— Hai, măi Duţulache, n-o mai lua şi tu aşa! Bine, ascultă, dar trebuie să-mi promiţi că n-ai să spui nimănui. Făgăduieşti?

— Bineînţeles! am primit eu fără să ezit.

Doar eu nu sunt Lucu, să nu fiu capabil să păstrez o taină! Şi pe loc mi-am dat seama că în primul rând trebuia să nu-i spun nimic lui Lucu. Oare aveam să fiu în stare? Tocmai lui Lucu?! O taină pe care s-o ştiu numai eu, pe care să n-o păstrez juma-juma cu Lucu, nu mai avea nicio atracţie.

Cătălina se oprise în faţa unei clădiri impunătoare, a cărei intrare era străjuită de doi lei de piatră. Se aşează pe o treaptă, iar eu pe una mai sus, ca să fiu aproape cât ea de înalt.

— Totul e atât de neobişnuit, încât poate n-ai să crezi cele ce-am să-ţi povestesc, începu Cătălina.

— Tu spune, restul lasă în seama mea, am încurajat-o eu.

Cătălina îmi zâmbi cu prietenie. Da, prietenul la nevoie se cunoaşte.

— Ei bine, până acum n-ai ştiut, dar… am un frate geamăn.

— Un frate geamăn?!

(Asta nu ştiusem. Are dreptate tovarăşul comandant instructor când spune că nu ne cunoaştem încă foarte bine între noi.)

— Şi ce-i cu asta? Sunt mulţi oameni care au fraţi gemeni. Nu văd ce e aici atât de neobişnuit…

— Stai, ascultă mai departe. Noi avem şi un unchi…

— Eu am chiar mai mulţi.

— Da, dar unchiul nostru e căpitan de vapor şi l-a luat cu el pe Cătălin – aşa îl cheamă pe fratele meu – de când era mic. Aproape că nu ne cunoaştem. S-a întâmplat întotdeauna ca atunci când se întorceau din călătorii, eu să fiu ba în tabără, ba la bunici… Nu ştiu dacă ne-am văzut de zece ori cu totul…

Cătălina a oftat şi am oftat şi cu impresionat.

— Şi cu şcoala ce-a făcut Cătălin?

— A învăţat pe vapor. Cu unchiul meu. Examenele le-a dat prin corespondenţă.

Începea să devină interesant. Imediat mi-am imaginat cum dădea Cătălin, de exemplu, teză la matematică. Primea o radiogramă: Petreanu Cătălin. Oceanul Indian. Problemă: „Doi muncitori sapă un tunel în 30 de zile. Stop. Dacă primul sapă de două ori mai repede decât cel de al doilea, în câte zile ar săpa tunelul singur? Stop. Aştept răspuns exact”. Cătălin lua radiograma, se aşeza la masa din cabină şi scria: „Tovarăşe profesor, am primit radiograma dumneavoastră nord-vest de Sumatra. Acum, când încerc s-o rezolv, afară e o căldură de + 40 grade Celsius şi se anunţă musonul…” etc. Dacă nu ştia să o dezlege, putea să telegrafieze cam aşa: „Tocmai am început să rezolv problema, când a izbucnit o furtună de forţa 10. Dacă nu naufragiem, vă trimit răspunsul din portul cel mai apropiat”. Aşa să tot dai teză la matematică. Eh, ce viaţă!

— Da, Cătălin a călătorit mult şi a învăţat multe, povestea în continuare Cătălina. Îţi dai seama ce geografie ştie? Şi limbi străine. Odată am primit o ilustrată de la el tocmai din Groenlanda! Numai că…

M-am uitat întrebător la Cătălina.

— Crezi că se va acomoda aici, printre noi? Viaţa aspră, de marinar… totdeauna în mijlocul furtunilor, a primejdiilor… Pe urmă, îţi dai seama, el n-a fost niciodată în mijlocul copiilor. Mi-e teamă că nu va reuşi să-şi facă prieteni…

— Ştii ceva? Ce-ar fi să-l aduci şi pe el la şcoală? Aşa se va obişnui cu noi, fără să bage măcar de seamă. O să-şi facă mai mult ca sigur o mulţime de prieteni. Unde mai pui că el ar putea fi chiar eroul de care am nevoie în piesă.

— Crezi?

Cătălina mă privi cu îndoială.

— Absolut sigur! Las că mă gândesc eu la un rol anume pentru el.

— Faci tu asta pentru mine? îmi strânse frăţeşte mâna Cătălina.

— Pentru el… am roşit eu de durere. Avea fata asta o forţă!

Cătălina îmi mulţumi şi-şi luă rămas bun, după ce ne-am înţeles să ne vedem a doua zi tot la şcoală.

Am venit într-un suflet acasă şi, plin de nerăbdare, i-am telefonat lui Lucu. În timp ce el tăcea atent (îmi făcea impresia că mestecă ceva), eu i-am deşertat dintr-o suflare toată povestea cu…

11… FRATELE GEAMĂN

— Ei, ce spui de toate astea?

— Spun că trebuie să păstrăm cel mai desăvârşit secret, vorbi Lucu în cele din urmă.

Se vede că terminase de mâncat.

— De ce, măi?

— Cum de ce? Nu te-a rugat Cătălina să nu spui nimic la nimeni? Şi tu, uite, te apuci să-mi povesteşti mie.

— Bine, dar nu putem lăsa lucrurile aşa! Trebuie să facem ceva! Altfel bietul băiat se va simţi singur. Singur de tot, ca un naufragiat pe o insulă pustie. Şi Robinson a stat cât a stat singur, dar până la urmă n-a mai răbdat şi l-a găsit pe Vineri. Şi pe urmă ce-o să creadă despre noi?

— O să creadă că nu ştim nimic, spuse senin, dar logic, Lucu.

— Înseamnă că nu ne cunoaşte! Noi să nu ştim nimic?! am protestat eu. Trebuie să ştim! Şi cât mai repede.

Cu mare greutate l-am convins pe Lucu că avem datoria să ne ocupăm de Cătălin.

A doua zi de dimineaţă o mulţime de copii umpleau curtea şcolii. Trecătorii se opreau nedumeriţi şi se întrebau dacă reîncepuseră cursurile. Am zărit-o pe Cătălina şi am întrebat-o din ochi ce e nou. Zâmbi şi-mi făcu semn că totul e în regulă. Puteam continua compunerea piesei. Am intrat în sala de spectacol şi am reluat acţiunea

de unde o lăsasem în ajun. A trebuit însă să fac unele schimbări de decor, pentru că şi alţii voiau să fie copaci şi să stea în scenă. Cătălina se apropie de mine, în culise, şi-mi şopti:

— Deocamdată lasă acţiunea piesei să curgă de la sine – şi-mi făcu un semn, dându-mi să înţeleg că pusese ea ceva la cale.

Şi într-adevăr l-am văzut pe Bobiţă Achim dintr-a IV-a urcând nehotărât pe scenă cu un bilet în mână.

— Citeşte tare ce scrie în bilet! îi şopti Cătălina.

Bobiţă privi în jur, nehotărât.

— „Numără cinci paşi de la primul arţar, descifră el… apoi numără alţi cinci paşi pe direcţia perpendiculară pe prima… În pavilionul singuratic vei primi o comunicare importantă”.

Bobiţă zâmbi şi se apropie de *pavilionul singuratic*, acum reprezentat de Petrică Gorovei.

— Boc! boc! boc! rosti pavilionul.

— Ce e asta, *boc*, *boc*, *boc*? îl întrebă mirat Bobiţă.

— Păi nu baţi în uşa mea? Acum ar trebui să ne închipuim că intri…

Şi întinzând un braţ lateral, îl roti încet.

— Scââârţ, scââârţ.

Bobiţă se înveseli. N-avea talent la teatru, n-avea nici prea multă imaginaţie, dar, spre hazul sălii, rosti cutremurat:

— Brr, ce scârţâie… te cam ia cu frig! O fi vântul de vină…

Făcu înconjurul *pavilionului* şi descoperi pe flaneaua lui Petrică un alt bilet prins cu un ac de gămălie:

— „Nu căuta deocamdată să afli cine sunt, citi el. Ai răbdare şi curaj…”

Petrică imită din nou scârţâitul uşii.

— Poftim? îl întrebă surprins Bobiţă.

— A scârţâit uşa, îi explică Petrică.

Bobiţă se întoarse spre sală:

— Măi băieţi, eu nu înţeleg nimic! Asta-i piesă, sau e o păcălcală? Dacă aveţi un rol pentru mine, sunt de acord să-l joc: Dacă nu, hai mai bine să facem un meci…

— Aşa-i piesa, i-am explicat eu ieşind din culise.

Mă amuza farsa Cătălinei şi eram curios să văd cum va continua. Pe scenă urcă de data asta Sotir Octavian, pe scurt Nuţă. Primise şi el un bilet. Când se apropie de uşa *pavilionului*, Petrică îi spuse:

— Scârţâie grozav uşa pavilionului…

— Şi ce, vrei s-o ung eu? îl repezi cu foarte multă naturaleţe Nuţă. Ce, e uşa mea? Dă-mi mai bine mesajul. Că aşa scrie aici… arătă el biletul primit.

Pavilionul scoase din buzunar o hârtie păturită şi i-o înmână. Nuţă făcu ochii mari:

— „Te-am păcălit, Bobiţă”.

— Nu-i adevărat! strigă Bobiţă din sală. Nu eu am scris biletul.

— Las că-ţi arăt eu! îl ameninţă Nuţă de pe scenă. Trebuia să-mi închipui…

Şi, sărind de pe podium, se repezi după Bobiţă. Începură să alerge prin sală, în râsetele copiilor care-l împiedicau în fel şi chip pe Sotir Octavian să pună mâna pe Bobiţă. A trebuit să suspend repetiţia anunţând pauză. Ieşirăm cu toţii, veseli, în curte. Numai Bobiţă era bosumflat.

— Sotir ăsta nu pricepe nimic din teatru. E în stare să mă bată, când de fapt eu n-am nicio vină…

În altă parte, Nuţă vocifera:

— Trebuia să-mi dea prin cap de la început că e o farsă! Dar nu mi-aş fi închipuit deloc că poate fi Bobiţă. O momâie, o mămăliguţă cu telemea. Unde-l pui, acolo stă. Dumnealui a uitat că ne-am certat definitiv, pentru totdeauna. Acum, în vacanţă, a prins glas, a prins curaj. Se ţine de farse… Să profite de faptul că noi inventăm o piesă, ca să mă ducă de nas…

Toţi râdeau, râdeam şi eu, dar undeva în sufletul meu începea să încolţească parcă un sâmbure de invidie. Bine le mai născocise Cătălina! M-am dus s-o caut şi am descoperit-o stând de vorbă cu Bobiţă. M-am apropiat şi eu.

— Nu-mi place să mă laud… spunea Cătălina.

— Măcar să ne fi arătat o fotografie de-a lui de pe vapor. Şi,

întorcându-se spre mine: Ai aflat? Cătălina are un frate geamăn. Marinar.

— Am una la mine! spuse repede Cătălina, nelăsându-mi timp nici să mă mir, nici să nu mă mir.

Mă întrebam totuşi dacă nu cumva Cătălina uitase că e o chestiune deocamdată secretă.

— E adevărat că nu e prea clară. S-a fotografiat la timonă, pe timp de furtună.

Mi-am aruncat privirile peste umărul lui Bobiţă, dar n-am desluşit mai nimic din fotografia care mai curând părea înnegrită cu creion pisat. Dar Bobiţă vedea totul fără nicio dificultate. O admiră îndelung şi spuse cu entuziasm:

— Straşnic băiat! Şi cât a călătorit! Tare mi-ar plăcea să-l cunosc.

Cătălina exclamă cu căldură:

— Nici nu ştii ce mult mă bucur! Şi lui o să-i facă plăcere să te cunoască. Îi plac băieţii curajoşi.

— Oricum, eu n-am trecut prin furtuni pe ocean, făcu Bobiţă cu modestie, vizibil stânjenit de prezenţa mea.

— Cred că vă veţi înţelege de minune.

— Ar fi grozav! O să vadă atunci Nuţă…

Şi Bobiţă, înecându-se în cuvinte, plecă grăbit. Din capătul celălalt al curţii îl urmărea cu privirea, setos de răzbunare, Sotir…

— Şi mie când mi-l prezinţi pe Cătălin?

— Poate chiar astăzi… Dacă nu şi-a făcut cumva alt program.

Mi-am adus aminte că trebuie să trec pe la bibliotecă. Pe scară am întâlnit-o pe colega mea cu trei prenume: Marcela-Adela-Silviana, o fată cu păr lung, negru, pe care şi-l tot aşeza studiindu-se într-o oglindă de buzunar.

Sub braţ avea „*Contele de Monte Cristo*". Am zâmbit cu superioritate: oho, de când o citisem! Şi mi-am văzut de drum.

Tovarăşa bibliotecară îmi recomandă, ca de obicei, un volum nou apărut. I-am mulţumit şi, când să ies… am descoperit o hârtie căzută pe podea. M-am aplecat s-o culeg. Era un bilet pe care scria: «„

Contele de Monte Cristo” volumul II, pagina 174. Citeşte aliniatul trei şi procedează la fel.» Era în afară de orice îndoială că biletul aparţinea Marcelei. Dar cine i l-o fi trimis? Şi ce anume trebuia să facă? M-am întors la bibliotecă.

— Fiţi amabilă, aş dori şi „*Contele de Monte Cristo*” volumul II, am cerut eu politicos.

— Tot volumul doi? se miră tovarăşa bibliotecară.

Am reintrat în sala de spectacol. Marcela (… Adela-Silviana) aştepta ca *decorul* să-şi reia locul pe scenă. Apoi, cu „*Contele de Monte Cristo*” volumul II în mână, urcă pe scenă.

— „Contesă, vă aşteapt în parc, declamă ea. Dacă evenimente independente de voinţa mea mă vor obliga să întârzii, mă veţi aştepta lângă pavilionul de vânătoare”.

Marcela rămase pe loc, neştiind ce să facă. Socoti că trebuie să explice publicului:

— Am primit un bilet în care scrie să fac exact ca la pagina 174 în volumul II din „*Contele de Monte Cristo*”.

— O fi de la Edmond Dantés, strigă Lucu din sală.

Marcela ridică supărată din umeri. Dacă acceptase jocul, nu era nimic de râs aici. Tocmai se îndrepta spre treptele scenei, când rămase pironită locului. În faţa ei apăruse un băieţandru înalt, vânjos, cu un tricou de marinar.

Toată sala exclamă într-un glas:

— Cătălin!

Ceea ce nu trebuie să vă mire, fiindcă povestea cu fratele geamăn, după cum se vede, era acum un secret păzit cu străşnicie de toată lumea.

Băiatul făcu o reverenţă spre public, apoi alta spre Marcela:

— „Contesă, vă aştept în parc…” cită şi el pasajul indicat, ca pe o parolă.

Marcela roşi şi rosti de parcă-şi pierduse răsuflarea:

— Dumneavoastră… dumneata erai?

— Spune-mi pe nume, râse prietenos băiatul.

— Edmond Dantés… îngăimă ea.

— Poate nu trebuia să procedez aşa. Dar noi, marinarii, nu prea ştim cum se poartă cei de pe uscat. De aceea am căutat ceva potrivit prin cărţi. Întâmplarea a făcut să aleg tocmai „*Contele de Monte Cristo*".

— Cartea mea preferată… murmură Marcela.

Discuţia celor doi se lega atât de firesc, de parcă şi-ar fi jucat rolurile dintr-o piesă scrisă dinainte. Marcela îi mărturisi că-i pare bine că se poate încredinţa de adevărul spuselor Cătălinei.

— Cred că duci o viaţă foarte interesantă… Mereu pe mări şi oceane.

— Aş! Curată plictiseală, ridică din umeri Cătălin. Apă, apă şi iar apă… Te scoli pe apă, mănânci pe apă, înveţi pe apă, dormi pe apă şi, dimineaţa când te trezeşti, eşti iar pe apă…

— Bine, dar minunatele răsărituri de soare…

— De când sunt pe mare, dacă am văzut vreo două! Încolo, numai furtună; şi iar furtună. Nici nu ştii ce bine îmi pare că sunt, în sfârşit, pe uscat…

Marcela-Adela-Silviana era de-a dreptul transportată:

— Totuşi, când ajungeţi în porturi, vedeţi atâtea lucruri pasionante, interesante…

Cătălin îşi înfundă mâinile în buzunarele pantalonilor de pânză încinşi cu un cordon lat de piele:

— Mda, câte ceva am văzut, într-adevăr… Ultima dată, când am fost în Sumatra, s-a iscat între marinari o bătaie cu cuţitele. Vâjj, vâjj, vâjj, aşa zburau cuţitele prin aer. Fleacuri!

Minute în şir sala ascultă electrizată discuţia de pe scenă, neştiind dacă totul e aievea sau… se joacă teatru. Şi totuşi, pe scenă se afla fratele geamăn în carne şi oase! Cătălin. Nu era nicio născocire. Oricine putea să se încredinţeze. De aceea, la un moment dat, *decorul* şi o parte din spectatori, ba chiar şi eu, *autorul*, făcurăm cerc în jurul eroului principal, asaltându-l cu întrebări:

— Ai văzut Steaua Polară? voia să ştie Bobiţă.

— Bineînţeles. Toată lumea poate s-o vadă.

— Şi cămile? se interesă Nuţă.

— Şi cămile.

— Dar struți ai văzut?

— Și struți.

— Răutăciosule, se supără Marcela. Și mie îmi spuneai că totul e numai apă și curată plictiseală.

Acum nu mai putea fi vorba de nicio piesă de teatru. Fiecare îi propunea altceva lui Cătălin. Să joace centru înaintaș în echipa de fotbal a școlii, să lucreze în cercul de navomodeliști unde el, cu experiența lui de marinar, putea să-i ajute să câștige concursul orășenesc, să plece într-o excursie în împrejurimile orașului pe care nu le cunoștea și unde sunt locuri minunate cum nu văzuse nicăieri pe unde colindase. Mircea îi vorbea cu pasiune despre complexul sportiv „Temerarii", și câte și mai câte! Cătălin mulțumi tuturor, primind toate invitațiile. Mai spuse că i-ar face mare plăcere să joace și în piesa de teatru (despre care sora sa îi vorbise încă de când pusese piciorul pe uscat), dacă i se va găsi un rol potrivit. Cu toate că, precizează el, crede că n-are pic de talent. Apoi își luă rămas bun, scuzându-se că i s-a făcut o foame de lup de mare și se duce la masă, dar că în zilele următoare se va întâlni negreșit cu noii săi prieteni.

Ne-am despărțit și am plecat în grupuri, comentând cu aprindere.

— „Apă, apă și iar apă! Te scoli – apă, mănânci – apă, te culci – apă!" îl imită pe Cătălin Țopa Valentin. Ce se grozăvește dumnealui! Și Marcela se topea ascultându-l…

În privința Marcelei, avea dreptate. Mai mult decât atât. Cu toate că dumneaei stătea pe aceeași stradă cu Cătălina, nu se prea vedeau. Dar lui Cătălin îi spusese: „Mi se pare că avem același drum".

— Să nu exagerăm, spuse potolit Filoti Silviu. Mie mi s-a părut un băiat la locul lui.

— Locul lui e „pe mări și oceane", nu se lăsă Țopa. Pe noi să ne slăbească cu isprăvile lui. Un înfumurat, nimic altceva! Pe mine Marcela nu m-a rugat niciodată să-i povestesc aventurile mele. Și nici nu m-a întrebat dacă am văzut struți, și doar am văzut destui. Tata, când a fost în Sahara, mi-a adus de acolo un borcan plin cu nisip.

Eu l-am tras deoparte pe Lucu:

— Vezi ce nedreaptă e lumea? i-am spus eu cu amărăciune. Acum toţi discută numai despre Cătălin.

— Da, încuviinţă Lucu compătimitor. Au şi uitat de piesa ta de teatru.

— Nu la asta mă gândeam. Au uitat de Cătălina. Când ea, de fapt, a pus la cale totul, cu atâta meşteşug. Şi când şi-a făcut apariţia Cătălin, ea n-a vrut să umbrească cu nimic interesul pentru fratele ei. Straşnică fată: un băiat şi jumătate!

Nu ştiu care dintre noi a spus-o primult (pentru că de gândit, ne-am gândit amândoi în acelaşi timp), dar am hotărât să trecem după-amiază pe la Cătălina. Să nu-şi închipuie despre noi că suntem colegi răi. Ea cum se gândise la mine când a fost vorba de piesa de teatru?! Nu-i vorbă, dacă e şi Cătălin acasă, cu atât mai bine!

Pe la cinci şi jumătate sunam la uşa Cătălinei. N-am fost prea surprinşi când am descoperit că nu eram primii. Şi, aşa cum aveam să constatăm, nici ultimii, înaintea noastră venise Bobiţă.

— Tu, Bobiţă, îi spunea Cătălin, ar trebui să te faci marinar. Cum te-am văzut, mi-am dat seama că ai stofă!

Ne pofti şi pe noi să luăm loc şi o scuză pe Cătălina care pentru moment lipsea, dar avea să vină şi ea curând. Bobiţă îi mărturisi lui Cătălin că nu e bun de marinar pentru că, deşi îi place să se plimbe cu barca, nu ştie să înoate, dar Cătălin îi propuse să-l înveţe imediat ce se vor deschide ştrandurile. Bobiţă oftă:

— Tare mi-ar plăcea să am muşchi. Să fiu puternic… Să-l fac şi eu o dată k.o. pe Nuţă… Apoi întrebă roşind ca o fată: Spune, Cătăline, ai fi în stare să faci ceva pentru mine?

— Cu plăcere, răspunse băiatul. Ce anume?

— Să-l baţi pe Nuţă!

— Nici nu mă gândesc! Pentru ce să-l bat?

— Să-şi găsească şi el o dată naşul, spuse Bobiţă cu năduf, uitându-se la noi ca să-l susţinem.

Da, Nuţă merita să-şi găsească naşul. Dar bătaia nu se prindea de el. A venit odată la mine şi m-a rugat:

— Dă-mi un pumn. Uite, aici, mi-a indicat el toracele. Cât de tare

poţi.

I-am satisfăcut rugămintea, şi m-a durut mâna o zi şi jumătate. Are muşchi de fier. Altfel nu e băiat rău. E uneori cam arţăgos, dar şi Bobiţă exagera, ceea ce i-am explicat şi eu, şi Lucu. Dacă îi dai lui Nuţă o sarcină oricât de grea, o primeşte cu plăcere. Ceea ce putea să confirme Nuţă personal, care tocmai îşi făcuse apariţia, uimindu-ne pe toţi cu un tricou marinăresc nou, aidoma cu cel al lui Cătălin.

Ne înflăcărarăm discutând despre călătorii, expediţii şi tot felul de explorări. Făcea o impresie foarte plăcută faptul că noul nostru prieten nu se lăuda deloc cu experienţa lui de marinar. Ba, mai mult, încerca mereu să schimbe vorba.

Camera Cătălinei devenise neîncăpătoare. Numai gazda propriu-zisă întârzia. Marcela chiar întrebă unde-i Cătălina, dar parcă, aşa, mai mult de formă.

Lucu punea tot felul de întrebări de geografie, la care primea răspunsuri clare şi precise. Mă uitam la el mirat, pentru că ştiam foarte bine că şi Lucu cunoaşte răspunsurile, şi atunci de fapt ce urmărea? Am tresărit când l-am auzit întrebând:

— Dar în Azore? Cred că ai fost în Azore… (Cătălin îl asculta fără să-l contrazică.) În Azore bate musonul sau Kuro-Sivo?

Cătălin râse şi, fără nicio supărare, răspunse:

— Nu e nevoie să fii marinar ca să-ţi dai seama câte greşeli sunt în întrebarea asta. În primul rând musonul e un vânt care bate în Asia de sud-est, iar Kuro-Sivo e un curent oceanic, şi nu un vânt. Mai bine mărturiseşte deschis că de fapt ai vrut să mă pui la examen.

— Auzi ce fleacuri să te întrebe! se supără Bobiţă.

— Adevărul e că nu prea îmi venea să cred povestea cu călătoriile tale, mărturisi râzând Lucu.

— Ţopa spune că eşti un mincinos şi un faraon, vorbi baritonal Nuţă.

— Un fanfaron, nu faraon, îl corectă Bobiţă.

— Pe tine te poftesc să nu te amesteci. Iar Ţopa să facă bine şi să nu mai vorbească neîntrebat, îşi termină aria Nuţă.

— Trebuie să recunoaştem că apariţia ta a produs o adevărată

senzaţie, am spus eu. Toţi nu discută decât despre tine. Toţi vor să fie prieteni cu tine. Uite, nu mai departe Marcela. Întreab-o de câte ori a fost ea aici la Cătălina? Şi doar stă la doi paşi.

— N-am avut timp, roşi Marcela. Pe cuvânt.

— Da, da, zâmbi Cătălin. Dar soră-mea mi-a povestit că ea a trecut pe la tine şi… nu te-a găsit acasă.

— Nu mai ţin minte…

— Ei, cum se poate… Atunci când se auzea muzică şi gălăgie. Mi-a spus o vecină că-ţi veniseră nişte veri din provincie…

Şi nu ştiu de ce obrajii lui Cătălin se aprinseră ca nişte stopuri auto. Sări brusc în picioare şi începu să se agite prin cameră:

— Ce-ar fi să organizăm un joc? Ce spuneţi, băieţi?

— Bună idee! Să ne închipuim că suntem un echipaj debarcat pe uscat, propuse Bobiţă. Aici ne aşteaptă mii de aventuri, lupte şi…

— Glume! am completat eu.

— Ba chiar şi farse! adăugă Lucu mucalit.

— Şi cine să fie căpitanul vasului? se interesă circumspect Nuţă, umflându-se în maioul lui de marinar.

— Auzi întrebare! Cătălin, cine altul?! explodă Bobiţă.

— De acord, îl susţinu Lucu. Cum se numeşte vasul?

— Care vas?

Cătălin era vizibil dezorientat.

— Vasul pe care-l comandă unchiul tău…

Lucu îl privea ţintă. Cătălin căuta ajutor pe pereţi ca un şcolar nepregătit pe care-l întrebi pe neaşteptate cât fac nouă ori şapte.

— *Pinguinul vesel*, rosti el în sfârşit.

Lucu îmi aruncă o privire plină de înţeles, din care n-am înţeles nimic.

— Simpatic nume, spuse el tărăgănat, şi ce e? Cargobot sau petrolier?

— E… petrolier, răspunse cu o voce surdă Cătălin.

În cameră se lăsă, nu ştiu cum, o linişte apăsătoare. De parcă toată lumea presimţea un deznodământ neaşteptat. Lucu continuă cu aerul că discuţia nu are nimic neobişnuit:

— Petrolier! Formidabil! Petrolierele astea sunt cele mai mari vase din lume. În Japonia s-a construit unul de 230.000 de tone. Un adevărat oraş plutitor. Am văzut şi eu unul mai mic la Constanţa. Avea o linie elegantă şi cu cele două coşuri de fum… parcă două are, nu-i aşa, Cătălin?

— Aăăă… două. Adică al nostru are trei…

Lucu îşi ţuguie buzele şi se ridică de pe scaun. Apoi spuse răspicat:

— Hai, Duţule, acasă. Piesa s-a terminat! Tot nu ştiai tu ce final să-i faci. Domnul Cătălin e marinar cum sunt eu Alexandru Macedon. Nici măcar nu ştie că *orice* petrolier are un singur coş de fum la pupa. Nu două, şi nici trei…

Cătălin lăsă capul în jos. Mi se făcu milă de el. Totuşi, Lucu avea dreptate. Era evident că se dăduse drept ceea ce nu era. Şi asta nu putea fi trecut cu vederea. Pe cine voia să ducă de nas? Pe noi, care ştim nu numai câte coşuri de fum are orice vas, dar şi că în Japonia a fost construit cel mai mare petrolier din lume! Cu părere de rău mă pregăteam să-l urmez pe Lucu, când Bobiţă se dezmetici:

— N-au decât să plece! Noi rămânem, Cătăline.

Marcela se sculă puţin înţepată:

— Te rog să vorbeşti numai în numele tău. Apoi îi aruncă lui Cătălin: Şi eu care crezusem că eşti altfel decât ceilalţi. Ai vrut să te grozăveşti, şi atâta tot.

— Să ne faci praf cu maioul tău de marinar, îşi regăsi notele de sus şi Nuţă. Ca şi când numai tu ai maiou de marinar!

Atunci se dezlănţui Bobiţă. Cu un picior pe scaun şi cu o mână ridicată în sus, invocă auditoriul:

— Auziţi, oameni buni! auziţi ce dramă! Pentru că petrolierul are un singur coş de fum şi nu două, dumnealor s-au supărat. Ei bine, cale liberă! Ridicaţi ancora, şi vânt bun!

Cătălin clătină din cap:

— Lasă, Bobiţă… N-are niciun rost. E mai bine să plece. Altu-i motivul…

Nu ştiu nici acum ce anume m-a îndemnat să spun cele ce

urmează:

— Tare aş fi curios totuşi să aflu de ce Cătălina şi-a dat fratele drept marinar. Toată povestea asta de necrezut…

— Şi pe care totuşi aţi crezut-o, preciză Cătălin.

E lesne de înţeles! am spus cu toată convingerea. Fiindcă am fi dorit să fie aşa. Dacă era ceva obişnuit, de toate zilele, pe cine ar fi interesat? Să zicem că avea un frate la Focşani. Ei şi? Uite, eu am un verişor primar la Chitila, şi ce? se răstoarnă Caraimanul pentru atâta lucru? Dar ia să am eu un frate pilot cosmonaut sau scafandru, ei? N-aţi fi toată ziua la mine în vizită să staţi de vorbă nu cu mine, ci cu el, să vă povestească tot felul de aventuri şi mai ştiu eu ce?

— Chiar aşa s-a gândit şi Cătălina, spuse băiatul în ochii căruia se aprinse o luminiţă veselă. La ochi semăna leit cu soră-sa. De aceea m-a prezentat pe mine drept marinar. Chiar tu, Duţule, i-ai dat ideea. Îţi aminteşti?

Eu? Nu cumva atunci când vorbeam despre eroul de care aveam nevoie în piesă?

Cătălin se ridică în picioare şi-şi înălţă fruntea ca un adevărat marinar:

— Şi acum, într-adevăr, cum a zis şi Lucu, piesa s-a terminat. Toate replicile au fost spuse, toate scenele jucate. E momentul ca eroul Cătălin, fratele „marinar", să dispară!

Şi cu o mişcare fulgerătoare, *Cătălin* îşi smulse peruca cu păr castaniu cârlionţat, de sub care apăru părul blond, tăiat sportiv, al Cătălinei. Da, Cătălina Petreanu, colega noastră. N-aş putea să vă descriu exact ce a urmat după „lovitura de teatru". Pare-mi-se Marcela a fost prima care a deschis gura. De fapt, mai întâi a închis-o, pentru că rămăsese ca şi noi cu gura căscată.

— Cum? Tu erai… Cătălin? bâigui ea.

— Da, contesă, confirmă Cătălina cu o reverenţă, aşa cum făcuse şi pe scenă.

— Thii, ce păcăleală! exclamă Bobiţă la care dezamăgirea se amesteca cu entuziasmul.

— Şi eu care te-am crezut… spuse colega noastră cu trei

prenume.

— Pe cine ai crezut? întrebă ironic Lucu. Pe Cătălina sau pe… Cătălin?

Marcela nu-i răspunse.

— Cel mai păcălit am fost eu, am spus făcând pe supăratul, deşi, mărturisesc, nu simţeam nicio părere de rău.

— De fapt, pentru ce ai inventat toată povestea asta? o întrebă Lucu.

— Am să vă explic, zâmbi Cătălina. M-am sfătuit şi cu tovarăşa de română. E drept, aveam programul nostru artistic destul de bun. Puteam să-l repetăm şi să pregătim o serbare reuşită. Dar eu voiam să jucăm o piesă inspirată direct din activitatea noastră, din viaţa noastră de şcoală. O piesă în care eroii să fie chiar colegii noştri, cu felul lor de-a fi, cu pasiunile şi cu slăbiciunile lor. Pentru asta trebuia să inventez un pretext care să vă prindă. Poate că a fost un pretext cam neobişnuit, dar el a pus totul în mişcare şi piesa a început să se „scrie" singură. Vom juca această piesă şi o vom îmbogăţi de fiecare dată cu noi idei, cu noi întâmplări petrecute la şcoală sau pe şantierul bazei sportive, unde chiar noi vom fi „personajele", mai interesante chiar decât cel pe care l-am inventat ca să vă stârnesc curiozitatea şi interesul. Dacă vreţi să ştiţi, şi cele ce se întâmplă acum, aici, fac parte tot din piesă. Ei, şi acum, Lucule, dacă vrei într-adevăr să pleci… Dar ia spune, cum de ţi-ai dat seama de adevăr?

— Pentru că la un moment dat când erai *Cătălin* ai vorbit în numele tău: „Mi-a spus o vecină", şi nu „i-a spus…" Asta te-a trădat. A fost mai mult o bănuială, mai ales că mă îndoiam de toată povestea cu vaporul şi cu unchiul. Dar de plecat, uite că nu mai plec.

— Nici Bobiţă? Doar voiai să fii prieten cu un marinar adevărat.

— Să ştii, Cătălino, o încredinţă Bobiţă, mie nu-mi pare rău că s-a întâmplat aşa. Şi ce-i dacă eşti fată? Nu putem să fim prieteni? După părerea mea tu ai putea să fii şi marinar. Poate, Nuţă ăsta…

— Ce-ai cu mine? Ce te legi mereu de mine? se supără Nuţă, coborând din nou în registrul grav.

— Şi ca să revenim la ideea mea cu piesa, urmă Cătălina, dacă

vreţi o vom juca numai cu artiştii amatori, cei din brigada artistică.

— Protestez! sări Bobiţă. Vreau să joc şi eu!

Cătălina îşi roti privirea prin cameră. Toţi am încuviinţat din cap. Voiam să jucăm şi noi în această piesă care promitea şi în viitor alte întâmplări neaşteptate, alte surprize. Totul depindea de fantezia noastră şi de mine care, la urma-urmei, fusesem desemnat ca autor. O situaţie cu totul neobişnuită: un autor căruia personajele îi spun ce trebuie să scrie…

Întâlnirea de la Cătălina s-a încheiat plină de veselie. Ne-a tratat cu dulceaţă şi noi toţi, fără scenă şi dirijor, am făcut un fel de repetiţie şi la cor şi la programul brigăzii artistice de agitaţie, pentru că n-au lipsit nici cântecele, nici glumele, nici înţepăturile colegiale pe care însă nu le-am mai notat. De partea muzical-satirică să se mai ocupe şi altcineva!

În zilele următoare m-am gândit cu ce am putea continua acţiunea piesei şi mărturisesc că nu mi-a venit încă nicio idee. Şi poate că e mai bine aşa, pentru că idei mai au şi alţii şi, oricum, aici este locul să intercalez…

12… UN CAPITOL SCRIS DE LUCU

— Ei, cum mai stai cu memoriile? mă întâmpină într-o zi, ironic, bunul meu prieten Lucu.

— Te interesează?

— Nu mă interesează deloc, cu atât mai mult cu cât tot n-o să le citească nimeni.

— Cum nimeni? Am să le citesc eu…

Lucu ridică din umeri. Dar eu am încheiat fraza într-un mod care părea să nu-l lase indiferent.

— …am să le citesc când începe şcoala la cercul literar.

— Treaba ta. Dacă vrei să râdă toată lumea!…

— Chiar asta vreau! Sunt nişte memorii vesele şi pe urmă, când vor auzi ce-am scris despre tine…

Lucu mă privi lung. Se vedea limpede că e îngrijorat.

— Auzi, măi Duţache, că veni vorba, începu el pe departe, totdeauna mi-am spus că în literatură se face o nedreptate. Doar am

citit tot felul de romane. Ei bine, scriitorul pune pe hârtie tot ce vrea el despre eroii săi. Îi face buni sau răi după pofta inimii, şi bietul erou n-are cum să se apere. Am citit eu odată o carte care m-a şi revoltat. Autorul scria despre un băiat că nici măcar nu avea periuţă de dinţi. De unde ştia scriitorul acest amănunt? Poate l-a cunoscut pe băiat tocmai în ziua în care acesta aruncase periuţa cea veche ca să-şi cumpere una nouă. Ei, dacă ar fi avut băiatul posibilitatea să-şi spună şi el cuvântul, aşa, ca la adunarea de detaşament, era cu totul altceva.

Înţelesesem de la început unde bătea Lucu. De fapt era chiar o idee foarte bună. În felul acesta toată lumea îşi va da seama cât am fost de obiectiv.

Dacă asta e ceea ce te frământă, foarte bine! Uite, îţi propun să scrii şi tu un capitol pe care am să-l introduc în memoriile mele. N-are decât posteritatea să judece faptele.

— Măi Duţache, tu eşti băiat bun, se înveseli Lucu, dar se posomorî pe loc. Hm, adică stai… Cum de nu mi-am dat seama ce urmăreşti? Tu te bazezi pe faptul că eşti mai bun la română, că tovarăşa profesoară ţi-a spus că „scrii frumos” şi vrei să pui alături „opera” ta şi „compunerea” mea…

— Mă rog, se vede că n-ai pic de ambiţie… Dacă vrei, îţi promit să-ţi corectez eu greşelile gramaticale.

— Mulţumesc de ajutor! Poate ai să şi scrii în prefaţă că numai datorită ţie au fost acceptate paginile mele.

— După câte văd, orice-ţi propun nu e bine. Hotărăşte singur dacă scrii sau nu scrii. Eu nu mă amestec!

— Ei bine, află că am să scriu! Să nu-ţi închipui că e chiar o filosofie atât de mare. Am să scriu cum mă pricep. Totul e să fii sincer şi să scrii adevărul. Nu cum fac *unii* care se bazează pe imaginaţie şi scornesc cum le convine tot felul de întâmplări pe seama prietenilor lor.

Era limpede ce voia să spună Lucu. Am ridicat din umeri şi am plecat. I-am reamintit însă pe un ton indiferent că-mi menţin propunerea să-i corectez greşelile gramaticale şi pe cele de ortografie.

Abia peste câteva zile, când uitasem cu totul această discuţie,

Lucu îmi înmânã un maldãr de foi scrise cu îngrijire. Aveau marginea liniatã şi doar pe câteva pagini se vedeau ştersãturi.

— Ce-s astea? l-am întrebat, întorcându-le pe o parte şi pe alta.

— Contribuţia mea la obiectivitatea ta. N-a fost vorba sã scriu şi eu un capitol al memoriilor tale? Pofteşte numai sã spui cã nu ne-am înţeles aşa, şi mã apuc imediat sã-mi scriu singur toate memoriile fãrã ajutorul tãu!

L-am asigurat cã nici prin gând nu-mi trecea sã-mi iau cuvântul înapoi, ba mai mult, n-o sã fac niciun fel de prefaţã cu destãinuiri. Şi pentru cã eu întotdeauna îmi ţin fãgãduiala, am introdus în aceeaşi zi foile lui Lucu în caietul meu. De aceea le veţi citi aici unde le vine rândul.

…«Nu ştiu cu ce sã încep. Poate ar trebui sã încep prin restabilirea adevãrului în privinţa celor povestite de Duţu. Dar cum nu ştiu ce a scris el pânã aici, mã gândesc cã n-are niciun rost. Mai ales cã pe urmã o sã se apuce Duţu sã *restabileascã* ce am scris eu, şi aşa nu mai terminãm niciodatã! Sunt însã foarte sigur cã n-a suflat niciun cuvinţel despre faptul cã în timp ce eu ştiu sã cânt la acordeon, el abia izbuteşte sã zdrãngãne cu un deget, la pianul din sala de gimnasticã, *polca mãgarilor*. Bineînţeles, între noi mai sunt şi alte deosebiri. Duţu are o surioarã, Anca, în timp ce eu am un vãr care e pilot de încercare a turismelor Dacia, la Piteşti. Are şi un frãţior, Culiţã. De câte ori vine în rodaj la Bucureşti, mã plimbã şi pe mine cu maşina şi-mi explicã totul: cum se schimbã viteza, cum se reparã defecţiunile şi ce interesantã e profesiunea de constructor de automobile. În vacanţa asta n-a venit deloc pe la noi, altfel îl rugam sã-l plimbe mãcar o datã şi pe Duţu şi pe surioara lui, Anca. Şi acum ce sã mai scriu? Aş putea sã vã povestesc ce cãrţi am citit în vacanţã, dar mai bine sã le citiţi singuri, în original. Sau aş putea sã vã spun de câte ori m-am certat cu Duţuleanu Gabriel. Dar pe cine intereseazã asta? Mai ales cã de fapt suntem prieteni.

Dacã mã veţi întreba ce întâmplare adevãratã mai importantã s-a petrecut în aceastã vacanţã, cred cã singura demnã de a fi înfãţişatã e cea cu baza noastrã sportivã „Temerarii”. E drept cã unii afirmã cã a fost ideea mea. Sincer sã fiu, nu-mi aduc bine aminte. Poate cã a fost.

Dar când va fi gata, lucrul acesta nu va mai avea nicio importanţă. Nimeni nu ştie cine a dat ideea să se construiască piramidele sau a cui a fost ideea să se construiască un turn înclinat în oraşul italian Pisa. Mai ales că am citit undeva că nici acum nu s-a stabilit definitiv dacă a fost construit aşa de la început sau s-a înclinat el cu timpul, adică ar veni că ideea a fost chiar a lui! Important e faptul că vom avea un teren adevărat, ce mai! O bază sportivă dintre cele mai moderne, unde îl vom putea invita să joace chiar pe Ilie Năstase. Poate că Duţu a amintit ceva despre toată povestea asta, mai ales că el umbla atunci să descopere tot felul de comori în scorburi de copac, în timp ce colegii noştri făceau o treabă serioasă şi utilă. Deşi lucrările propriu-zise urmează să înceapă mai târziu, după aprobarea proiectului, ne-am făcut obiceiul să trecem zilnic „pe la şantier" cum spunem noi. Avem acolo un „birou" într-una din barăcile lăsate de constructorii blocurilor şi ne-am organizat după toate regulile. Mircea, care e cel mai potrivit pentru această misiune, a fost numit arhitect-şef. Cătălina, Vasilică şi Cornel au fost aleşi responsabilii viitoarelor brigăzi de muncă patriotică. Eu, pe lângă activitatea practică, am sarcina să cânt la acordeon în momentele de pauză, ca toată lumea să fie în permanenţă veselă şi bine dispusă. Duţu s-a oferit să ţină jurnalul şantierului, dar eu am propus ca jurnalul să-l ţinem pe rând ca, asemeni şantierului, şi jurnalul să fie rodul muncii colective.

Şi aşa, într-o dimineaţă, când tocmai atacasem cu mult foc „Sârba în căruţă", uşa barăcii se deschise şi-şi făcură apariţia cei doi colegi ai noştri, Ţopa Florin şi Aristică Brebenel, prieteni şi ei în felul lor. (N-aveţi de unde să ştiţi că Ţopa nu mai e prieten cu Arhip. În schimb, acum e tot timpul împreună cu Brebenel.) Văzându-i, am rămas cu mâna dreaptă în aer, în timp ce stângă continua să apese başii. Pam-pim, pam-pim, pam-pim. Ţopa purta o haină de piele galbenă şi într-o mână învârtea un casetofon nou-nouţ, de toată frumuseţea. Aristică, în urma lui, asemeni unui aghiotant, ducea pe umăr un porthart care, aşa cum aveam să aflăm, conţinea casete cu muzică, de rezervă.

— Ei, ce mai fac harnicii noştri constructori? ne adresă Ţopa un

salut din care răzbătea, abia ascuns, un ton de zeflemea. E gata stadionul?

— Aţi venit în inspecţie? i-o întoarse Mircea.

Ţopa râse şi făcu un pas spre mine:

— Închide muzicuţa aia (adică acordeonul), că am eu ceva mai de soi. Aristică, să le punem caseta numărul 26, ce zici?

Brebenel se grăbi s-o caute în porthart.

— Da' voi pe unde vă petreceţi vacanţa? îl întrebă Cătălina, că pe la şantier n-aţi dat nici separat, nici împreună…

— Vacanţa e vacanţă! O să prezint un raport amănunţit în prima zi de şcoală. Deocamdată nu ne plictisim, nu-i aşa, Aristică?

— Nu ne plictisim! repetă ca un ecou Aristică, dar parcă fără prea multă tragere de inimă.

— În cazul acesta, petrecere frumoasă în continuare! se făcu auzit glasul lui Vasilică. După care îmi făcu un semn cu ochiul: hai, măi Lucule, zii odată sârba aia, că mai avem şi treabă!

Am terminat piesa cu câteva acorduri triumfale, în timp ce toţi băteau din palme. În afară de cei doi „inspectori" care ne priveau ironic. Am strâns acordeonul, l-am închis în cutie şi împreună cu ceilalţi am ieşit din baracă. Şi în clipa aceea, ca şi cum ne-am fi întrerupt munca doar pentru o scurtă pauză, într-o inspiraţie colectivă am trecut din nou la treabă! Stănel, viitorul nostru halterofil şi cu Vasilică începură să adune scândurile risipite pe teren. Duţu, Cătălina şi cu mine ridicam ţevile rămase şi le rânduiam după lungime. Mircea, Cornel şi cu alţi câţiva băieţi găsiseră în baracă nişte lopeţi şi hârleţe şi începură să sape nişte gropi. Lucram în tăcere, schimbând doar din când în când, între noi, priviri furişe.

— Bravo, bravo, munciţi! râse Ţopa. Să nu vă închipuiţi că sunt împotrivă. Munca e o activitate folositoare şi face şi poftă de mâncare.

Niciunul dintre noi nu-i răspunse.

— Vezi, măi Aristică, vorbi din nou Florin, ei muncesc şi noi uite cum ne pierdem timpul!

Aristică râse fals, apoi spuse cu jumătate de glas:

— Lasă-i, măi. Hai mai bine să plecăm. Doar avem şi noi

activităţile noastre.

— Să plecăm? De ce? E foarte plăcut aici. Aer curat…

M-am uitat la Cătălina. Era roşie în obraji. Nu ştiu dacă din pricina efortului fizic sau mai curând datorită efortului de a nu le spune ce gândea despre ei.

— Ştii ceva, Aristică? Cu toate că tot ce fac ei aici e o joacă de copii, hai să ne jucăm şi noi. Îţi dai seama că, dacă ar veni un camion cu vreo doi-trei oameni serioşi, tot ce fac ei aici într-o săptămână s-ar face în două ceasuri.

Ţopa îşi aşeză cu grijă casetofonul pe o ladă, după care se apropie de Cătălina şi-i făcu o reverenţă:

— Îmi permiteţi, stimată colegă, să vă ajut?

Cătălina, care tocmai căra o ţeavă lungă de fier, se opri şi, privindu-l calm şi serios, îi răspunse:

— Nu te supăra, Florin, dar nu pot. Azi-dimineaţă a fost aici tovarăşul comandant instructor al unităţii şi ne-a dat în grijă, *nominal*, toate materialele. Vezi ţeava asta ruginită? Este un aliaj de nichel-fier, foarte scump. Vor veni chiar azi să le ducă la recondiţionare. De altfel am destulă condiţie fizică să mă descurc şi singură…

Ţopa o privi perplex, apoi râse neîncrezător:

— Auzi, Aristică? Noi nu suntem demni de încredere.

Ridică din umeri şi făcu nehotărât câţiva paşi. Se apropie de Duţu care acum căra nişte saci cu resturi de var şi ciment.

— Duţuleanu, dă-mi mic să car sacul ăsta. Sunt pur şi simplu curios să văd cât e de greu.

Duţu începu să râdă:

— Nu-i greu deloc, crede-mă. Nu vezi că-l duc cu o singură mână? Cu cealaltă aş putea între timp să cânt la pian.

Florin vru să pună mâna pe sac şi să-l convingă pe Duţu să i-l cedeze. Dar, nu ştiu cum, tocmai atunci apăru Stănel care ducea singur pe umăr o scândură lungă de vreo patru metri:

— La o parte, fraţilor! Feriţi să nu vă murdăresc!

Ţopa făcu un pas îndărăt. Aristică îl privea cu ochi trişti. M-am uitat atent la el şi, când mi-a întâlnit privirea, a plecat ochii în pământ.

Între timp, Mircea şi Cornel săpaseră o groapă destul de adâncă judecând după movila de pământ negru ce se ridica alături. Ţopa se apropie şi privi în fundul gropii.

— Măi Mircea, lasă-mă şi pe mine să dau vreo două lopeţi…

Poate mi se păruse, dar de data aceasta tonul de zeflemea dispăruse.

— Asta în niciun caz! i-o reteză scurt Mircea.

— Şi de ce, mă rog? se răsti Florin. Nu cumva aveţi voi monopolul săpatului de gropi? Sau te pomeneşti că tovarăşul comandant te-a rugat pe tine personal să faci groapa?

— Niciuna, nici alta. Pur şi simplu nu eşti demn să sapi groapa *asta*. Dacă îţi face plăcere, poţi să faci o altă groapă, dar *asta* în niciun caz.

— Dar ce are groapa asta, mai special?

— Groapa n-are nimic. E o groapă ca oricare alta, dar tu nu eşti demn să sapi la ea.

— Da? Şi de ce mă rog?

— Pentru că aici vom planta pavilionul asociaţiei noastre sportive. Şi a înălţa un astfel de pavilion e o sarcină de onoare, pe care am primit-o *noi*. Iar voi *deocamdată* n-o meritaţi.

Trecură câteva clipe grele. Apoi Ţopa îşi luă casetofonul pe umăr şi-i făcu un semn lui Brebenel să-l urmeze. Plecară amândoi fără să scoată o vorbă…

Când i-am văzut dispărând după blocuri, ne-am întrerupt activitatea şi am izbucnit în râs. Dar râsul se stinse repede. Priveam cu toţii în urma lor. De fapt nu prea ne ardea de râs. Atunci eu am luat din nou acordeonul şi am început să cânt o melodie ritmată. Doar asta intra în sarcina mea, ca toată lumea să fie veselă şi bine dispusă…»

…Aici se încheie rândurile scrise de Lucu, şi pe cuvântul meu, nu e rău deloc. Mai ales pentru un începător. Într-adevăr, aşa se petrecuseră lucrurile. Şi eu mă întrebam ca şi Lucu: cum de ne venise deodată tuturor aceeaşi idee? Probabil că aşa se întâmplă totdeauna. În definitiv, nu numai când doi sunt prieteni buni le vine aceeaşi idee. Se poate întâmpla şi unui detaşament întreg!

Mă şi gândeam să-l laud pe Lucu (o laudă făcută la timp îl stimulează pe om!) pentru paginile sale, când pe neaşteptate a intervenit…

13… CEARTA

Câte nu poţi face în vacanţă, mai ales dacă ai un prieten bun cu care te înţelegi şi din ochi? Ce importanţă are dacă atunci când deschide gura spune şi lucruri cu care nu eşti de acord? Doar şi tu ai gură şi poţi să-ţi susţii punctul de vedere cu argumente dintre cele mai zdrobitoare. Şi după ce l-ai zdrobit, cu argumentele tale, nimic nu e mai plăcut decât să te laşi la rândul tău zdrobit de argumentele lui, şi pe urmă, căzând de acord că niciunul n-are dreptate, dar amândoi laolaltă, da, să întreprinzi împreună ceva despre care să poţi vorbi apoi multă vreme. Chiar dacă fiecare în parte are altă părere! Mă gândeam la toate acestea, când deodată a răsunat soneria de la intrare. De când n-o mai reparasem se încăpăţâna să funcţioneze. Am dat fuga să deschid, fiind convins că trebuie să fie Lucu. Dar nu era el, ci poştaşul.

— Aţi adus vreo recomandată pentru tata?

— Nu, azi n-am nimic pentru tovarăşul Duţuleanu…

— A, ştiu! m-am bucurat eu. Aţi adus „cartea prin poştă" pentru mama.

— Nici. Poate mâine să fie ceva…

M-am uitat întrebător la poştaş, aşteptând să aflu ce avea să-mi predea.

— Am o scrisoare pentru tine, spuse el zâmbind.

— Pentru mine?

— Chiar aşa. Duţuleanu Gabriel, nu eşti mătăluţă?

Am încuviinţat, curios să aflu cine îmi scria. Am luat plicul şi am mulţumit. După plecarea poştaşului am cercetat ştampila şi am constat că purta data din ajun. Repede mi-o mai adusese poşta! Pesemne că venea de undeva de aproape.

— Ai primit o scrisoare? se interesă Anca.

— Ce te miri aşa? i-am răspuns cu superioritate. Eu am o corespondenţă foarte bogată, am exagerat ca să-mi dau importanţă. În vacanţa de iarnă am expediat peste 12 vederi la o mulţime de

cunoscuţi!

— Aha, şi acum ţi-a sosit răspunsul, zâmbi Ancuţa.

— Degeaba râzi, m-am supărat eu. Poate să fie şi răspunsul de la revista Rebus. Am trimis acum o lună trei dezlegări şi cred că mă roagă să le mai trimit.

— Acum o lună? se miră Anca.

— Da, durează până dezleagă la rândul lor dezlegările…

— Am văzut eu dezlegările tale! mă necăji soră-mea. „Cal în pijama”. Şi tu ai scris „calorifer”.

— Bineînţeles. Un cal în pijama e un cal care stă în casă. E un joc de cuvinte, înţelegi?

— Înţeleg, înţeleg. Tu însă nu înţelegi că trebuia să scrii „zebră”. N-ai văzut că nici nu ţi-a încăput *caloriferul*?

Dar n-avea niciun rost să mă contrazic cu Anca. Vedeam bine că e moartă de curiozitate să afle ce era în scrisoare, dar şi eu, când e vorba de ambiţie, puteam s-o mai ţin aşa, fără s-o deschid, mult şi bine. În cele din urmă, Anca ieşi din cameră, nu însă înainte de a-mi arunca din vârful buzelor:

— Te las să-ţi citeşti corespondenţa. E probabil ceva confidenţial…

Am ridicat din umeri. Dacă tot pleca, nu avea rost să-i mai spun nimic. Ba riscam s-o mai reţin. Am tăiat plicul şi am scos o foaie de hârtie acoperită cu un scris pe care l-am recunoscut imediat. Iată ce cuprindea scrisoarea:

„Stimate Duţuleanu F. Gabriel, prin prezenta îţi aduc la cunoştinţă că nu mai doresc să fiu prieten cu tine. De la data primirii acestei scrisori nu mai stau de vorbă cu dumneata. Nici direct, nici la telefon. M-am supărat. Nu încerca să te împaci, pentru că orice încercare, te previn, va fi zadarnică! Sunt de neînduplecat. Odată cu reînceperea şcolii, mă voi muta în altă bancă, lucru pentru care am şi discutat cu Vasilescu Manolică să schimbe locul cu mine. El tot poartă ochelari şi nu vede bine la tablă. Adio. Fostul tău prieten cu regret, Georgescu Grigore (Lucu)”.

Am recitit de câteva ori scrisoarea şi am simţit că mă cuprinde o

furie oarbă din cauza căreia nici nu vedeam pentru ce motiv se supărase pe mine. Îmi spuneam că am tot timpul să aflu asta, dar pe moment nu era lucrul cel mai important. Dacă se supărase, n-avea decât! Nu mai puteam eu de supărarea lui! Nu vorbeşte el cu mine, n-am să vorbesc nici eu cu el! Ori tocmai *asta* era lucrul principal. Lucu trebuia să afle neîntârziat că şi eu sunt supărat pe el. Ba, dacă mă gândesc bine, eram supărat chiar înainte de a primi scrisoarea lui. Uite-aşa! Motive aş fi avut destule… Şi dacă până acum nu-i spusesem nimic, acum nu mai trebuia să pierd nicio clipă! Am format numărul lui Lucu şi mi-a răspuns chiar el. Am închis telefonul, pentru că n-aveam de gând să-i vorbesc. Trebuia să-i comunic hotărârea mea prin altcineva. Şi dacă Vasilescu Manolică fusese de acord să stea în bancă cu mine, foarte bine, îl voi ruga pe el să-mi facă acest serviciu.

Manolică era acasă. I-am spus ce avea de făcut, şi Manolică s-a arătat îndatoritor.

— Te rog să-i spui, i-am explicat eu, că nu mai vreau să-l cunosc. Că am aranjat cu tine să stăm împreună în bancă. Şi nu cumva să încerce să se împace sau să intre în vorbă cu mine. Totul e inutil!

— Eu zic să te mai gândeşti, propuse Manolică. Cine ştie, poate-i trece…

— Cui? Lui?! Poate să-i treacă până poimâine. Mie nu-mi trece. Sunt de neînduplecat! Şi încă ceva: dacă te întreabă ce ştii în legătură cu scrisoarea lui, să-i spui că ştii precis că n-am primit-o. Şi că nici n-am citit-o. Ai înţeles?

— Am înţeles, îmi răspunse Manolică prăpădindu-se de râs.

Am pus receptorul în furcă tocmai la timp, fiindcă Anca revenise în cameră.

— De la cine e scrisoarea? întrebă ea de parcă ar fi întrebat cât e ceasul.

— De la Observatorul astronomic!

— Te văd supărat şi de aceea te întreb, spuse ea ca o soră grijulie.

— Eu, supărat? Ţi se pare! Dumnealui s-a supărat. Mare pagubă!

— Cine? Observatorul astronomic? spuse Anca cu un aer

nevinovat.

— Cine necine, nu te amesteca!

— Nici nu mă amestec. Voiam numai să te întreb ca pe un frate.

— Nu mă întreba nimic!

— Păcat. E atât de bun, oftă Anca cu compătimire.

— Bun! Habar n-ai!

— Treaba ta. E bun şi dulce. Eu, ca soră mai mică, nu mi-am făcut decât datoria. Deci, nu vrei?

— Ce să vreau?

— Cremă de ciocolată.

— Bineînţeles că vreau! am spus fulgerând de mânie.

Anca ridică din umeri. Avea un frate dificil.

— Vezi că singur nu ştii ce vrei? Dacă ai să te răzgândeşti, găseşti farfurioara cu cremă, porţia ta, pe bufet.

Acum, dacă eram supărat cu Lucu, tot programul de vacanţă se simplifica. Nu mai trebuia să mă consult cu el ce să facem şi ce să nu facem. Pe de o parte aveam activităţile comune ale detaşamentului, unde putea trece neobservat că nu ne vorbim, iar în rest era treaba mea. Dacă vreau, mă duc la cinema. Şi uite, acum, dacă nu vreau, nu mă duc, şi gata. Dacă vreau să mă joc cu vapoarele în baie, cine mă poate împiedica?! Lucu în niciun caz. Iar dacă vreau să joc fotbal, pot să joc şi singur la fel de bine, că doar nu cu Lucu o să alcătuiesc o echipă reglementară de 11 jucători!

În cameră se făcu auzit telefonul. Am ridicat receptorul.

— Alo, Anca? se auzi de la capătul firului glasul lui Lucu.

— Nu, nu e Anca, am răspuns cât mai sec şi mai înţepat. Aşteptaţi s-o chem.

— Cine e? mă întrebă soră-mea venind la telefon.

— Habar n-am, am ridicat din umeri indiferent. Vreun coleg de-al tău.

Soră-mea luă receptorul.

— Alo, spuse ea, şi adăugă mirată: nu vrei să vorbeşti cu Gabi?

Discutară un timp şi, aşa cum vedeam cu coada ochiului, Anca tot dădea din cap zâmbind. La sfârşit spuse:

— Foarte bine. Când vrei, sunt acasă.

— Cine era? am întrebat-o făcând pe distratul.

— Lucu, răspunse Anca.

— Băieţelul acela cârn cu care stai în bancă?

— Acela-i Bogdănel. Ce, nu-l mai cunoşti pe Lucu?

— Nu-l cunosc. Şi ce voia?

— Spunea că vine să-mi aducă înapoi „Astronomia pentru toţi".

— „Astronomia pentru toţi" e a mea.

— Aşa i-am spus şi eu. Dar el mi-a spus că n-a ştiut că am un frate, dar, oricum, chiar dacă am, nu vrea să aibă nimic de-a face cu el. Nimic care să-i amintească de el.

— Foarte bine. Dacă vine, vezi, ai grijă, eu nu sunt acasă!

— Dar unde te duci?

— Nu mă duc nicăieri. Dar nu vreau să mă întâlnesc cu acest individ pe care nici nu-l cunosc şi, în orice caz, chiar dacă există, nu vreau să-l văd.

— Am înţeles, râse Ancuţa. V-aţi certat.

— N-ai înţeles nimic. Nu ne-am certat.

— Dacă nu vrei să-mi spui, am să-l întreb pe el.

— Treaba ta. Pe mine nu mă interesează!

Anca se duse în camera cealaltă, unde o aştepta colega ei Mioara, iar eu am încercat să mă gândesc la cele întâmplate. Nicio clipă nu m-a preocupat să-mi dau seama de ce se supărase Lucu pe mine. Nu mă interesa. Mă gândeam numai că eu sunt supărat pe el. Pricina nu era alta decât scrisoarea lui. Nu ştiu cât a trecut până am auzit soneria de la intrare şi am recunoscut vocea lui Lucu:

— Mulţumesc, nu vreau să intru.

Anca însă insistă, asigurându-l că nu sunt acasă.

M-am ascuns repede sub pat ca să evit o întâlnire neplăcută între doi oameni care nu se cunosc.

— Ia loc, îl pofti Anca.

— Nu pot să stau. Am venit numai să-ţi aduc cartea. Mă aşteaptă Manolică să mergem la cinema… Şi… ăăă… nu-i acasă?

— Nu-i… spuse Anca. Era adineauri, dar nu ştiu pe unde a ieşit.

De fapt, spune-mi, Lucule, de ce v-aţi certat?

— Cu cine să mă cert?

— Hai, zău, ce-i comedia asta? cu Gabi.

— Dar, Ancuţo, cum pot să mă cert cu cineva pe care nici nu-l cunosc?

— Aşa zice şi el.

— Atunci e-n regulă. Suntem chit.

Gazdă bună, Anca îl servi pe Lucu cu o porţie de cremă. Porţia mea! Asta era culmea. Iar Lucu, fără nicio tresărire, o mâncă până la ultima linguriţă. Îi mulţumi, ba mai bău şi un pahar cu apă, şi plecă. Atunci am ieşit de sub pat şi am luat-o pe Anca la rost:

— De ce i-ai dat porţia mea de cremă?

— Porţia ta? mă privi Anca mirată. Cui i-am dat-o?

— Cum, cui? Am auzit şi am văzut tot. Lui Lucu!

— Care Lucu? Nu cunosc niciun băiat pe care-l cheamă aşa.

— Dar cine a adus adineauri „Astronomia pentru toţi”?

— Păi, zici că ai auzit şi ai văzut tot. A fost Bogdănel, colegul meu, acela cu nasul cârn.

Am ieşit furios din cameră. Anca mi-o făcuse, folosindu-se de cuvintele mele. Aşa-mi trebuia. Mi-am adus aminte că şi eu aveam un ţintar care îi aparţinea lui Lucu şi am hotărât să i-l duc de îndată înapoi, ca nimic să nu-mi mai amintească de fostul meu coleg de bancă. Am înşfăcat ţintarul şi am pornit-o în grabă la el. După socoteala mea, dacă Lucu mai întârzia pe drum puteam să am norocul să nu-l găsesc acasă.

Am sunat la uşă şi mi-a deschis chiar Lucu.

— Bună ziua, am spus eu foarte oficial.

— Bună ziua, îmi răspunse el pe acelaşi ton. Pe cine căutaţi?

— Nu locuieşte aici tovarăşul Georgescu?

Lucu păru că face un efort de memorie:

— Tovarăşul Georgescu… Georgescu… Cum arată?

— Un bărbat, aşa, înalt, cu ochelari, cu mustaţă…

Lucu înclină din cap. Descrierea coincidea cu portretul tatălui său.

— Da, într-adevăr, aici stă. În ce problemă îl căutaţi?

— Am venit să-i aduc înapoi ţintarul, am spus eu întinzându-i-l. Vă rog să-i spuneţi să-l transmită ştie el cui…

— Foarte bine, vorbi Lucu rece. Din partea cui să-i spun că e ţintarul?

— Din partea unui fost coleg de bancă.

Lucu mă măsură din cap până în picioare şi spuse:

— Din câte ştiu eu, tovarăşul Georgescu nu are niciun fost coleg de vârsta dumneavoastră cu care joacă ţintar.

M-am uitat şi eu la Lucu, de parcă abia atunci îl vedeam, şi l-am întrebat:

— Sunteţi cumva fiul lui?

— Îmi pare rău, dar nu dau informaţii persoanelor pe care nu le cunosc.

Atunci nu m-am mai putut abţine şi am izbucnit:

— Dar porţia de cremă a persoanelor pe care nu le cunoaşteţi, o mâncaţi!

Lucu nu-şi pierdu cumpătul. Îmi răspunse la fel de măsurat şi demn:

— Cred că e vorba de o confuzie.

— Şi eu cred la fel!

Şi fără să-l mai învrednicesc nici măcar cu o privire, am plecat. În urma mea l-am auzit spunând ironic:

— Bună ziua!

După care a trântit uşa.

A doua zi m-am arătat vesel şi prietenos cu Anca. Pusesem ceva la cale şi abia aşteptam să trec la fapte.

— Ancuţo, i-am spus cu voce dulce. Mai ai cremă de ciocolată?

— Pentru ce-ţi trebuie? se interesă Anca.

— Ce întrebare! Am un musafir şi aş vrea să-l tratez. N-am să uit să-i atrag atenţia că e făcută de tine.

— Vine Lucu?

M-am întunecat la faţă, dar nu m-am răstit (făcând chiar un efort în acest sens):

— Niciun Lucu! Vine Manolică. Îl cunoşti, nu? E un băiat foarte bun. Şi foarte punctual. A zis că la nouă e la mine, şi la nouă va fi aici.

În clipa aceea se sună la uşă. M-am uitat la ceas. Era nouă. Iar la uşă era Manolică.

— Am fost punctual, nu? întrebă viitorul meu coleg de bancă.

— Ca un ceasornic. Îmi plac băieţii punctuali. Pe alţii îi aştepţi până pierzi biletele la cinema, şi ei cică stau la uşă şi sună la o sonerie defectă. Îţi dai seama, pretexte! Şi pe urmă mai susţin că-ţi sunt prieteni!

Cu sinceritatea lui cunoscută de toţi, Manolică îmi mărturisi cât de bine-i pare că l-am poftit la mine. Nu-i vorbă, nu se plictisea în vacanţă, mai ales că lucra la macheta noului nostru teren de sport, dar cu un băiat vesel cum sunt eu, ştie că nu se va plictisi nici atât. I-am mărturisit la rândul meu că, încă de la piesa de teatru, hotărâsem să-l invit, dar nu se ivise prilejul pentru că îmi pierdusem vremea, şi nu din vina mea. Dar acum vom recupera timpul pierdut. De altfel, dacă vom sta şi în bancă împreună, nu ne vom mai despărţi nici la liceu, şi la practică în uzină tot împreună vom fi. Doar aveam atâtea de discutat, şi o mulţime de planuri le făcusem până acum fără să ne consultăm unul cu celălalt. Cât despre distracţii, să nu ducă grija. Doi băieţi ca noi nu se plictisesc niciodată. În ce priveşte dimineaţa de azi:

— Vrei să construim un telescop? l-am consultat eu.

— Sigur că da, se arătă Manolică entuziasmat. E o idee foarte bună.

M-am uitat puţin descumpănit la Manolică.

— Crezi? Şi din ce să-l facem?

— Nu ştiu, spuse noul meu prieten, senin. Dar dacă ai propus, nu se poate să nu ai tu ceva în cap.

— Mda… un telescop. Îmi sfredeleam mintea căutând soluţia. Am putea să-l facem din bara aceea de la perdea. Ce zici?

— Perfect, se declară pe loc de acord Manolică.

— Cum, perfect? Să stric galeria? Şi perdeaua pe ce-o să mai stea? mi-am mărturisit cu glas tare nedumerirea.

— Ai dreptate, Gabi. N-are rost să stricăm galeria, fu iarăşi de

acord Manolică.

Muşcându-mi buzele, căutam înfrigurat o altă idee. Dar cum mie îmi vin ideile foarte uşor, am propus imediat:

— Mai bine facem un elicopter.

— Minunat, se bucură Manolică. Te-am auzit eu odată spunând că vrei să construieşti un elicopter-amfibie. Şi motorul din ce-l facem?

— Am putea să folosim motorul maşinii de spălat rufe, am spus fără prea multă convingere.

Manolică mă privi cu sinceră admiraţie:

— Eşti foarte ingenios. Uite, nici n-am observat că maşina de spălat rufe are motor.

Eu, cei drept, observasem, dar tocmai de aceea vedeam şi un inconvenient.

— Dar dacă luăm motorul, cum o să mai spele mama rufele? La asta nu te-ai gândit?

Manolică se îmbujoră la faţă şi recunoscu vinovat:

— Nu m-am gândit. Credeam că te-ai gândit tu.

— Nu merge, am zis încruntat.

— Motorul? se miră Manolică.

— Nu, ideea. Mă şi întrebam cum ai putut să fii de acord. Doar n-o să stricăm o maşină de spălat rufe. Trebuie altceva.

Manolică mă aprobă. Se mirase că vreau să folosesc motorul, dar dacă ideea era a mea nu îndrăznise să mă contrazică. Trebuia, într-adevăr, altceva. De exemplu…

— Voiai să dai un exemplu? l-am încurajat eu.

— Nu, tu eşti cu ideile, se scuză el imediat.

Am încercat să-mi amintesc vreo idee mai veche pe care, din lipsă de timp, încă n-o înfăptuisem.

— Ce-ar fi dacă i-am instala o baterie portativă lui Azorel?

— Foarte original! Dar pentru ce are nevoie?

Bietul Manolică nu aprofundase niciodată această problemă. În fond, ne revenea să reparăm o mare nedreptate a naturii. De ce numai pisicile să vadă noaptea, şi câinii, nu? Şi doar câinii ne sunt chiar mai folositori decât pisicile. Acum aveam prilejul să construim noi un

sistem de luminat pentru câini. Îi vom atașa o baterie la zgardă și, printr-un sistem foarte simplu, atunci când câinele vrea să vadă, se aprinde un bec fixat deasupra capului, între urechi, aidoma proiectoarelor de pe căștile de protecție ale celor ce lucrează în subteran. Manolică urmărea pledoaria mea cu vădit interes și cu ochii strălucitori de admirație. Când am terminat, izbucni:

— E colosal! Unde-i Azorică?!

M-am uitat la Manolică ca la un interlocutor care nu înțelege o iotă din ce-i spui.

— E undeva prin curte, am dat din mână plictisit.

Manolică se apropie de fereastră și o deschise:

— Hai să-l strigăm!

Am clătinat capul:

— Nu merge… Degeaba-l chemi…

— De ce? E legat?

— Nu. Nu merge ideea…

Și am început să-i explic că există unele greutăți care ne împiedică să realizăm acest proiect. Mai întâi, n-avem baterie. Și pe urmă ar fi o curată prostie să-l electrificăm pe Azorel. Ce nevoie au câinii de lumină noaptea? Pisicile noaptea vânează șoareci, pe când câinii, dorm. Dacă și câinii ar fi avut nevoie să vadă pe întuneric, n-așteptau să le facem noi un sistem de iluminat, se îngrijea natura de ei! M-am uitat la Manolică curios ce o să spună. El urmărise foarte atent cuvintele mele și la urmă încuviință:

— Ai perfectă dreptate, Gabi. Trebuia să-mi dau și eu scama de la început. Ai altă propunere?

Am sărit nervos de pe scaun:

— Nu mai am nicio propunere! Văd că orice spun, ești de acord. Tu nu mă contrazici, nu te superi, nu-mi spui că ideile mele sunt proaste, în timp ce numai ale tale sunt bune, nu te cerți. Eh, ce prieten de nădejde poți să fii în condițiile astea?!

— Ai perfectă dreptate, Gabi, mă și mir că nu mi-am dat seama de la început.

Asta era culmea! Iar îmi dădea dreptate.

— Şi te rog nu-mi spune Gabi. Ce, eşti soră-mea? Ştii bine că mi se spune Duţu!

Când m-am liniştit puţin, Manolică mă privea trist. Citeam în ochii lui că el ar fi vrut să iasă altfel, dar dacă ideile mele i se păruseră rând pe rând atât de bune, ce era el vinovat? I-am propus să jucăm anagrame. Manolică ezită puţin, apoi primi. Aici nu l-am mai contrazis şi am jucat anagrame până la ora prânzului. Cred că m-am distrat grozav…

Abia mai târziu am aflat ce se întâmplase în după-amiaza aceleiaşi zile. Fostul meu prieten Lucu (vă mai amintiţi de el, nu?) îl invitase acasă tot pe Manolică. E drept că şi locuia aproape de noi, dar cred că aflase de la soră-mea că Vasilescu fusese dimineaţa la mine. L-a poftit în casă, şi cum Manolică se arăta foarte rezervat, îi propuse să joace şah.

— Cu plăcere, primi Manolică.

— Joci bine? se interesă Lucu.

— Nu prea…

— Atunci n-are rost, spuse Lucu. O să ne plictisim.

Manolică îi povesti că nu mai jucase în ultimul timp, dar că în toamnă câştigase campionatul cartierului.

— Zău? se miră Lucu. Joci atât de bine? Atunci de abia n-are rost să joci cu mine. Ai să mă baţi, şi pe urmă ai să te lauzi în clasă că ai luat o partidă unui biet amator, în timp ce tu, la urma-urmei, eşti aproape profesionist!

Manolică se simţi prost. Îi propuse lui Lucu să joace partida altfel:

— Eu voi urmări mutările în gând, şi tu cu tabla în faţă. În felul acesta şansele se vor echilibra.

— Şi dacă ai să pierzi? sări Lucu. Ai să spui că ai pierdut pentru că n-ai avut şi tu tabla în faţă…

Manolică nu se supără. Îl asigură că nici prin cap nu i-ar fi trecut să spună un asemenea lucru. Dar lui Lucu îi pierise pofta de şah.

— Hai mai bine să ne uităm la colecţia mea de timbre, vrei? propuse el.

— Vreau, se învoi pe loc Manolică. Îmi plac foarte mult timbrele.

— Eşti şi tu filatelist? se interesă Lucu.

— Nu.

— Atunci ne pierdem timpul. Înseamnă că va trebui să-ţi dau tot felul de explicaţii despre serii, despre dinţături, filigrane. Ştiu eu.

— Nu e nevoie, spuse simplu Manolică. Eu n-am colecţie, dar are tata una premiată la Expoziţia Internaţională Poştală de la Londra. Cunosc multe amănunte interesante din istoria mărcilor poştale. Pot să-ţi povestesc despre unicate, despre mărcile *cap de bour*, despre descoperirea unor falsuri celebre…

— Aşa? se înroşi Lucu. Şi când ai să te uiţi în modesta mea colecţie, ai să spui mereu: „Astea-s mărci? Asta-i varză! Pune-o mai bine la murat!" Ce, nu-i ştim pe „specialiştii" ăştia?! Şi eu n-am niciun exemplar *cap de bour* şi nici măcar vreo marcă falsă!

Manolică îl linişti spunându-i că n-avusese deloc intenţia să procedeze aşa. Ar fi fost bucuros să…

— Ai dreptate, se ruşină Lucu. Îmi dau seama, tu ai să-mi lauzi colecţia, ai să pierzi toate partidele de şah ca să-mi faci plăcere. Eh, aşa prieten!…

Nu ştiu cum ar fi decurs mai departe lucrurile dacă nu mă pomeneam a doua zi cu o invitaţie din partea lui Manolică. Nu prea aveam chef să merg, dar dacă el fusese la mine, nu puteam să-l jignesc şi să nu mă duc la el. De altfel, tot nu aveam ceva mai bun de făcut. Am fost şi eu punctual. Manolică mă întâmpină surâzător:

— Îmi pare bine c-ai venit. Ca să-ţi spun drept, mi-a fost teamă că ai să cauţi vreun pretext…

— N-am găsit niciunul, i-am răspuns sincer.

M-a poftit în camera lui care mi-a făcut o impresie plăcută. Cu toate că el n-avea nicio soră, totul strălucea de curăţenie şi domnea o ordine perfectă. Iar pe masă erau pregătite trei farfurioare cu tort.

— Mai aştepţi pe cineva?

— Mda, spuse el căutând ceva în dulap. Mai trebuie să vină un prieten de-al meu. Cred că nu-l cunoşti.

Prietenul nu se lăsă prea mult aşteptat. Manolică alergă să-i

deschidă.

— Bună, Manolică!

Glasul mi se păru cunoscut chiar dacă, de fapt, nu-l cunoşteam.

— Ai venit la timp, îi comunică Manolică. Tocmai voiam să începem tortul, dar n-am vrut fără tine. În trei e mai vesel.

— Dar ce, mai ai pe cineva în vizită?

— Da, un coleg, spuse Manolică evaziv. Dar cred că nu-l cunoşti.

Când Lucu dete cu ochii de mine, o clipă îi veni să zâmbească, dar pe urmă se reţinu. Eu, la fel. Când nu vreau să zâmbesc, pot să mă abţin chiar şi o oră întreagă. Uneori făceam şi concursuri cu Lucu: care dintre noi poate să stea mai multă vreme fără să râdă. Şi ce strâmbături nu făcea Lucu! îşi turtea nasul, îşi ţuguia buzele, ca să arate cât mai caraghios, dar eu nici nu clinteam. Încercam să mă gândesc la ceva trist. Mă vedeam, de pildă, închis noaptea în beci şi era atât de întuneric, că nici nu mai ştiam unde sunt. Mă speriam de butoaiele cu varză pe care le luam drept duhurile beciului. Ce duhuri, care miroseau a varză murată! Acum Lucu avea o faţă atât de serioasă, că-ţi venea să te prăpădeşti de râs, dar eu mă ţineam tare. Numai Manolică era vesel.

— Într-adevăr, nu ne cunoaştem, mormăi Lucu.

— N-am avut onoarea, am spus ca să nu-i rămân dator.

Plin de vervă, ţopăind prin cameră ca o vrabie, Manolică încerca să netezească lucrurile.

— Ei, ce staţi? Hai, mâncaţi prăjitura că se răceşte. Vreau adică să spun că se încălzeşte citronada…

Preocupaţi, am luat farfurioarele şi am început să disecăm cu mare atenţie tortul. Părea că pregătim lamele pentru microscopul electronic, atât de adânciţi eram şi nu ridicam privirile din farfurie. Manolică întrebă dacă am văzut filmul care rula la cinematograful cartierului. Pusese întrebarea fără s-o adreseze cuiva anume, căci se uitase pieziş, în sus, spre tabloul din perete care-l reprezenta pe Napoleon la Waterloo (era o reproducere decupată dintr-o revistă). Dar Napoleon, ocupat cu conducerea operaţiilor militare, nu răspunse nimic. Eu avusesem de gând să merg, dar mă înţelesesem cu Lucu să ia

el biletele. Şi dumnealui preferase să se supere decât să stea la coadă la bilete! Cum întrebarea nu găsi ecou, Manolică începu să povestească o întâmplare foarte veselă cu mai mulţi băieţi care plecaseră într-o excursie şi, în loc să ajungă la munte, nimeriseră la mare pentru că se urcaseră din greşeală în alt tren. Noi ştiam întâmplarea încă de anul trecut şi, chiar dacă Manolică mai schimbase povestea, pe ici, pe colo, niciunul dintre noi, din politeţe, nu l-am corectat. Altceva nu ne-a mai povestit. Ba, pe neaşteptate, a luat o carte de pe bufet şi ne-a spus grăbit:

— Şi acum vă rog să mă scuzaţi, dar trebuie neapărat să dau o fugă până la colţ, să schimb cartea asta pentru mama. Mă întorc imediat.

Şi o zbughi din cameră. Lucu privi prelung linguriţa şi zise mai mult pentru el:

— Dacă ştiam nici nu veneam…

— Păi tu! La ce se poate aştepta omul din partea ta! Sunt sigur că ai venit numai să-i mănânci omului tortul!

Lucu aruncă o privire mirată prin cameră, de parcă ar fi fost pustie şi el avea halucinaţii, părându-i-se că aude voci care vin din perete.

— Dacă te interesează, mă învrednici el cu o privire, nici nu-mi plac dulciurile!

— Mai şi vorbeşti? După ce mi-ai mâncat crema!

Nici nu trecuseră cinci minute, timp în care Lucu se uitase de vreo cincisprezece ori la ceas, că spuse căscând înadins ca să-mi arate cât se plictiseşte:

— Şi Manolică ăsta care nu mai vine!

— Dacă mai întârzie mult, o să ne plictisim straşnic, am spus la rândul meu.

— Cred şi eu! Pentru că tu n-ai niciodată o idee ca lumea cu care să ne trecem timpul, mă fulgeră Lucu cu privirea.

Oricât aş fi vrut să rămân serios, acum mă pufni râsul:

— Eu? Am idei câte vrei! Uite, am putea de pildă să construim un telescop. Ce poate fi mai interesant ca un telescop? Te uiţi prin el, şi

vezi Cosmosul. Ba, dacă ai răbdare, poţi să descoperi o cometă sau o stea necunoscută. Sunt atâţia băieţi care sunt astronomi amatori şi fac tot felul de observaţii interesante. Am citit chiar…

— Las că ştiu ce fel de telescop te pricepi tu să construieşti, mă întrerupse Lucu. Vrei să-i strici băiatului bara de la perdea… Decât să-i facem pagubă, mai bine să jucăm o partidă de şah. Tot trebuie să-mi pun la încercare răbdarea. Şi pe urmă are avantajul că putem să nu ne vorbim.

— Ba trebuie să vorbim atunci când muţi greşit şi începi să te milogeşti să-ţi dau înapoi regina, că n-ai văzut că ai pus-o în bătaia calului meu…

— Vezi? Aşa îmi trebuie! A fost destul să fac imprudenţa să vorbesc cu tine, şi iar începem să ne certăm. Aşa s-a întâmplat şi atunci…

— Când atunci?

— Atunci când ne-am contrazis atât de tare – cred că nici n-ai scris despre asta în memoriile tale – încât m-am supărat şi ţi-am trimis scrisoarea pe care tu n-ai primit-o şi nici măcar n-ai citit-o.

— Ba, dacă vrei să ştii, am primit-o şi am citit-o şi m-am supărat imediat…

Lucu începu să râdă:

— Şi nu mă mai cunoşteai! Pe mine!

Râdeam şi eu.

— Şi tu ai venit să aduci „Astronomia pentru toţi” şi te-ai mirat că Anca are un frate!

Lucu râdea din ce în ce mai tare:

— Dar cel mai grozav a fost atunci când ai venit să aduci ţintarul şi ai dat peste mine. „Cu tovarăşul Georgescu”…

Râdeam amândoi de se cutremura odaia. Numai Napoleon rămăsese serios, presimţind pesemne sfârşitul bătăliei de la Waterloo. Lucu se trântise pe jos pe covor şi râdea cu capul pe spate, în timp ce eu mă rezemasem de uşă şi, râzând, mă tot aplecam spre podea hohotind.

— Şi totuşi, de ce te-ai supărat? l-am întrebat printre lacrimi.

Lucu se opri între două hohote şi reuşi să-mi răspundă:

— Pe cuvântul meu dacă mai ţin minte! Dar tu?

— Eu? Pentru că te-ai supărat tu. Doar nu puteam să rămân prieten cu tine, în timp ce tu spuneai că nu mă cunoşti! „Eu nu sunt prieten cu persoane necunoscute", l-am imitat pe Lucu care reîncepu să râdă.

Când ne-am mai liniştit, Lucu îmi spuse coborând glasul:

— Ştii, am încercat să mă împrietenesc cu Manolică. Dar nu merge. Prea e băiat bun. Toate ideile i se par grozave.

Am încuviinţat şi eu:

— Da. Cu el, oricât ai vrea, nu poţi să te cerţi. Nu poţi să pui nicio bază pe el.

Lucu îşi ţuguie buzele şi încheie meditativ:

— Cu noi e cu totul altceva…

Aşa ne-a găsit Manolică care intră în cameră îmbujorat de alergătură.

— Gata, am schimbat cartea…

Lucu însă îl privi cercetător:

— Unde spui că ai schimbat-o?

— La biblioteca din colţ, repetă Manolică.

Atunci mi-am adus aminte şi eu de anunţul pe care-l citisem scris pe un carton pe uşa bibliotecii de împrumut.

— Chiar aşa? Dar biblioteca e în renovare…

— Daa?! se miră prefăcut Manolică. Aşa e, aveţi dreptate, băieţi. Cum de nu mi-am dat seama? Şi eu care m-am dus degeaba. Voi cred că în timpul ăsta v-aţi plictisit de moarte. Întâi că nu vă cunoaşteţi, şi pe urmă mai mult ca sigur v-aţi şi certat din nou…

Atunci am izbucnit toţi trei în râs. Ba eu, râzând, i-am dat lui Manolică un pumn în umăr. Era un fel de a-i spune: „Măi Manolică, straşnic băiat mai eşti şi tu, pe cuvânt! E drept că nu poţi să pui bază pe tine, dar cu un prieten ca ăsta poţi ajunge departe, chiar dacă nu reuşeşti să te cerţi!" Lucu îi puse o piedică, dar în aşa fel că Manolică nimeri drept pe divan. Eram mulţumit. Asta însemna că şi Lucu avea exact aceeaşi părere despre Manolică. Manolică se uită la noi şi întrebă

precaut:

— V-aţi împăcat?

— Dar ce, am fost certaţi?! m-am mirat.

— Eu nu m-am certat, preciză Lucu. Poate Duţu.

— Eu nu mă cert pentru fleacuri. Numai Lucu are obiceiul uneori…

Dar m-am întrerupt. Ştiam ce poate ieşi dintr-o discuţie care începe aşa. Manolică deschise un dulap şi luă de acolo o cutie lungă de un metru. Am bănuit imediat că e un ţuc-trombon şi că Manolică vrea să ne cânte ceva. Lucu presupuse că nu poate fi decât o flintă veche, turcească. Dar când Manolică deschise cutia, am rămas amândoi în extaz privind conţinutul ei: era o lunetă astronomică. Manolică o scoase din cutie şi ne arătă cum, dacă vrei, poţi să o faci de trei ori mai lungă, pentru că era telescopică. Apoi ne mai arătă câteva atlase de stele şi un caiet în care îşi nota observaţiile proprii asupra sateliţilor artificiali. I-am cerut voie şi, luând luneta, am alergat la fereastră, aţintind-o asupra cerului:

— Formidabil! Un marţian…

Dar bineînţeles că observaţii astronomice nu se pot face ziua, iar marţianul era un tinichigiu care cositorea tabla de pe acoperişul casei de peste drum. Apoi Manolică ne arătă mica sa colecţie de pietre şi roci între care şi câţiva meteoriţi adevăraţi.

Nici nu ne-am dat seama cum a zburat timpul. Când ne-am hotărât să mergem acasă, cu toate că părinţii lui Manolică ne invitau să rămânem la masă, gazda ne conduse la uşă.

— Mâine, Manolică, te aştept la mine! îi spuse Lucu scuturându-i mâna.

— Ba, te rog! Mâine, ştii doar că vii la mine, am intervenit eu.

— E foarte urât din partea ta să inviţi musafirul meu, îmi reproşă Lucu.

— Ba e musafirul meu!

— Nu vă supăraţi, băieţi, spuse Manolică împăciuitor, dar mâine sunt invitat la Smărăndiţa.

Ne-am uitat la el cu părere de rău.

— Şi-mi pare bine că mi-aţi adus aminte, pentru că Smărăndiţa m-a rugat să vă aduc şi pe voi. Doar toată lumea ştie că acum suntem prieteni.

…A doua zi Lucu şi cu mine ne-am dus în vizită la Smărăndiţa. A fost într-adevăr foarte plăcut. Ne-am distrat, Cătălina a cântat la pian, Nuţă a spus glume. Sigur, Lucu şi cu mine le ştiam, dar tot noi am râs cel mai tare, pentru că Nuţă le spunea cu un haz nemaipomenit. Smărăndiţa ne-a servit cu prăjituri făcute de ea. A fost foarte frumos!

Şi iată că am ajuns aproape de sfârşitul însemnărilor mele, când, aşa cum veţi vedea, am înţeles că în multe privinţe…

14… TOTUL E SĂ AI VOINŢĂ

Repede mai trecuse vacanţa de primăvară! Dar ce să mă mir când, din bogata mea experienţă de şcolar, ştiam că şi vacanţa mare trece repede. Şi doar ţine aproape trei luni, nu două săptămâni. Şi încă două săptămâni de primăvară!

Prima zi de şcoală a noului trimestru a fost minunată. Tovarăşii profesori au explicat şi n-au ascultat pe nimeni. Iar în recreaţie ce mai discuţii, ce mai povestiri! Câte nu făcuserăm în vacanţă! Aveam despre ce vorbi un trimestru întreg!

Când m-am întors acasă, copleşit de atâtea impresii, nu mai aveam chef să vorbesc cu nimeni. Anca însă m-a şi luat în primire:

— Ascultă, Gabi, nu stai puţin de vorbă şi cu mine?

— Acum nu mai pot, i-am spus. A început şcoala.

— Cred şi eu, până acum n-ai avut timp pentru că erai în vacanţă. Cu mine n-ai niciodată timp să discuţi…

— Ce să discut?

— Despre orice.

— Eu nu discut despre *orice*. Trebuie să am un subiect, un motiv. Şi i-am povestit că odată un băiat nu scosese nicio vorbă până la opt ani. Părinţii lui, necăjiţi, crezuseră că băiatul e mut. Într-o zi însă băiatul a venit fuga în sufragerie şi a strigat: „Mamă, pisica a mâncat canarul!” E lesne de închipuit cât s-au bucurat părinţii. S-au bucurat, vreau să spun, că-şi auzeau băiatul vorbind.

— Şi până atunci de ce tăcuse? întrebă Anca.

— Asta l-au întrebat şi părinţii lui. Şi ce crezi că le-a răspuns? „Păi, până acum nu s-a întâmplat nimic despre care ar fi meritat să vorbesc”. Vezi? Aşa sunt unii băieţi. Nu trăncănesc vrute şi nevrute. Vorbesc numai când trebuie. Aşa şi eu…

Şi după ce i-am făcut această demonstraţie de caracter, m-am cufundat într-o tăcere profundă care, privită din afară, putea să treacă drept meditaţie plină de seriozitate. Anca ridică din umeri şi spuse:

— Asta pentru că tu eşti mai mare. Dar când am să cresc şi eu şi am să te întrec, atunci ai să vrei tu să stai de vorbă cu mine, şi n-am să mai am eu timp! N-ai decât să stai de vorbă cu bunul tău prieten Lucu. Cu el ştiu că discuţi numai lucruri importante.

Nu trecu mult şi sosi şi Lucu. Acum Anca, dacă voia, putea să asiste la discuţia noastră ca să-şi dea seama că nu orice fel de *a vorbi* înseamnă *discuţie*. Dar Anca ieşise. „Vă las să discutaţi”, spusese ea bosumflată.

— Bună, Duţule… mă salută Lucu intrând.

— Bună, Lucu.

— Ce mai faci?

— Mulţumesc, bine. Dar tu?

— Cu şcoala. Tu?

— Şi eu tot cu şcoala. Azi a fost prima zi…

— Da. O să treacă repede şi trimestrul ăsta.

— O să treacă…

Un timp, dialogul a lâncezit şi de aceea nu-l mai redau. Apoi l-am întrebat pe Lucu:

— Pentru mâine aveam nişte probleme de geometrie în spaţiu. Le-ai făcut?

— Încă nu. Voiam să te întreb ce ne-a dat la geografie…

— La geografie e uşor, l-am asigurat eu.

— De unde ştii?

— I-am auzit pe Marincea şi pe Oproiu vorbind.

— N-ai luat notiţe?

— Nu, că vorbeau prea repede.

Şi aşa am discutat multă vreme despre diferitele materii, despre

faptul că la unele trebuia să învăţăm cu mai multă stăruinţă, pentru a ne îmbunătăţi mediile. Lucu a făcut câteva reflecţii despre particularităţile specifice fiecărei discipline. După părerea lui, acestea se împărţeau în două categorii – cele la care te ascultă şi cele la care te ascultă data viitoare. Iar în ce priveşte matematica, deşi a făcut progrese, socoteşte că n-are talent. Nu va ajunge niciodată un Pitagora sau un Thales din Milet. Cel mai prost stătea însă la naturale.

Eu, care sunt cu trei luni mai în vârstă ca Lucu, şi deci văd lucrurile cu mai multă maturitate, i-am spus:

— Eşti un caracter slab. Asta e! N-ai voinţă!

— Mda, cred că ai dreptate, recunoscu Lucu. De câte ori nu mi-am propus să nu mă mai întâlnesc cu tine, să nu mai fiu prieten cu tine, şi nu m-am putut ţine de cuvânt.

Şi-mi reproşă că numai eu sunt de vină. Eu, cu ideile mele, cu năzdrăvăniile mele…

— Bineînţeles că eu sunt de vină! Dar de ce nu dai vina pe mine că m-am ţinut de capul tău şi ai luat un zece la geografie?!

— Nu vreau să fiu nedrept şi să te fac răspunzător pentru toate. Am şi eu partea mea de vină. În general, nu stau aşa de rău. Am făcut socoteala şi îmi iese media generală 8, 75.

— Cum ai făcut? m-am mirat eu.

— Încă n-am făcut, dar până la sfârşitul anului mai iau eu acolo câţiva de zece…

— Dacă ai avea un pic de ambiţie. Că doar cap ai, spun toţi profesorii. Din păcate, îţi lipseşte voinţa…

Dar Lucu protestă de data asta zicând că voinţă are berechet.

— Unchiul meu spune că nu e niciodată de ajuns să faci afirmaţii. E nevoie şi de dovezi.

— Unchiul tău are întotdeauna dreptate. Mie mi-a spus că tu i-ai umplut stiloul cu gumarabică, şi de aceea i s-au lipit toate paginile unui manuscris.

— Nu schimba vorba. Te întreb, eşti în stare să dovedeşti că ai voinţă?

— Oricând! făcu Lucu cu fermitate.

— Bine. Dar să ştii că n-am să-ţi cer să stai în mâini sau să joci douăzeci de partide de domino cu Anca, nu! În privinţa asta ai fi oricând dispus să-mi faci o demonstraţie de voinţă.

— Poţi să-mi ceri orice. Când un om are voinţă, poate învinge orice greutate, poate realiza indiferent ce. Asta o ştiu de la unchiul meu. Să nu-ţi închipui că numai tu ai unchi. Pune-mă la încercare…

Am rămas pe gânduri. Trebuia să găsesc ceva care să demonstreze foarte limpede dacă Lucu are sau nu are voinţă. Am auzit odată că Nuţă a demonstrat că are voinţă purtând o săptămână pantofii inversaţi, stângul în dreptul şi dreptul în stângul. Dar dacă stăm strâmb şi judecăm drept, poate fi numită asta voinţă? A stricat şi pantofii şi mergea de parcă era mereu gata, gata să cadă în nas. Sau Bobiţă! A vrut să arate că are voinţă şi a băut o sticlă de Pepsi cu pipeta. Neseriozitate. Am căutat tot felul de probe pentru Lucu, dar am renunţat rând pe rând pentru că mi se părea fie că sunt prea uşoare, fie că nu vor demonstra nimic. Şi, aşa, deodată m-am pomenit că-i spun:

— Dacă zici că ai voinţă, atunci ai putea să… zbori?

— Să… ce? rămase Lucu cu gura căscată.

— Ce te miri aşa? *Să zbori*. Dar nu cu avionul. Să zbori aşa, ca păsările. Ele au aripi, tu ai mâini. Dai din mâini şi zbori. Asta, da. Ar fi o chestiune de voinţă, nu? Să te vedem…

Lucu îşi ţuguie buzele nemulţumit:

— Te-ai gândit mult? Ai găsit şi tu ce să-mi ceri!

Dar eu nu eram dispus să fac nicio concesie. Altă dată să nu se mai laude că poate face orice, că poate oricând să-şi dovedească voinţa. Să nu mai arunce vorbe în vânt.

— Ei, ce facem, zburăm sau ne lăudăm? l-am întrebat eu ironic.

— Ascultă, Gabi (iar mă lua familiar), îmi ceri totuşi prea mult. Poate să alegem altceva, ce spui?

Nici nu mă gândeam să renunţ. Doar eu aveam voinţă, nu ca Lucu. El mai stărui o vreme făcând apel la prietenia noastră. Îmi aminti că, de bine de rău, eram colegi încă de la grădiniţă (şi că iepuraşul acela de ciocolată l-a mâncat din greşeală şi se căieşte şi acum). Şi în cele din urmă încheie pe un ton rugător:

— Tu nu te gândeşti? Doar eu încă n-am zburat niciodată…

— Bineînţeles. Dar n-ai să mă convingi că ai voinţă făcând un lucru obişnuit, cu care eşti deprins.

— Am crezut totuşi că-mi eşti prieten, oftă Lucu cu amărăciune. Dar, mă rog, dacă nu-ţi retragi propunerea, am să încerc să-ţi dovedesc că sunt în stare… că sunt în stare să zbor!

Pe mine mă pufni râsul. Era Lucu lăudăros, dar nici aşa!

— S-o vedem şi pe asta. Uite, mă aşez în fotoliu şi dacă îmi faci o mică demonstraţie de zbor fără motor te voi aplauda, ba sunt gata să plătesc şi biletul de intrare. Ca la circ!

L-am văzut pe Lucu închizând ochii într-un mare efort de concentrare. Buzele murmurau ceva neauzit. Mi-am dat seama că se făcuse palid. Stătea în picioare şi cu mâinile strânse la piept. Desfăcu braţele larg, ca nişte aripi, apoi, dând capul pe spate, începu să le mişte încet, cu unduiri moi. Şi atunci… am observat că Lucu se desprinde uşor de podea ca un pescăruş care încă nu ştie dacă să-şi ia zborul sau numai să se deplaseze câţiva metri mai departe, pe plajă. Eram înmărmurit şi de emoţie am început să mă bâlbâi:

— Lucule… stai puţin, Lucule. Eu am glumit…

Lucu deschise ochii şi mă privi mirat. Continua însă să *fâlfâie* din mâini, plutind uşor prin odaie. Abia atunci parcă înţelese şi el ce i se întâmplă şi cred că s-a speriat straşnic.

— Duţu… Gabi… eu, zbor!

Începu să dea dezordonat din mâini, ca un om căruia i-e frică să nu-şi piardă echilibrul. Inutil, nu şi-l pierdea. Rămăsese suspendat între podea şi tavan ca în stare de imponderabilitate.

— Formi… formi… extraordinar! am bâiguit eu. Ciupeşte-mă, Lucule, ca să văd dacă nu visez.

— Nu pot să te ciupesc, îmi răspunse el revenindu-i glasul normal. Eu sunt sus şi tu eşti jos. Vino şi tu aici, şi am să te ciupesc.

Nu, nu era posibil. Era fără doar şi poate o iluzie, un miraj, un trucaj. Da, chiar aşa! Lucu, profitând de neatenţia mea, mi-a suflat vreun fel de praf de produs iluzii (şi nu de strănutat, pentru că nici măcar nu-mi venea să strănut!). Trebuia să mă încredinţez că ceea ce

văd era aievea. Am deschis uşa şi am strigat:

— Anca! Ancuţo, vino repede!

Dar Anca nu ştiu pe unde era că a trebuit s-o caut prin toată casa. Am găsit-o urcată pe un scaun, aşezând lucrurile în dulap. Cum scaunul era ascuns privirilor mele de masă, sub impresia celor petrecute am exclamat:

— Şi tu?

Dar mi-am dat imediat seama că nu era deloc acelaşi lucru.

— Vino repede să vezi ce ştie să facă Lucu!

Şi luând-o de mână am tras-o după mine. Când am reintrat în camera mea l-am găsit pe Lucu şezând în fotoliu.

— Ei, ce ştie să facă Lucu? întrebă Anca aşteptând să vadă o scamatorie distractivă.

— Ştie să zboare, am spus eu agitat.

Anca se uită la Lucu, se uită la mine, apoi se supără:

— Frumos vă şade! La vârsta voastră, şi vă ţineţi de glume fără niciun haz.

Şi, întorcându-ne spatele, ieşi din cameră. Eu m-am apropiat de Lucu:

— Ascultă, Lucu, l-am luat eu la rost. De ce te-ai dat jos din tavan?

— Păi ce era să fac acolo? spuse Lucu.

— Recunoaşte mai bine că m-ai păcălit. Dacă m-ai păcălit, m-ai păcălit, dar explică-mi cum ai făcut.

— Foarte simplu. Doar nu era să rămân acolo. Am făcut un efort de voinţă. Îţi dai seama că dacă prin voinţă poţi să te înalţi, nu mai e atât de greu, folosindu-te tot de voinţă, să aterizezi.

— Ce-mi tot înşiri verzi şi uscate? m-am supărat eu. Te poftesc să mai faci o dată demonstraţia faţă de Anca. Dacă nu, consider tot ce s-a întâmplat, sau mai bine-zis ce mi s-a părut că văd, nul şi fără valoare!

Dar Lucu nici nu avea de gând. Îmi demonstrase că poate să zboare? Ce mai voiam? Acum, după cheful meu, ar fi trebuit să stea lângă lampă, nu? Şi măcar să fie acolo vreun scaun, dar aşa… M-am

rugat o mulţime de Lucu până l-am înduplecat. De fapt era şi el curios să vadă dacă-i mai reuşeşte o dată. La urma-urmei, nici lui nu-i prea venea să creadă. Închise iar ochii, pentru a se concentra, întinse mâinile în lături şi începu să se înalţe din nou, lin, spre tavan. Ajuns acolo, mă asigură că de data aceasta i se păruse chiar mai uşor. Şi, ţinându-se cu o mână de cârligul lămpii, mă întrebă:

— Nu vrei să încerci şi tu?

— Să încerc? Dar cum?

— Cum am făcut şi eu. Concentrează-te, fă un efort de voinţă. Chiar tu spuneai că dacă omul are voinţă poate realiza orice…

Plin de ambiţie am închis ochii, am strâns pumnii, am încleştat dinţii şi am început să sar prin cameră ca un cangur. De sus, din tavan, Lucu râdea de se cutremura lampa.

— Nu aşa! Întinde frumos braţele lateral, arcuieşte-le ca pe nişte aripi şi avântă-te în sus cu gândul că trebuie, că trebuie neapărat să zbori. Hai, încearcă, îţi întind eu o mână până te obişnuieşti…

Am ascultat întocmai sfatul lui Lucu şi, fără să-mi dau seama, m-am desprins de podea. O, ce minunat era! Pluteam, zburam… Numai să nu cad cumva!

— Ţine-mă, Lucule!

Lucu îmi întinse mâna şi mă prinse în clipa în care era gata să apuc abajurul de sticlă al lămpii. Tocmai atunci se auzi un zgomot de uşi. Era prea târziu să mai coborâm, aşa că ne-am făcut unul altuia semn să stăm liniştiţi. Uşa se deschise şi în cameră intră Anca:

— Gabi, au venit nişte colegi… Dar unde sunteţi? se miră ea negăsindu-ne. Se uită pe sub pat, pe sub masă, apoi strigă: N-aveţi decât! V-aţi ascuns ca nişte caraghioşi. Băieţi mari, şi vă ţineţi de copilării. Treaba voastră! Am să-i anunţ că nu vrei să vii…

Şi ieşi din cameră trântind uşa.

Lucu îmi spuse că-i pare rău de toată povestea, dar că n-avea niciun rost să ne fi văzut urcaţi pe lampă. Deocamdată nu trebuia să afle nimeni că ştim să zburăm. Lucu avea dreptate. Mai întâi trebuia să mai facem câteva experienţe şi, dacă totul decurgea normal, să ne perfecţionăm. Pe urmă puteam arăta şi colegilor ce ştim. Şi cum

fereastra era deschisă, i-am propus lui Lucu să încercăm să ieşim afară în stradă. Lucu primi şi-mi făcu semn s-o iau înainte. Cu o mică strângere de inimă am fâlfâit uşor din mâini, îndreptându-mă spre geam. De aici, de sus, strada se vedea ca la cinematograf. Maşinile păreau nişte jucării. Cât despre oameni, erau aidoma unor furnici care mişună încolo şi încoace după hrană, după ziare, după treburi…

În faţa blocului nostru am văzut-o pe Anca în mijlocul unui grup de copii. Anca era şi mai mărunţică decât în realitate şi pe Bobiţă nici nu l-aş fi recunoscut dacă nu avea binecunoscuta lui scufie cu moţ galben.

I-am propus lui Lucu să ne ţinem de mână, nu cumva umblând aşa, cu ochii pe jos, să ne pierdem unul de celălalt. Şi am pornit să ne plimbăm deasupra oraşului. Era într-adevăr foarte plăcut. Nu numai că zburam, dar puteam să traversăm nestingheriţi străzile, fără primejdia de a supăra vreun şofer sau de-al face pe miliţian să-şi piardă timpul cu noi, să ne explice pe unde avem şi pe unde nu avem voie să trecem. Parcă noi nu ştiam?! Cel mai mult mi-a plăcut centrul unde pasajele pentru pietoni, vopsite cu dungi albe, păreau de sus nişte storuri trase pe asfalt.

— Duţule, mă strânse de mână Lucu. Vine un elicopter!

Într-adevăr, i-am desluşit şi eu bâzâitul.

— Ce facem? Unde ne ascundem? Dacă ne întreabă pilotul ce-i cu noi aici?

Da, trebuia să ne ascundem undeva. Am dat cu putere din braţe şi mai întâi am intrat într-un norişor. Dar am început să strănut pentru că era foarte umed. Atunci ne-am oprit pe turnul televiziunii… Când credeam că am scăpat, iată-l apărând chiar lângă noi. Pilotul scoase capul din carlingă şi ne strigă:

— Hei, ce-i cu voi? Ce faceţi acolo?

— Ne plimbăm, spuse Lucu cu o voce nevinovată.

— Vă plimbaţi? Aţi înghiţit pilule antigravitaţionale?!

— N-am înghiţit nimic, tovarăşe pilot. E o chestiune de voinţă. Întrebaţi-l şi pe Duţu.

Eu am încuviinţat din cap, dar mi s-a părut că pilotul pune serios

la îndoială vorbele noastre.

— Mai bine v-aţi da jos de-acolo! Cine v-a dat voie să staţionaţi pe turnul televiziunii?

— Gata, nene, plecăm. Ne-am oprit puţin să ne odihnim. Şi pe urmă se vede atât de frumos de aici! Ca la televizor!

Elicopterul se legăna purtat de curenţii de aer şi pilotul trebui să-l manevreze ca să-i menţină stabilitatea. Profitând de faptul că acesta execută un ocol în jurul turnului, noi ne lăsarăm, plutind uşor, pe o terasă a clădirii. Pilotul ne pierdu urma. Ne-am liniştit. Dacă va povesti că a dat peste doi ştrengari care zburau prin văzduh, toată lumea ar lua-o cel mult ca o glumă.

— Hai spre parc, propuse Lucu.

Da, spre parc! E minunat primăvara parcul. Doar am fost de atâtea ori. Sigur, am fost întotdeauna *pe jos*. De aceea eram foarte curios să mergem o dată şi pe sus.

Parcul, văzut de la înălţime, părea un covor verde aşternut în salonul oraşului. În mijlocul covorului era o gaură mare, argintie, umplută cu apă, pe care alunecau lin câteva bărcuţe albe ca hârtia. Ici-colo, pâlcuri de pomi îşi scuturau coafura înfrunzită. Era ora amurgului, ora când e atât de plăcut să te aşezi pe o bancă…

— N-are niciun rost să stăm pe bancă, l-am auzit pe Lucu. S-ar putea să fie ocupată, nu-i aşa?! mai bine ne aşezăm pe ramura unui copac…

Am ales un loc pe marginea aleii principale pe unde trece atâta lume. Trece şi habar n-are că deasupra lor stăm noi şi-o privim. Treceau într-adevăr bărbaţi cu mape voluminoase, gospodine cu sacoşe, studenţi şi studente care discutau sau nu discutau şi copii care, învăţând după-amiaza, se întorceau acum de la şcoală. Câteva fetiţe veneau în fugă. Una dintre ele se tot oprea şi se întorcea, căutând parcă ceva. Se uita pe sub bănci, prin tufişuri. Când ajunse în dreptul pomului nostru, am strigat-o:

— Ei, fetiţo, ce cauţi?

— Cine mă cheamă? se miră şcolăriţa, neştiind de unde vine glasul.

— Uită-te sus. Aici suntem, în copac, îi răspunse Lucu legănându-se pe cracă.

— Ce faceţi acolo? Dacă o să cădeţi, să vedeţi ce-o să vă mai certe acasă. Daţi-vă jos!

— N-avea grijă, nu rămânem noi în plop, o asigură Lucu.

— Dar cu voi ce e? Ce tot cauţi? am întrebat-o eu.

— Nişte băieţi mi-au luat servieta şi au ascuns-o. Pe urmă au fugit.

— Încotro au fugit?

— Habar n-am. I-am văzut apucând-o spre chioşcul cu porumbei.

Lucu îmi făcu un semn, după care zise fetiţei:

— Stai aici pe bancă şi aşteaptă-ne. Îţi aducem noi servieta.

Fetiţa ne privi neîncrezătoare. Aştepta să ne vadă cum coborâm din copac, dar noi tocmai asta nu voiam. Ne-am strecurat printre ramuri şi ne-am luat zborul prin partea opusă, fără să fim văzuţi.

În faţa chioşcului, doi băieţi se opriseră şi stârneau porumbeii cu sunete guturale: gluglu-glu.

— Ce-o s-o mai caute! spuse unul dintre ei, vizibil încântat.

— Pariez că nici n-o să-i treacă prin cap să se uite la statuie.

— Să mori de râs. „Negru Vodă şi-a lui cete, toţi flăcăi purtând serviete", recită celălalt o parodie fabricată ad-hoc.

— „Ce le-am luat noi de la fete", completă primul. Ce aruncare de maestru! Nici nu m-am aşteptat să rămână agăţată acolo, sus…

Lucu şi cu mine am pus repede la punct planul de acţiune. Ne ajuta şi faptul că începuse să se întunece. La un semn, am planat uşor amândoi şi…

— Ascultă, Pamfile, de ce mi-ai luat şapca? izbucni unul dintre ei supărat.

— Nu ţi-am luat nicio şapcă. Tu mi-ai luat şapca, şi acum o faci pe glumeţul. Te rog să mi-o dai imediat înapoi!

— Întâi să mi-o dai tu pe a mea!

— Aha! Va să zică recunoşti că mi-ai luat-o! Dă-mi imediat şapca, altfel…

— După ce că tu mi-ai luat-o… Ce glume mai sunt astea?

— Nu admit să-mi faci mie asemenea farse! Îţi interzic!

Cei doi se înfierbântau tot mai mult, în timp ce noi, aşezaţi ca doi hulubi pe streaşina chioşcului, priveam scena ca la teatru, abia reuşind să ne ţinem râsul.

— Îmi interzici? Ştii că ai haz? Ce-ţi închipui că eu sunt o fetiţă fără apărare ca să-ţi poţi permite o asemenea, o asemenea…

— Ei, hai, spune dacă ai curaj!

— Dacă vrei să ştii, asta e curat huliganism. Nu e prima oară când faci asemenea glume nesărate. Dar te învăţ eu minte…

Şi cel care se numea Pamfil tăbărî asupra celuilalt, vrând să-i dea o lecţie de bună purtare.

— Hei, nu vă bateţi degeaba, am strigat eu. Şepcile voastre sunt la noi.

— Cine vorbeşte? Amândoi se opriră cu pumnii în aer.

Şi cum nu ne vedeau, începură să ne caute pe după chioşc şi în tufişurile din apropiere.

— Căutaţi, căutaţi, le strigă Lucu batjocoritor. La intrarea în parc sunt două statui: un pescar şi un marinar. O să le dăm lor şepcile voastre, ca să nu-i ardă prea tare soarele.

— Şi altă dată, am adăugat eu, să nu mai faceţi glume proaste, că o să vă punem şepcile pe turnul televiziunii, aţi înţeles?

Într-adevăr, pe soclul său *Negru Vodă* ţinea într-o mână spada şi în cealaltă, agăţată de degetul arătător, o servietă cu cărţi de clasa a III-a…

Am găsit şcolăriţa care nu ştia ce să facă: să ne aştepte (dacă şi noi…?) sau să plece fără servietă? S-a bucurat grozav. Dar când i-am spus de unde i-am luat servieta, s-a uitat pieziş la noi.

— Şi cum v-aţi urcat până acolo?

— Pentru noi a fost un fleac…

Am mai fi stat de vorbă cu ea, dar mi-am adus aminte că mai avem de învăţat, aşa că l-am întrerupt pe Lucu:

— Hai, că e târziu. Să zburăm acasă.

Fetiţa începu să râdă:

— Dar ce, ştiţi să zburaţi?

— Noi? Nuuu… avem noi, aşa, o vorbă…

Ne-am luat la revedere şi, când noua noastră cunoştinţă s-a îndepărtat, am dat puternic din braţe şi ne-am înălţat în văzduh…

Ce rău ne părea că nu mai putem întârzia! Acum, când se lăsase seara, oraşul se vedea şi mai frumos. Cu străzile – panglici de lumini – cu licuricii roşii şi albi ai automobilelor, cu firmele de neon în toate culorile proiectate pe pământ!

— Ia uite, Duţule – îmi atrase atenţia Lucu – acolo pe gardul acela înalt… E un băiat care ne face semne cu mâna.

— Îl cunoşti?

— Nu.

— Atunci ce-ţi pasă? Şi eu fac semne cu mâna când trece câte un avion. Şi ce, crezi că a venit vreunul să-mi dea bună ziua?

Totuşi Lucu se opri rămânând cu braţele întinse ca un pescăruş purtat de vânt.

— Cred că băiatul are nevoie de ajutor. Acum, că tot ne-a văzut, hai până la el.

„Mda, m-am gândit eu, poate tot nu-i rău că ne-a văzut cineva”.

— Ce cauţi aici pe gard? îl întrebă Lucu.

— Nu mai pot să mă dau jos, ne explică el.

— Şi de ce te-ai urcat? l-am întrebat eu.

— Voiam să mă uit la film. Astăzi au dat drumul la grădina de vară.

— Şi ce, se supără Lucu, nu puteai să intri pe poartă, ca toată lumea, cu bilet?

— Voi îmi faceţi morală? Voi, care umblaţi prin aer ca pe bulevard? Ce, credeţi că nu v-am văzut?

— Cu noi e altceva, am oftat eu (ştiam că va fi foarte greu să dăm explicaţii). Noi ne-am pus la încercare voinţa, nu ca să vedem filme fără să plătim.

— Voinţa? Bancuri! Eu, dacă aş şti să zbor, aş veni în fiecare seară la cinema.

— Ei, vezi, tocmai de aceea nu ştii. Şi dacă-i pe-aşa, mi se adresă

Lucu, hai să mergem!

— Şi cu mine ce faceţi? se jelui băiatul, care abia se mai ţinea cu o mână de stinghiile gardului. Nu mă lăsaţi aici.

— Dacă făgăduieşti că n-ai să mai faci, te ajutăm să cobori, spuse Lucu.

— Vedem noi… mormăi clandestinul încăpăţânat.

Lucu şi cu mine l-am apucat de o parte şi de alta, de subsuori, ca de două toarte şi cu toate că n-a fost deloc uşor l-am adus binişor pe pământ.

— E grozav! A fost ca în scrânciob. Acum o să mă urc fără nicio grijă pe gard. Când n-o să pot să mă mai dau jos, veniţi voi să mă luaţi.

Asta ne-a înfuriat peste măsură. Iată ce-a înţeles dumnealui din gestul nostru mărinimos!

— Duţule, la comanda mea de *unu*, *doi*, *trei*, pe foişorul de foc cu el!

— Nu! urlă băiatul. Vă promit! Lăsaţi-mă jos…

Şi parcă abia în clipa aceea pricepu de-a binelea că nu era un lucru de toată ziua să vadă nişte băieţi obişnuiţi, fără aparate speciale, fără elice, zburând ca păsările. Dar devreme ce zburam…

— Măi băieţi, mă învăţaţi şi pe mine să zbor?

— Te învăţăm, l-am asigurat noi.

— În schimb, eu am să vă învăţ cum să prindeţi crap de crescătorie. Ştiţi ce uşor se prinde? Cu mâna. N-ai nevoie nici de undiţă, nici de năvod.

— Unde?

— Ştiu eu o rezervaţie.

— Păi, dacă e rezervaţie, cum prinzi peştele? Înseamnă că nu e voie…

— Mare lucru! Sari gardul şi…

— Cum? Iar sari gardul?!

— Adevărat, când am să ştiu să zbor n-o să mai fie nevoie.

Uf, mare necaz şi cu băiatul ăsta.

— Ascultă, tu vrei să fim prieteni?

— Vreau! răspunse el.

— Bine, atunci trebuie să-ţi dai cuvântul că n-ai să mai sari niciodată niciun gard. Altfel nu te învăţăm nimic.

Lucu şi cu mine aşteptam îngrijoraţi răspunsul. Băiatul zâmbi ştrengăreşte, după care ne dădu câte un ghiont prietenesc:

— Îmi pare rău, băieţi, dar nu pot să vă promit un asemenea lucru.

— De ce? se încruntă Lucu sever.

— Pentru că fac parte din echipa de atletism a şcolii şi sunt cel mai bun la ştafeta de 400 metri garduri!

Ne-am despărţit râzând. Avea haz băiatul. Dacă ne vom împrieteni, fără doar şi poate va lua exemplu de la noi şi… Dar cred că e mai bine să las această idee fără explicaţii.

Când am ajuns acasă ne-am bucurat că am găsit geamul deschis.

— Să intrăm încet, să nu ne vadă cineva…

— Mi s-a făcut o foame, spuse Lucu punând piciorul pe pervazul ferestrei.

Cred şi eu, după o plimbare ca asta! Aerul, mişcarea fac o poftă de mâncare! Şi, curios, nu eram câtuşi de puţin obosiţi. Ne părea rău numai de faptul că nu ne venise ideea asta în vacanţă. Acum reîncepuse şcoala şi nu mai aveam atâta timp. Ceea ce nu însemna că nu aveam timp de discuţii. De aceea am stat o vreme şi am mai discutat despre viitoarele noastre planuri de zbor. Şi Lucu – v-am spus eu că are imaginaţie! – a făcut o mulţime de presupuneri care mai de care mai interesante. Am mai fi trăncănit, dacă nu săream eu:

— De lecţiile pentru mâine ai uitat? Trebuie să-mi fac la matematică şi tu să înveţi bine la naturale. Ai zis că ai să iei un zece.

Lucu cârni din nas.

— Ei, şi tu, chiar zece? Ce, un opt n-ar fi bun?

— N-ar fi! Cu puţină voinţă poţi să te pregăteşti cum se cuvine.

— Cu voinţă… mormăi Lucu.

— Acum n-ai să-mi spui că e mai uşor să zbori, decât să iei o notă bună. Dacă stai să te gândeşti, nimeni n-a văzut încă oameni zburând fără aripi, fără motor, în timp ce şcolari cu note foarte bune s-au văzut destui…

Lucu mă privi o clipă şi din privirea lui am înţeles că orice vorbă în plus era de prisos. Îl cunoşteam destul de bine şi ştiam că nu-i place să-i bagi în cap ceva de care el însuşi e convins.

— Gata, am şters-o acasă. S-a făcut târziu şi-ţi dai seama, dacă am să le povestesc că am făcut zboruri de agrement deasupra oraşului n-o să mă creadă nimeni…

După ce plecă Lucu m-am pomenit cu Anca.

— Ei, aţi terminat să vă jucaţi de-a v-aţi ascunselea? Unde aţi stat atâtea ceasuri? În dulap? Sub canapea? În vreun sertar?

— Dacă am să-ţi spun, n-ai să mă crezi, am râs eu.

— Şi Lucu unde e?

— A zburat acasă.

— Daa? Şi pe unde a ieşit? Că nici nu l-am văzut şi nici uşa nu s-a auzit.

Simţeam grozav nevoia să împărtăşesc cuiva toată aventura. Şi poate numai soră-mea ar fi putut să mă creadă.

— Ascultă, Ancuţo, am să-ţi povestesc… E într-adevăr o întâmplare formidabilă.

— Las că ştiu eu poveştile tale formidabile. Întâi nu vrei să stai de vorbă cu mine, şi când te porneşti născoceşti nişte istorii că adoarme omul ascultându-le.

Nu era deloc uşor să-i mai povestesc Ancuţei ceva adevărat. Născocisem de atâtea ori întâmplări atât de năstruşnice, încât acum nu mă mai credea chiar dacă-i spuneam adevărul cel mai curat cu putinţă. Mi-am zis că cel mai simplu ar fi să-i fac pe loc o mică demonstraţie practică, dar chiar în clipa aceea, în liniştea casei, se făcu auzită soneria.

M-am dus să deschid. Era Lucu. Gâfâia bietul băiat. Urcase, se vede, scările în fugă.

— Am uitat…

— Ce-ai uitat?

— Caietul de notiţe…

Am privit în jur. Nu era nici pe masă, nici pe pat, nici pe scaune. Anca îi aruncă o privire atentă.

— Unde l-ai uitat?

Lucu ridică un braţ spre tavan:

— Sus pe lampă.

…Aşa a trecut vacanţa de primăvară, şi a reînceput şcoala cu zile minunate, în clasă, în atelier, la practică, la muncă patriotică. Zile interesante şi pline de neprevăzut. Lucu, de exemplu, chiar a luat un zece la naturale, iar pe mine tovarăşul diriginte m-a dat de exemplu pentru disciplină. Bineînţeles că nu i-am povestit nimic Ancăi. Ea e obişnuită cu poveştile mele, şi nu mai crede nimic. Dar despre toate acestea voi scrie cu alt prilej.

Mai am o mulţime să vă povestesc despre Lucu, despre ceilalţi colegi ai mei, despre acţiunile detaşamentului nostru. Acum însă stau şi mă gândesc, în timp ce afară primăvara aleargă prin copaci. Stau şi mă gândesc: noi oare o să mai zburăm? Nu ştiu ce părere au păsările, dar eu am ajuns la concluzia că zborul e lucrul cel mai firesc pentru oameni.

CUPRINS

01… CÂTE CEVA DESPRE MINE ŞI MAI MULTE DESPRE LUCU
02… ÎNTR-O DIMINEAŢĂ DE PRIMĂVARĂ
03… ÎN ACEEAŞI DUPĂ-AMIAZĂ
04… PROBLEME DE VACANŢĂ
05… ÎN PARC
06… O CĂSUŢĂ PENTRU PĂSĂRELE
07… SE CAUTĂ UN POM
08… TAINA „TEMERARILOR”.
09… SONERIA E STRICATĂ
10… DAR DE SUNAT A SUNAT TELEFONUL
11… FRATELE GEAMĂN
12… UN CAPITOL SCRIS DE LUCU
13… CEARTA
14… TOTUL E SĂ AI VOINŢĂ

Stimaţii mei Duţu şi Lucu, vă mulţumesc pe această cale pentru faptul că mi-aţi încredinţat spre publicare *memoriile* voastre. Vă asigur că în ceea ce mă priveşte nu am adăugat nimic. Mă întreb însă dacă voi,

povestind despre şcoală şi despre peripeţiile unei vacanţe de primăvară, nu aţi apelat, pe ici, pe colo, şi la imaginaţie? Ce părere ai, Duţule?

— Altfel nici nu se poate! Pe cuvânt dacă pot pricepe cum să trăieşti fără imaginaţie?!

— Aşa că… Întâmplarea aceea, când aţi învăţat să zburaţi…

— Ce vă miră, tovarăşe scriitor? Nu ştiu ce părere au păsările, dar noi, pionierii, am ajuns la concluzia că zborul este lucrul cel mai firesc pentru oameni.

Lector: DELIA DAMIRESCU
Tehnoredactor: ŞTEFANIA MIHAI
Dat la cules: 23.01.1975
Bun de tipar: 21.03.1975
Apărut: 1975
Tiraj: 29.000

BC

Stimații mei Duțu și Lucu, vă mulțumesc pe această cale pentru faptul că mi-ați încredințat spre publicare *memoriile* voastre. Vă asigur că în ceea ce mă privește nu am adăugat nimic. Mă întreb însă dacă voi, povestind despre școală și despre peripețiile unei vacanțe de primăvară, nu ați apelat, pe ici, pe colo, și la imaginație? Ce părere ai, Duțule?

— Altfel nici nu se poate! Pe cuvînt dacă pot pricepe cum să trăiești fără imaginație?!

— Așa că... întîmplarea aceea, cînd ați învățat să zburați...

— Ce vă miră, tovarășe scriitor? Nu știu ce părere au păsările, dar noi, pionierii, am ajuns la concluzia că zborul este lucrul cel mai firesc pentru oameni.

Lei 3,50